

Pouke
iz Biblije

SIJEČANJ
VELJAČA
OŽUJAK
2025.

Božja ljubav i pravednost

BOŽJA LJUBAV I PRAVEDNOST

John C. Peckham

Božja ljubav i pravednost

Pouke iz Biblije

Siječanj, veljača i ožujak 2025.

Sadržaj

1. Bog ljubi dragovoljno
2. Zavjetna ljubav
3. Ugoditi Bogu
4. Suosjećajni Bog
5. Gnjev božanske ljubavi
6. Božja ljubav prema pravdi
7. Problem zla
8. Slobodna volja, ljubav i Božja providnost
9. Sukob u svemiru
10. Pravila djelovanja
11. Što sam još mogao učiniti?
12. Ljubav i pravda — dvije najveće zapovijedi
13. Ljubav je ispunjenje Zakona

POUKE IZ BIBLIJE — izdanje za odrasle — 1/2025.

Pouke iz Biblije — izdanje za odrasle priprema Odjel za crkvene službe Generalne konferencije adventista sedmog dana. Pouke se pripremaju pod nadzorom proširenog odbora za subotnjoškolske pouke, čiji su članovi konzultativni urednici. Tiskana biblijska pouka pridonos je odbora.

Nakladnik: ZNACI VREMENA, Prilaz Gjüre Deželića 77, 10 000 Zagreb, Hrvatska • *Odgovorni urednik:* Neven Kláčmer • *Urednik:* Mario Šijan • *Prijevod:* Tamara Babić • *Lektura:* Marijan Malašić • *Korektura:* Ljiljana Đidara
• *Prijelom:* Brankica Vukmanić • *Tisak:* Znaci vremena, Zagreb

znaci-vremena.com • adventisti.hr

CROATIAN ADULT SSQ — 1/2025
John C. Peckham, God's Love and Justice

Bog ljubavi i pravde

Bog je ljubav. Tako piše u 1. Ivanovoj 4,8.16. Cjelokupna Biblija svjedoči o toj činjenici. Kršćanska vjera usredotočena je na Božji karakter ljubavi. Ljubav je u srži Božje naravi, u srži svega u što vjerujemo, a trebalo bi biti i u srži svega što radimo. Stoga način na koji razumijemo ljubav utječe na našu svekoliku vjeru i način života. Ako, na primjer, netko vjeruje da se Božja ljubav mora zaraditi ili zaslužiti, mogao bi pomisliti da ga Bog ne voli zato što je grešan i nedostojan. A u odnosu prema drugima, mogao bi očekivati od njih da zasluže ljubav — što je recept za katastrofu.

U tom smislu, i u mnogo čemu drugom, način na koji razumijemo Božju ljubav ima velik utjecaj na našu vjeru i život. A opet, što je ljubav? Ako zamolite desetero ljudi da kažu što je ljubav, mogli biste dobiti deset različitih odgovora. Čak i među kršćanima ima mnogo mitova i nesporazuma u vezi s Božjom ljubavlju.

Na primjer, kršćani daju različite odgovore na pitanja kao što su:

Da li Božja ljubav samo daje, a nikad ne prima? Znači li božanska ljubav potpuno samožrtvovanje, ili

se Bog raduje i osjeća zadovoljstvo u odnosu s ljudima? Je li Božja ljubav emotivna? Je li Bogu doista stalo do ljudi? Može li se Božja ljubav odbaciti, ili se na nju može izgubiti pravo? Ulazi li Bog sa stvorenjima ponekad u promjenjive odnose, koji podrazumijevaju udaljavanje i ponovno zbližavanje? Je li gnjev nespojiv s ljubavlju? Idu li ljubav i pravda zajedno? Ako je Bog ljubav, zašto postoji zlo u svijetu, i to u tolikoj mjeri? Mogu li ljudi voljeti na isti način kao Bog? Ako mogu, kako bi to izgledalo?

Može se steći dojam da su odgovori na neka od tih pitanja jasni, ali se često osporavaju u kršćanskim tumačenjima božanske ljubavi. A opet, za mnoge odgovore koji se ponekad smatraju jasnima, nakon pomnijeg istraživanja ispostavi se da su nespojivi s onim što Sveto pismo naučava o Božjoj ljubavi.

Nećemo se baviti svim tim pitanjima odjednom, ali ćemo ta i još neka pitanja razmatrati tijekom cijelog ovog tromjesečja. I vidjet ćemo

Vidjet ćemo da je Božja ljubav još veličanstvenija nego što možda mislimo. Božja ljubav kakva je opisana u Svetom pismu daleko nadmašuje pojmove koji danas u velikom dijelu našeg svijeta prolaze kao "ljubav".

da je Božja ljubav još veličanstvenija nego što možda mislimo. Božja ljubav kakva je opisana u Svetom pismu daleko nadmašuje pojmove koji danas u velikom dijelu našeg svijeta prolaze kao "ljubav". U idućim tjednima pomnije ćemo proučiti neke od najistaknutijih i najljepših područja Božje ljubavi koji su otkriveni u Bibliji.

Nadalje, vidjet ćemo da su Božja ljubav i pravедnost neraskidivo povezane. Bog iz Biblije voli pravdu (vidi, na primjer, Izaija 61,8), i po tome kako ih Biblija opisuje, božanska ljubav i pravda idu zajedno, nema jedne bez druge. Budući da je ljubav, Bog je duboko zabrinut zbog nepravde i patnje na ovom svijetu i poistovjećuje se s potlačenima i napaćenima, spremno preuzimajući bol i tugu koje je zlo izazvalo u djelima stvaranja — pri čemu On sam najviše pati, čak u tolikoj mjeri da bi se moglo reći da je sam Bog najveća žrtva zla.

Na mnogo mjesta u Bibliji vidimo da je Bog tužan i da Mu je teško zbog zla i patnje, jer On svaku osobu voli više nego što možemo zamisliti. Dubina Božje ljubavi može se vidjeti u Kristovom plaču nad Njegovim narodom, kad je zavapio: "Jeruzaleme, Jeruzaleme, što ubijaš proroke i kamenuješ one koji su ti poslani! Koliko puta htjedoh skupiti tvoju djecu kao što kvočka skuplja svoje piliće pod krila, ali vi ne htjedoste!" (Matej 23,37)

Bog koji je ljubav, često se u Svetom pismu prikazuje kao Onaj kojem je srce slomljeno i koji je ožalošćen zbog odbačene i neuzvrćene ljubavi. Cijelo Sveto pismo govori o tome što je Bog učinio i što čini da bi obnovio ljubav u svakom kutku svemira. To i još mnogo drugoga tema je pouke za ovo tromjesečje.

John C. Peckham pomoćni je urednik časopisa Adventistički pregled. U vrijeme pisanja ove pouke bio je profesor teologije i kršćanske filozofije na Adventističkom teološkom fakultetu pri Sveučilištu Andrews.

Bog ljubi dragovoljno

“Iscijelit ću ih od njihova otpada, od svega ću ih srca ljubiti; jer gnjev se moj odvratilo od njih.” (Hošea 14,4)

Biblijski tekstovi: Izlazak 33,15-22; Hošea 14,1-4; Otkrivenje 4,11; Ivan 17,24; Matej 22,1-14; Ivan 10,17.18.

Premda Ga se Petar triput odrekao, baš kao što je Isus i pretkazao (Matej 26,34), to odricanje nije bilo kraj priče. Nakon uskrsnuća Isus je pitao Petra: “Šimune, sine Ivanov, ljubiš li me više nego ovi?” ‘Da, Gospodine — odgovori mu — ti znaš da te ljubim.’ ‘Pasi jaganjce moje!’ reče mu Isus. Upita ga drugi put: ‘Šimune, sine Ivanov, ljubiš li me?’ ‘Da, Gospodine — odgovori mu — ti znaš da te ljubim.’ ‘Pasi ovce moje!’ reče mu Isus. Upita ga treći put: ‘Šimune, sine Ivanov, ljubiš li me?’ Ražalosti se Petar što ga upita po treći put: ‘Ljubiš li me?’ pa mu reče: ‘Gospodine, ti znaš sve. Ti znaš da te ljubim.’ ‘Pasi ovce moje!’ reče mu Isus.” (Ivan 21,15-17) Kao što Ga se Petar triput odrekao, Isus je — postavljajući ključno pitanje: “Voliš li me?” — triput vratio Petra natrag.

Koliko god naše okolnosti bile drugačije od Petrovih, u mnogočemu je načelo isto. To jest, pitanje koje je Isus postavio Petru najvažnije je pitanje koje Bog postavlja svakome od nas u vrijeme i na mjestu na kojem se nalazimo: *Ljubiš li me?*

O našem odgovoru na to pitanje sve ovisi.

IZNAD SVIH OČEKIVANJA

Bog ne samo da nas pita: “Ljubiš li me?”, već On sam ljubi svaku osobu, i to bez ikakve prisile i nadoknade. On *dragovoljno* ljubi vas i mene i svaku drugu osobu više nego što uopće možemo zamisliti. A mi poznajemo tu ljubav na osnovi Božjeg djelovanja u povijesti Njegovog naroda.

Pročitajte Postanak 33,15-22 i razmotrite okolnosti ovih redaka i događaja koji se u njima opisuje. Što nam taj odlomak, a posebno 19. redak, otkriva o Božjoj volji i ljubavi?

.....

Činilo se da je sve izgubljeno. Nedugo nakon Božjeg čudesnog izbavljenja svojeg naroda iz ropstva u Egiptu, taj isti narod pobunio se protiv Njega i klanjao se zlatnom teletu. Kad je Mojsije sišao s gore i vidio što su učinili, bacio je ploče s Deset zapovijedi i razbio ih. Međutim, premda je narod izgubio svako pravo na prednosti Saveza i blagoslove koje im je dao, Bog je dragovoljno odlučio ostati u zavjetnom odnosu s njima — usprkos tomu što su se pokazali nedostojnima blagoslova Saveza.

Riječi iz Postanka 33,19: “A smilovat ću se komu se smilujem i sažalit ću se nad kime se sažalim” (Varaždinska Biblija), često se pogrešno razumiju u smislu da Bog proizvoljno odlučuje hoće li biti suosjećajan i blagonaklon prema nekima, ali ne i prema drugima. Međutim, kada to sagledamo u kontekstu, vidimo da Bog tu zapravo ne kaže da će proizvoljno biti blagonaklon i suosjećajan prema nekima, a prema drugima ne. Bog tako ne radi, nasuprot popularnoj teologiji, prema kojoj On neke ljude predodređuje da budu izgubljeni i suoče se s vječnom osudom.

Što onda Bog tu objavljuje? U biti objavljuje da kao Stvoritelj svega, On ima pravo i vlast besplatno udijeliti milost i pokazati suosjećanje čak i najnezaslužnijim ljudima. I On to čini u ovoj situaciji, čak i nakon pobune sa zlatnim teletom darujući milost svojem narodu, Izraelu, iako to nije zaslužio.

To je jedan od mnogih primjera u kojima Bog jasno pokazuje svoju ljubav, i to iznad svih razumnih očekivanja. A to je dobra vijest za sve nas, zar ne?

Na koje načine Bog otkriva i jasno pokazuje svoju ljubav prema vama — čak i iznad svih razumnih očekivanja?

NEUZVRAĆENA LJUBAV

Dojmljiv primjer Božje ljubavi prema palom čovječanstvu nalazi se u izvještaju o Hošei. Bog je zapovjedio proroku Hošei: "Idi, oženi se bludnicom, i izrodi djecu bludničku, jer se zemlja bludu odala, odmetnuvši se od Jahve!" (Hošea 1,2) Hošea i njegova nevjerna žena trebali su biti živa pouka o Božjoj ljubavi prema svojem narodu usprkos nevjeri i duhovnom bludničenju Izraela. Odnosno, to je izvještaj o Božjoj ljubavi dragovoljno darovanoj onima koji je ne zaslužuju.

Usprkos Božjoj vjernosti i ljubavi, narod se bunio protiv Njega uvijek iznova. Stoga Sveto pismo u više navrata opisuje Boga kao Onoga kojem nevjerna žena ne uzvraća ljubav. On je ljubio svoj narod savršeno i vjerno, ali oni su Ga prezreli, služili su drugim bogovima i obožavali ih, čime su Ga duboko ožalošćivali i raskidali odnos s Njim, naizgled bespovratno.

Pročitajte Hošea 14,1-4. Što nam ti redci otkrivaju o Božjoj nepokolebljivoj ljubavi prema Njegovom narodu?

.....

.....

.....

Nakon ponovljene pobune svojeg naroda, Bog izjavljuje: "Iscijelit ću njihovo otpadništvo, ljubiti ću ih dragovoljno." (Varaždinska Biblija) Izraz "dragovoljno" u rečenici "ljubiti ću ih dragovoljno" prijevod je samo jedne hebrejske riječi (*nedabah*), koja označava nešto što se nudi dragovoljno. To je isti izraz koji se koristio za dragovoljne žrtve u sustavu Svetišta.

U cijelom Knjizi proroka Hošee, i u cijelom Svetom pismu, Bog pokazuje nevjerovatnu odanost i milosrđe prema svojem narodu. Premda su višeput išli za drugim "ljubavnicima" kršeći Savez, naizgled bespovratno, Bog im je po svojoj slobodnoj volji nastavljao pokazivati ljubav. Narod nije zasluživao Božju ljubav. Oni su je odbacili i izgubili svako pravo da se pozivaju na nju. Ipak, Bog im je i dalje pokazivao ljubav bez ikakve prisile, moralne ili neke druge. Ovdje i na drugim mjestima, Sveto pismo dosljedno prikazuje Božju ljubav kao besplatnu i dragovoljnu.

Mnogi o Bogu razmišljaju kao o nekom udaljenom i okrutnom vladaru i sucu. Kako vam slika Boga kao prezrenog i ožalošćenog muža nevjerne žene pomaže da Ga sagledate drugačije? Kako to mijenja način na koji doživljavate vlastiti odnos s Bogom?

DRAGOVOLJNA LJUBAV

Bog ne samo što je dragovoljno pokazivao svoju ljubav Izraelu usprkos ponovljenim pobunama, već i nama isto tako dragovoljno pokazuje ljubav, bez obzira na to što smo još uvijek grešni. Mi ne zaslužujemo Božju ljubav i nikad je ne bismo mogli zaraditi. S druge strane, mi Bogu nismo *potrebni*. Bogu ništa nije potrebno (Djela 17,25). Božja ljubav prema vama, meni i svim ljudima u potpunosti je izraz Njegove volje.

Usporedite Otkrivenje 4,11 i Psalam 33,6. Što nam ti redci govore o Božjoj slobodi u vezi sa stvaranjem?

.....

.....

.....

Bog je dragovoljno stvorio ovaj svijet. On je zato dostojan svake slave, časti i vlasti. On nije *morao* stvarati bilo kakav svijet. Prije osnivanja svijeta, Bog je već uživao u odnosu ljubavi koji je postojao unutar Božanstva.

Pročitajte Ivan 17,24. Što nam ovaj redak govori o Božjoj ljubavi prije postanka svijeta?

.....

.....

Bogu nisu bila potrebna stvorenja kao predmet ljubavi. Ali u skladu s Njegovim karakterom ljubavi, Bog je odlučio stvoriti svijet i uspostaviti odnos ljubavi sa stvorenjima.

I ne samo da je Bog dragovoljno stvorio ovaj svijet kao dar svoje velikodušne ljubavi, već On dragovoljno voli ljude čak i nakon pada u grijeh u Edenu, čak i nakon grijeha koje mi osobno činimo.

Nakon pada u Edenu, Adam i Eva nisu mogli i dalje živjeti i primati Božju ljubav. Ali Bog, koji “uzdržava svojom silnom riječi” (Hebrejima 1,3), u svojoj prevelikoj ljubavi, milosti i milosrđu održao ih je u životu i našao način da pomiri čovječanstvo sa sobom u ljubavi. A to pomirenje uključuje i nas.

Što nam činjenica da On i danas pokazuje ljubav ovom svijetu, usprkos njegovom palom stanju i pokvarenosti, govori o Božjoj ljubavi i Božjem karakteru? Na koji bi nas način ta istina trebala navesti da Mu uzvratimo ljubav?

MNOGI SU ZVANI, ALI JE MALO IZABRANIH

Bog ne samo što ljubi ljude po svojoj slobodnoj volji, već ih poziva da i oni Njega ljube zauzvrat. A da im Bog daje sposobnost da slobodno odluče hoće li prihvatiti ili odbaciti Njegovu ljubav, vidi se (između ostalog) i iz Kristove usporedbe o svadbenoj gozbi.

Pročitajte Matej 22,1-14. Koje je značenje ove usporedbe?

.....

.....

.....

.....

U Kristovoj usporedbi o svadbenoj gozbi, kralj priređuje svadbu za svojeg sina i šalje sluge “da pozovu uzvanike na svadbu”, ali “ovi ne htjedoše doći” (Matej 22,2.3). Kralj je višeput slao sluge da ih pozovu, ali su oni odbacili njegov poziv i, što je još gore, hvatali su njegove sluge i ubijali ih (Matej 22,4-6).

Poslije, pošto se pozabavio onima koji su pobili neke od njegovih ljudi, kralj je rekao ostalim svojim slugama: “Svadba je, doduše, pripravljena, ali uzvanici ne bijahu dostojni. Pođite stoga na raskrižja putova i koga god nadete, pozovite na svadbu!” (Matej 22,8.9 — Varaždinska Biblija) Nakon još jedne epizode o čovjeku bez svadbenog ruha koji je izbačen, što označava potrebu da primimo svadbenu odjeću od kralja da bismo prisustvovali svadbenoj gozbi, Isus završava usporedbu zagonetnom ali veoma značajnom izjavom: “Jer premda su mnogi zvani, ipak ih je malo izbranih.” (Matej 22,14)

Što to znači? Oni koji su konačno “izabrani”, prihvatili su Gospodnji poziv na svadbu. Riječ “zvati” i “pozivati” grčka je riječ *kaleo*, a “izabran” (*eklektos*) je onaj tko je dragovoljno prihvatio poziv.

Bog zove *svakoga* (to jest upućuje *svakomu* poziv da dođe) na tu svadbenu svečanost. Međutim, svatko od nas može i odbaciti Božju ljubav. Sloboda je bitna za ljubav. Bog nikada nikome neće nametati svoju ljubav. Nažalost, možemo i odbaciti odnos ljubavi s Bogom.

“Izabrani” su oni koji prihvate taj poziv. Za one koji Ga ljube, Bog je pripremio nešto mnogo ljepše od bilo čega što možemo zamisliti. I ponovno, sve se svodi na pitanje ljubavi i slobode svojstvene ljubavi.

Što u vašem životu otkriva jeste li prihvatili poziv na svadbu i jeste li došli prikladno odjeveni?

RASPET ZA NAS

Bog poziva svakoga u odnos ljubavi s Njim, ali samo oni koji dragovoljno prihvate taj poziv uživaju vječne ishode. Kao što smo vidjeli u usporedbi o svadbenoj gozbi, mnogi koje je kralj pozvao “ne htjedoš doći” (Matej 22,3).

S tim u vezi, neposredno prije svojeg raspeća, Krist je plakao: “Jeruzaleme, Jeruzaleme, što ubijaš proroke i kamenuješ one koji su ti poslani! Koliko puta htjedoh skupiti tvoju djecu kao što kvočka skuplja svoje piliće pod krila, ili ne htjedoste!” (Matej 23,37) Krist ih je htio skupiti, ali oni to nisu htjeli. Isti uobičajeni grčki glagol koji znači “htjeti” (*telo*) upotrijebljen je i za Kristovu želju da ih spasi i za njihovu nespремnost da budu spašeni (isti izraz upotrijebljen je i u Mateju 22,3).

Pa ipak, Krist je otišao na križ i za te ljude i za nas. Kakva čudesna ljubav! Dok ljudski grijeh zasluđuje smrt, sam Bog je (u Kristu) platio cijenu i našao način da popravi narušeni odnos između Neba i Zemlje. U međuvremenu On i nama daruje svoju ljubav, premda Ga ništa na to ne nagoni, osim vlastite dragovoljne odluke da to čini.

Pročitajte Ivan 10,17.18. Usporedite Galaćanima 2,20. Koja se poruka za nas nalazi u tim redcima?

.....

.....

.....

U najvećem očitovanju Božje ljubavi — na križu, vidimo da je Krist dao sebe za nas po svojoj slobodnoj volji. Krist je položio svoj život na “vlastitu inicijativu”. Nitko Mu nije oduzeo život. On ga je dragovoljno prinio prema planu spasenja, dogovorenom na Nebu prije postanka svijeta.

“Plan za naše spasenje nije bila naknadna misao, plan načinjen nakon Adamovog pada. On je bio otkrivenje ‘po objavi Tajne sakrivene od vječnosti’ (Rimljanima 16,25). On je objava načela koja su od vječnosti bila temelj Božjeg prijestolja. Od samog početka Bog Otac i Krist znali su za Sotonin otpad i čovjekov pad izazvan djelovanjem prijevarne sile odmetnika. Bog nije uzročnik postojanja grijeha, ali je unaprijed vidio njegovo postojanje osiguravajući sredstvo kojim će se suprotstaviti ovoj strašnoj mogućnosti. Njegova ljubav prema svijetu bila je tako velika da se On zavjetovao dati svojega jedinorođenog Sina ‘da ne pogine ni jedan koji u nj vjeruje, već da ima život vječni’ (Ivan 3,16).” (Ellen G. White, *Isusov život*, str. 9; u izvorniku 22)

ZA DALJNJE PROUČAVANJE

U knjizi Ellen G. White *Isusove usporedbe* pročitajte poglavlje pod naslovom “U susret zaručniku”, str. 280—290 (u izvorniku str. 405—421).

“Tama pogrešnih zamisli o Bogu obavija ovaj svijet. Ljudi više ne poznaju pravi Božji karakter. On su ga pogrešno shvatili i pogrešno protumačili. Upravo u ovo vrijeme treba objavljivati Božju poruku, poruku koja prosvjetljuje svojim utjecajem, poruku koja ima spasonosnu moć. Treba se objaviti istina o Božjem karakteru. Tamu ovoga svijeta treba odagnati svjetlo Njegove slave, svjetlo Njegove dobrote, milosti i istine.

To je djelo koje opisuje prorok Izaija kad piše: ‘Na visoku se uspnu goru, glasniče radosne vijesti, Sione! Podigni snažno svoj glas, glasniče radosne vijesti, Jeruzaleme! Podigni ga, ne boj se, reci judejskim gradovima: Evo Boga vašega! Gle, Gospod Jahve dolazi u moći, mišicom svojom vlada! Evo s njim naplata njegova, a ispred njega njegova nagrada.’ (Izaija 40,9.10)

Oni koji čekaju Zaručnikov dolazak, trebaju reći narodu: ‘Evo Boga vašega!’ Posljednja zraka milosrdne svjetlosti, posljednja poruka milosti koja će se objaviti svijetu, bit će objava Njegovog karaktera punog ljubavi. Božja djeca trebaju objaviti Njegovu slavu. U svojem životu i karakteru trebaju pokazati što je za njih učinila Božja milost.

Svjetlo Sunca Pravednosti treba se pokazati dobrim djelima — riječima istine i djelima svetosti.” (*Isusove usporedbe*, str. 285,286; u izvorniku 415,416)

PITANJA ZA RAZGOVOR

1. Gore od pomisli da Bog ne postoji bila bi pomisao da nas On mrzi. U koliko bismo drugačijem svijetu živjeli kada bi to bilo istina?

2. Što mislite, zašto postoji toliko pogrešnih shvaćanja o Božjem karakteru u našem svijetu? Razmislite i razgovarajte o načinima na koje biste mogli pomoći ljudima da jasnije sagledaju Božji karakter ljubavi.

3. Koju poruku o Božjem karakteru treba objavljivati danas? Kako biste objasnili tu poruku nekomu tko još nije upoznat s Božjom ljubavlju? Na koje dokaze možete ukazati, koji otkrivaju Njegovu ljubav i Njegov divni karakter?

4. Jedno je govoriti o Božjoj ljubavi. Ali otkrivati i odražavati tu ljubav u svojem životu nešto je sasvim drugo. Koja bi “djela svetosti” mogla otkriti Božju ljubav ljudima oko nas?

Zavjetna ljubav

“Odgovori mu Isus: ‘Ako me tko ljubi, držat će moju riječ, moj će ga Otac ljubiti; k njemu ćemo doći i kod njega se nastaniti.’” (Ivan 14,23)

Biblijski tekstovi: 2. Petrova 3,9; Ponovljeni zakon 7,6-9; Rimljanima 11,22; 1. Ivanova 4,7-20; Ivan 15,12; 1. Ivanova 3,16.

Mnogi su učeni da se grčka riječ *agape* odnosi na ljubav koja je jedinstvena za Boga, dok se drugi izrazi za ljubav, kao što je *fileo*, odnose na druge vrste ljubavi, slabije kvalitete od *agape*. Neki također tvrde da se *agape* odnosi na jednostranu ljubav, ljubav koja samo daje, ali nikada ne prima, ljubav potpuno neovisnu o ljudskom odgovoru.

Međutim, pozorno proučavanje božanske ljubavi u cijelom Svetom pismu pokazuje da su te zamisli, iako uobičajene, pogrešne. Prvo, grčki izraz *agape* odnosi se ne samo na Božju, već i na ljudsku ljubav, ponekad čak i na pogrešno usmjerenu ljudsku ljubav (2. Timoteju 4,10). Drugo, u cijelom Svetom pismu postoje mnogi izrazi osim *agape* koji se odnose na Božju ljubav. Na primjer, Isus je poučavao: “Jer vas sâm Otac ljubi [*fileo*] budući da ste vi mene ljubili [*fileo*]” (Ivan 16,27). Tu se grčki izraz *fileo* koristi ne samo za ljudsku ljubav, već i za Božju ljubav prema ljudima. Dakle, *fileo* se ne odnosi na neku manje vrijednu vrstu ljubavi, već na samu Božju ljubav.

Sveto pismo također naučava da Božja ljubav nije jednostrana, već duboko uzajamna, u smislu da Bog želi da ljudi odražavaju Njegovu ljubav prema Njemu i prema drugima.

OIKOS: Ovog tjedna čitamo iz knjige Ellen G. White, *Isusov život, Znaci vremena*, 2023., stranice 192—200.

BOŽJA VJEČNA LJUBAV

Sveto pismo jasno govori da Bog ljubi svakoga. Najpoznatiji redak u Svetom pismu, Ivan 3,16, objavljuje sljedeću istinu: “Da, Bog je tako ljubio svijet da je dao svoga jedinorođenog Sina da ne pogine ni jedan koji u nj vjeruje, već da ima život vječni.”

Pročitajte Psalam 33,5; 145,9. Što ti redci govore o tome koliko daleko sežu Božja dobrot, suosjećanje i milosrđe?

.....

.....

Neki možda misle da su nedostojni ljubavi, ili da Bog ljubi sve druge, ali ne i njih. Međutim, Biblija dosljedno objavljuje da Bog ljubi *svaku osobu*. Ne postoji nitko koga On ne ljubi. I zato što ljubi svakoga, Bog isto tako želi da svi budu spašeni.

Pročitajte 2. Petrova 3,9; 1. Timoteju 2,4; Ezekiel 33,11. Čemu nas ovi redci uče o Božjoj želji da spasi svakoga?

.....

.....

Redak nakon Ivana 3,16 glasi: “Jer Bog nije poslao svoga Sina na svijet da sudi svijet, nego da se svijet spasi po njemu.” (Ivan 3,17) Da ovisi samo o Bogu, svako ljudsko biće prihvatilo bi Njegovu ljubav i bilo bi spašeno. Ipak, Gospodin nikomu neće nametnuti svoju ljubav. Ljudi su slobodni da je prihvate ili odbace.

I premda je neki odbacuju, Bog ih nikad ne prestaje voljeti. U Jeremija 31,3, On objavljuje svojem narodu: “Ljubavlju vječnom ljubim te, zato ti sačuvah milost.” I na drugim mjestima Biblija stalno ponavlja da Božja ljubav traje zauvijek (vidi, na primjer, Psalam 136). Božja ljubav nikad ne prestaje. Nama je to teško shvatiti jer se često događa da ne volimo druge, zar ne?

Međutim, ako bismo kao pojedinci uspjeli iskusiti tu ljubav — to jest da sami spoznamo Božju ljubav — koliko bismo drugačije živjeli i postupali prema drugima!

Ako Bog ljubi svakoga, to znači da On ljubi i neke prilično gadne likove, jer ima nekih (zapravo, ima ih puno) koji su dostojni prijezira. Čemu nas Božja ljubav prema takvim ljudima može naučiti kako bismo se mi trebali odnositi prema njima?

ZAVJETNA LJUBAV

Božji posebni odnos ljubavi prema nama Biblija često slikovito opisuje pomoću obiteljskih ili rodbinskih veza, pogotovo slikom ljubavi između muža i žene ili dobre majke prema svojem djetetu. Tim se slikama prikazuje poseban odnos između Boga i Njegovog naroda Saveza. To je odnos zavjetne ljubavi, koji podrazumijeva ne samo Božju ljubav prema Njegovom narodu, već i očekivanje da će ljudi prihvatiti tu ljubav i da će zauzvrat ljubiti Njega (i jedni druge).

Pročitajte Ponovljeni zakon 7,6-9. Čemu nas ovi redci uče o Božjem sklapanju Saveza i Njegovoj dobroti?

.....

.....

.....

U Ponovljenim zakonu 7,9 opisuje se posebna vrsta ljubavi koju Bog pokazuje prema svojem narodu Saveza, odnos koji djelomično ovisi o njihovoj vjernosti. Božja ljubav nije uvjetna, ali zavjetni odnos s Njegovim narodom jest.

Riječ koja se prevodi kao “dobrota” ili “milost” u Ponovljenom zakonu 7,9, *hesed*, primjer je zavjetnog značenja božanske ljubavi (i mnogo više od toga). *Hesed* često opisuje veličinu Božje milosti, dobrote i ljubavi. Između ostalog, *hesed* se odnosi na ljubaznost ili nepokolebljivu ljubav prema drugome unutar postojećeg uzajamnog odnosa ljubavi. On također i pokreće takav odnos, uz očekivanje da će i druga strana pokazati istu ljubaznost zauzvrat.

Božja milost, *hesed*, pokazuje da je Njegova ljubav krajnje pouzdana, postojana i trajna. Ipak, u isto vrijeme, primanje blagoslova *heseda* je uvjetno, ovisno o spremnosti Njegovog naroda da bude poslušan i održi svoju stranu tog odnosa (vidi 2. Samuelova 22,26; 1. o kraljevima 8,23; Psalam 25,10; 32,10; 2. Ljetopisa 6,14).

Božja nepokolebljiva ljubav temelj je svih odnosa ljubavi, i mi se ni u kojem slučaju ne možemo uspoređivati s tom ljubavlju. Bog ne samo da nam je besplatno dao život, već je u Kristu besplatno dao i sebe za nas. “Nitko nema veće ljubavi od ove: položiti vlastiti život za svoje prijatelje.” (Ivan 15,13) Nesumnjivo, krajnji izraz Božje ljubavi pokazao se kada je Gospodin “ponizio sam sebe postavši poslušan do smrti, i to do smrti na križu” (Filipljanima 2,8).

Na koje načine možete u svojim mislima neprestano imati stvarnost Božje ljubavi? Zašto je to važno?

UVJETNI ODNOS

Bog poziva svaku osobu u prisan odnos ljubavi s Njim (vidi Matej 22,1-14). Odazvati se na taj poziv na odgovarajući način podrazumijeva držanje Božje zapovijedi da ljubimo Njega i druge (vidi Matej 22,37-39). Hoće li netko uživati u prednostima tog odnosa s Bogom, ovisi o njegovoj slobodnoj odluci.

Pročitajte Hošea 9,15; Jeremija 16,5; Rimljanima 11,22; Juda 1,21. Čemu nas ovi redci uče o tome da se dobrobiti Božje ljubavi mogu odbaciti — čak i izgubiti?

.....

.....

U ovim i drugim tekstovima višeput se pokazuje da je uživanje u blagoslovima odnosa ljubavi s Bogom uvjetovano ljudskim odgovorom na Njegovu ljubav. Ipak, ne trebamo pogriješiti misleći da Bog u nekom trenutku prestaje ljubiti čovjeka. Kao što smo vidjeli, Božja ljubav je vječna. I premda Hošea 9,15 uključuje i riječi koje je Bog izgovorio o svojem narodu: “Voljeti ih više neću”, važno je imati na umu da kasnije u istoj knjizi On izjavljuje: “Od svega ću ih srca ljubiti” (Hošea 14,5). Dakle, Hošea 9,15 ne može značiti da Bog u potpunosti prestaje ljubiti svoj narod. Ovaj se redak zapravo odnosi na uvjetovanost nekih posebnih područja ili blagoslova odnosa ljubavi s Bogom. A način na koji mi odgovaramo na Njegovu ljubav od presudne je važnosti da bi se taj odnos održao.

“Tko pozna moje zapovijedi i vrši ih, taj me ljubi. A tko mene ljubi, njega će ljubiti Otac moj, i ja ću ga ljubiti i objaviti mu samog sebe.” (Ivan 14,21) Isto tako, Isus kaže svojim učenicima: “Jer vas sam Otac ljubi, budući da ste vi mene ljubili i vjerovali da sam izišao od Boga.” (Ivan 16,27) Ovi i slični redci uče da očuvanje blagoslova spasonosnog odnosa s Bogom ovisi o tome hoćemo li prihvatiti Božju ljubav (što uključuje spremnost da budemo i prenositelji te ljubavi). Ponavljamo, to ne znači da Božja ljubav ikada prestaje. Naprotiv, kao što ne možemo spriječiti sunce da svijetli, ali se možemo skloniti od njegovih zraka, tako ne možemo učiniti ništa da bismo zaustavili Božju vječnu ljubav. Ali ono što možemo jest da konačno odbacimo odnos s Njim i na taj način lišimo sebe onoga što taj odnos pruža, a posebno obećanja o vječnom životu.

Na koje načine ljudi mogu vidjeti i doživjeti Božju ljubav, bilo da je uzvraćaju ili ne? Na primjer, kako priroda, čak i nakon grijeha, otkriva Njegovu ljubav?

IZGUBLJENO PRAVO NA MILOST

Božja ljubav je vječna i uvijek nezaslužena. Međutim, ljudi je mogu odbaciti. Mi imamo priliku prihvatiti ili odbaciti tu ljubav, ali samo zato što nas Bog dragovoljno ljubi savršenom, vječnom ljubavlju *prije nego što mi bilo što učinimo* (Jeremija 31,3). Naša ljubav prema Bogu odgovor je na ono što nam je već dano prije nego što smo i zatražili.

Pročitajte 1. Ivanova 4,7-20, s posebnim naglaskom na 7. i 19. retku. Što nam je tu rečeno o Božjoj ljubavi koja prethodi svakoj drugoj?

Božja ljubav uvijek dolazi prva. Da On nije prvi ljubio nas, mi Mu ne bismo mogli uzvratiti ljubav. Premda nas je stvorio sa sposobnošću da volimo i budemo voljeni, sam Bog je temelj i izvor svekolike ljubavi. Mi, međutim, imamo pravo odlučiti hoćemo li je prihvatiti, a onda i odražavati u svojem životu. Ta istina ilustrirana je u Kristovoj usporedbi o sluzi koji ne oprašta (vidi Matej 18,23-35).

U toj usporedbi vidimo da sluga ni na koji način nije mogao otplatiti ono što je dugovao svojem gospodaru. Prema Mateju 18, sluga je svojem gospodaru dugovao deset tisuća talenata. Jedan talenat iznosio je oko šest tisuća denara. A jedan denar bio je vrijednost koja bi prosječnom nadničaru bila plaćena za jedan dan rada (usporedi Matej 20,2). Dakle, prosječnom nadničaru trebalo bi šest tisuća radnih dana da bi zaradio jedan talenat. Nakon odbitka slobodnih dana, pretpostavimo da bi prosječan nadničar mogao raditi tristo dana godišnje i na taj način zaraditi tristo denara za godinu dana. Prema tomu, prosječnom nadničaru trebalo bi otprilike dvadeset godina da otplati jedan talenat, koji se sastojao od šest tisuća denara ($6.000 : 300 = 20$). Da bi zaradio 10.000 talenata, dakle, prosječan nadničar morao bi raditi 200.000 godina. Ukratko, sluga ne bi mogao nikada otplatiti taj dug. Ipak, gospodar mu se smilovao i dragovoljno mu oprostio tako veliki dug.

Međutim, kada je taj sluga, kojemu je oprošteno, odbio oprostiti daleko, daleko manji dug od stotinu denara jednom od svojih kolega, i kada ga je poslao u tamnicu zbog tog duga, gospodar se razgnjevio i opozvao svoj milosrdni oprost. Taj sluga izgubio je pravo na ljubav i oprost od svojega gospodara. Premda Bogu nikad ne ponestaje suosjećanja i milosrđa, čovjek može odbaciti, pa čak i izgubiti pravo na blagoslove Božjeg suosjećanja i milosrđa.

Sjetite se što je vama oprošteno i koliko vas stoji to što vam je Isus oprostio. Što bi nam to trebalo govoriti o opraštanju drugima?

BESPLATNO STE DOBILI, BESPLATNO I DAJTE

Baš kao što taj sluga nikad ne bi mogao otplatiti dug svojem gospodaru, tako se ni mi ne možemo odužiti Bogu. Nikad ne bismo mogli zaraditi ili zaslužiti Božju ljubav. "Ali Bog pokaza svoju ljubav prema nama time što je Krist, dok smo još bili grešnici, umro za nas." (Rimljanima 5,8) Kakva nevjerojatna ljubav! Kao što je rečeno u 1. Ivanovoj 3,1: "Gledajte koliko nam je ljubav Otac iskazao, da se zovemo djeca Božja. A to i jesmo!" Međutim, ono što mi možemo i što bismo trebali činiti, jest da što je moguće više pokazujemo Božju ljubav drugima. Ako smo primili tako veliko suosjećanje i oprost, koliko bismo više trebali pružati suosjećanje i oprost drugima? Podsjetimo se da je sluga izgubio pravo na gospodarovo suosjećanje i oprost zato što ih sâm nije pružio svojem kolegi, drugom slugi. Ako doista ljubimo Boga, pokazivat ćemo Njegovu ljubav drugima.

Pročitajte Ivan 15,12; 1. Ivanova 3,16; 4,7-12. Čemu nas ti odlomci uče o odnosu između Božje ljubavi, naše ljubavi prema Bogu i ljubavi prema drugima?

.....

Neposredno nakon riječi u Ivanu 15,12, Isus je rekao svojim učenicima: "Vi ste moji prijatelji ako učinite što vam zapovijedam." (Ivan 15,14) A što im je to Isus zapovijedao? Između ostalog, Isus je zapovjedio njima (a i nama) da ljube druge kao što On ljubi njih. Ovdje i na drugim mjestima Gospodin nam zapovijeda da ljubimo Boga i jedni druge.

Ukratko, trebamo spoznati da nam je oprošten beskrajn dug koji nikad ne bismo mogli vratiti, dug koji je tek na križu plaćen za nas. Prema tomu, trebali bismo ljubiti i slaviti Boga i živjeti s ljubavlju i blagonaklonošću prema drugima. Kao što stoji u Luki 7,47, onaj komu je mnogo oprošteno, pokazuje mnogo ljubavi, a "komu se manje oprašta, pokazuje manje ljubavi". A tko među nama ne uvida koliko mu je mnogo oprošteno? Ako ljubav prema Bogu zahtijeva da ljubimo druge, trebali bismo prenositi poruku o Božjoj ljubavi, i to riječima i djelima. Trebamo pomagati ljudima u njihovom svakodnevnom životu, a trebamo biti i provodnici Božje ljubavi i upućivati ljude na Onoga koji im nudi obećanje o vječnom životu na novom Nebu i novoj Zemlji — potpuno novoj tvorevini u odnosu na ovaj svijet koji je toliko oštećen i opustošen grijehom i smrću, žalosnim plodovima odbacivanja Božje ljubavi.

Koje konkretne korake možete poduzeti da biste pokazali ljubav prema Bogu tako što ćete voljeti druge? Što možete učiniti danas i u idućim danima da biste ljudima pokazali Božju ljubav i pozvali ih da uživaju u obećanju o vječnom životu?

ZA DALJNJE PROUČAVANJE

U knjizi Ellen G. White *Put Kristu* pročitajte poglavlje pod naslovom "Prednosti molitve", str. 97—111 (u izvorniku str. 93—104).

"Iznesite Bogu svoje potrebe, svoje radosti, svoje tuge, svoje brige i svoja strahovanja. Vi Ga ne možete preopteretiti, ne možete Ga zamoriti. Onaj tko je izbrojao vlasti na vašoj glavi nije ravnodušan prema potrebama svoje djece. 'Jer Gospodin je pun samilosti i milosrđa.' (Jakov 4,11) Njegovo srce puno ljubavi ganuto je našim žalostima, čak i kad samo govorimo o njima. Iznesite Mu sve što zbunjuje vaš um. Onome koji u svojoj ruci drži svjetove i upravlja svim poslovima svemira ništa nije preteško nositi. Njemu nije neznatno ništa od onoga što se bilo kako tiče našeg mira. Nema nijednog poglavlja u našem iskustvu koje bi Mu bilo premračno za čitanje; nema problema koji bi Mu bio pretežak za razrješenje. Nema nesreće koja bi pogodila Njegovo najmanje dijete, nema brige koja bi mučila dušu, nema radosti koja bi razgalila, nema iskrene molitve koja bi poletjela s usana — da naš nebeski Otac ne vidi i da se odmah ne zainteresira. 'On liječi one koji su srca skrušena i povija rane njihove.' (Psalam 147,3) Odnos između Boga i svake duše tako je osoban i potpun, kao da nema nijedne druge duše na Zemlji s kojom bi dijelio svoju brižnu pažnju, nijedne druge duše za koju bi dao svojega ljubljenoga Sina." (Ellen G. White, *Put Kristu*, str. 105,106; u izvorniku str. 100)

PITANJA ZA RAZGOVOR

1. Zadržite se na rečenici iz gornjeg citata: "Odnos između Boga i svake duše tako je osoban i potpun, kao da nema nijedne druge duše na Zemlji s kojom bi dijelio svoju brižnu pažnju, nijedne druge duše za koju bi dao svojega ljubljenoga Sina." Kakvu vam to utjehu pruža i kako biste trebali živjeti znajući da vam je Bog blizu i da se brine o vama? Kako možete naučiti živjeti s realnošću tog čudesnog obećanja? Zamislite kako bi bilo kad biste, iz dana u dan, doista mogli vjerovati u to.

2. U svjetlu pouke za ovaj tjedan, kako razumijete Psalam 103,17.18? Što on otkriva o Božjoj vječnoj ljubavi, a da blagoslovi odnosa s Njim ipak ovise o tome hoćemo li prihvatiti Njegovu ljubav?

3. Na koje načine spoznaja o tome mijenja vaš odnos s Bogom? Kako to utječe na način na koji razmišljate o patnjama drugih ljudi?

Ugoditi Bogu

“Jahve, Bog tvoj, u sredini je tvojoj, silni spasitelj! On će se radovati tebi pun veselja, obnovit će ti svoju ljubav, kliktat će nad tobom radosno.” (Sefanija 3,17)

Biblijski tekstovi: Luka 15,11-32; Sefanija 3,17; Efežanima 5,25-28; Izaija 43,4; Rimljanima 8,1; Rimljanima 5,8; Marko 9,17-29.

Zamislite sljedeći prizor: petogodišnje dijete prilazi svojem ocu s loše zapakiranim poklonom za Dan očeva i uzbuđeno mu ga predaje.

A sad zamislite da taj otac kaže: “Sine, nije mi stalo do tvojeg poklona. Nema ničega što bi mi ti mogao dati a da mi se sviđi. Što god bi mi mogao dati, ja mogu nabaviti i sam, i bilo što što mi daješ kupljeno je mojim novcem ili je napravljeno od materijala koje sam ja platio. Zato zadrži svoj poklon. Nije mi potreban niti ga želim. Ali u svakom slučaju te volim.”

Uh!

Što mislite o reakciji tog oca? Riječi poput “bezdušno”, “hladno” i “bezosjećajno” odmah padaju čovjeku na um. Je li to način na koji Bog nama odgovara? Možemo li mi ugoditi Bogu? Koliko god je to teško zamisliti, čak i mi kao pala bića, iskvarena grijehom i sklona zlu — da, mi možemo ugoditi Bogu! Drugim riječima, Bog ne gleda na nas niti na darove koje Mu donosimo sa stavom oca iz ove priče. Naprotiv, mi možemo ugoditi Bogu — ali samo u Kristu.

OIKOS: Ovog tjedna čitamo iz knjige Ellen G. White, *Isusov život, Znaci vremena*, 2023., stranice 201—210.

VREDNIJI NEGO ŠTO MOŽETE ZAMISLITI

Kao što smo vidjeli u jednoj od prethodnih pouka, nema nikoga — čak ni najgoreg grešnika ili najgoreg zlikovca — koga Bog ne voli. I upravo zato što cijeni ljude više nego što možemo i zamisliti, Bog je nezadovoljan zbog grijeha jer nas ljubi, a zna što nam grijeh čini.

Pročitajte Luka 15,11-32. Što usporedba o izgubljenom sinu otkriva o Božjem milosrđu i ljubavi? Koje upozorenje ona upućuje onima koji, kao onaj drugi sin, ostaju kod kuće?

.....

.....

.....

U ovoj Isusovoj usporedbi sin je rano zatražio svoje nasljedstvo, odbacujući praktično svojeg oca i njegov dom. Taj zabludjeli sin zatim rasipa svoje nasljedstvo, zapada u siromaštvo i trpi glad u toj mjeri da zavidi svinjama koje jedu iz korita. Tada, sjetivši se da slugu u kući njegovog oca imaju više nego dovoljno hrane, odlučuje vratiti se kući u nadi da će postati sluga.

A ono što slijedi doista je dirljivo. Neki očevi ne bi htjeli primiti takvog sina po njegovom povratku. "Uzeo si svoje nasljedstvo i raskinuo veze s mojom kućom. Tvoj dom više nije ovdje." To bi bio logičan, čak i zdrav razumski stav, zar ne? U očima nekih roditelja takav sin je otišao predaleko da bi bio primljen natrag, pogotovo kao sin.

Međutim, u ovoj usporedbi, otac (koji predstavlja samog Boga) ne reagira ni na jedan od tih načina. Umjesto toga, "dok je još bio daleko, opazi ga njegov otac, i sažali mu se te poleti, pade mu oko vrata i izljubi ga" (Luka 15,20). Premda se u to vrijeme smatralo nedovoljno dostojanstvenim da domaćin kuće trči nekome u susret, ovaj otac je u svojoj velikoj samilosti potrčao u susret svojem sinu, i što je još dojmljivije, primio ga natrag u svoj dom, pa je čak priredio i proslavu njemu u čast, čime je pružio naznaku o velikom Božjem milosrđu prema svakom svojeglavom pojedincu, i zadovoljstvu koje kod Njega izaziva povratak kući makar i jedne jedine osobe. Kakva slika Boga!

Zanimljiva je reakcija drugog sina. Zašto je ta reakcija zapravo toliko ljudska i, makar djelomično, zasnovana na osjećaju za pravičnost, a također i toliko razumljiva? Čemu nas, međutim, taj dio usporedbe uči o tome kako ljudsko shvaćanje pravičnosti ne doseže dubinu Evandjelja kao ni Božje ljubavi prema nama?

RADOST POPRAĆENA PJESMOM

Koliko god je to teško zamisliti, Bog svaku osobu smatra neprocjenjivo vrijednom, zbog čega se raduje spasenju makar jedne jedine duše.

Pročitajte Sefanija 3,17. Kako taj redak rasvjetljava usporedbu o izgubljenom sinu?

.....

U Sefaniji 3,17 naglašeno se prikazuje Božje oduševljenje Njegovim otkupljenim narodom. Gotovo svaka riječ za radost i ushićenje koja postoji u hebrejskom jeziku uvrštena je u taj jedan redak, koji opisuje Božje uživanje u Njegovom otkupljenom narodu. Skoro kao da nijedan od tih izraza sam po sebi nije dovoljan da opiše razmjere Božjeg zadovoljstva koje je Bog osjećao tog dana.

Zapazite također da se prema tom retku Bog nalazi “usred” svojeg naroda. Do pomirenja koje izvire iz odnosa ljubavi, dolazi u neposrednoj Božjoj prisutnosti. Poput onog oca koji, kad ga ugleda izdaleka, trči k svojem sinu — ovdje je Bog usred svojeg naroda.

U Izaiji 62,4 upotrijebljena je usporedba s brakom. Prema Izaiji 62,4, Božji narod će se zvati “Moja milina”, a zemlja će se zvati “Udana”. Zašto? Zato, kaže tekst, što “si milje Jahvino, i zemlja će tvoja imat supruga”. Sam vrhunac Božje radosti odvojen je za dan obnove, kada će On primiti svoj narod i radovati nam se, kao što se onaj otac radovao svojem izgubljenom sinu.

Pročitajte Efežanima 5,25-28. Što nam se ovdje govori o vrsti ljubavi koju i mi trebamo pokazivati?

.....

U ovom odlomku muževi se pozivaju da ljube svoje žene “kao što je i Krist ljubio Crkvu i sam sebe predao za nju”, i da ih ljube kao “samoga sebe” (Efežanima 5,25.28). Ovi tekstovi ne samo da ističu tu vrstu nesebične i požrtvovne ljubavi koju muž treba imati prema svojoj ženi, već također pokazuju da sam Krist ljubi svoj narod (crkvu) kao *dio sebe samog*.

UGODITI BOGU?

Kako je moguće da Bog uživa u običnim ljudima, nestalnim nakupinama protoplazme na jednom sićušnom planetu u beskrajnom svemiru? Kako je moguće da su ljudi toliko važni Vrhovnom Biću, koje je svemoćno i kojem ništa ne treba? Ova pitanja mogu se raščlaniti na dva područja. Prvo, čime bi se Bog mogao oduševiti? Drugo, kako bi Mu ljudi mogli donijeti zadovoljstvo, posebno s obzirom na našu grešnost? Prvo područje tih pitanja tema je današnjeg, a drugo sutrašnjeg proučavanja.

Pročitajte Izaija 43,4; Psalam 149,4; Izreke 15,8.9. Što nam ovi redci govore o Božjem oduševljenju Njegovim narodom?

.....

.....

.....

.....

Kao što smo djelomično vidjeli jučer, Bog ljubi ljude na način koji uzima u obzir njihovo najveće dobro, kao što bi postupio svatko tko voli i komu je stalo do drugih.

Nasuprot tomu, Bog je nezadovoljan svojim narodom kad on čini zlo. Tako u Izrekama 15,8.9 stoji da, dok su “žrtva” i “put” zlih “Jahvi mrski”, “mila mu je molitva pravednika” i “mio mu je onaj koji ide za pravicom”. Taj odlomak pokazuje ne samo da je Bog nezadovoljan zlom, već i da uživa u dobroti. To dovodi Božje zadovoljstvo i Njegovu ljubav u izravni odnos, pokazujući duboku povezanost između Božje ljubavi i Njegovog užitka, što se vidi u cijelom Svetom pismu.

Prema Psalmu 146,8, “Jahve ljubi pravednike”. U 2. Korinćanima 9,7 stoji: “Bog ljubi vesela darivaoca.” Međutim, zapazite najprije što ti tekstovi ne kažu. Oni ne kažu da Bog ljubi *samo* pravednike ili *samo* vesele darivaoce. Bog ljubi svakoga. Ipak, da bi ti tekstovi uopće nešto prenosili, to mora značiti da Bog “pravednike” i “vesele darivaoce” ljubi u nekom posebnom smislu. Ono što smo vidjeli u Izrekama 15,8.9 pruža nam nagovještaj o tome — da Bog ljubi ove i neke druge ljude u smislu da je zadovoljan njima.

Pomislite koliko su Nebo i Zemlja usko povezani kada je Bog, Stvoritelj svemira, toliko prisno, čak i emotivno, povezan s nama. Kakvu bi vam nadu trebala pružiti ta nevjerojatna pomisao, posebno ako prolazite kroz neke teške trenutke?

ŽIVO KAMENJE

Kako to da mi, kao pala, grešna bića, možemo ugoditi svetom Bogu?
Pročitajte Rimljanima 8,1; 5,8. Čemu nas ovi redci uče o našem položaju pred Bogom?

.....

.....

.....

Bog je milosrdan prema ljudima prije bilo kakvog ljudskog odgovora. Prije nego što išta kažemo ili učinimo, Bog dopire do nas i pruža nam priliku da prihvatimo ili odbacimo Njegovu ljubav. U Rimljanima 5,8 stoji: "Ali Bog pokaza svoju ljubav prema nama što je Krist, dok smo još bili grešnici, umro za nas." (usporedite Jeremija 31,3) I mi možemo biti pomireni s Bogom, pa čak i ugodni u Njegovom očima putem vjere, a na osnovi djela našeg Otkupitelja.

Pročitajte 1. Petrova 2,4-6 i usporedite s Hebrejima 11,6. Što nam ovi redci govore o tome kako možemo ugoditi Bogu?

.....

.....

Bez Božje pomoći, pali ljudi nisu Mu u stanju prinijeti bilo što vrijedno. Ali Bog je u svojoj milosti osigurao način na osnovi Kristovog djela. Konkretno, "po Isusu Kristu" mogu se prinositi "duhovne i Bogu ugodne žrtve" (1. Petrova 2,5). Premda je "bez vjere nemoguće ugoditi Bogu" (Hebrejima 11,6 — Suvremeni hrvatski prijevod), na osnovi Kristovog posredničkog djelovanja, Bog će vjernike "osposobiti" "za svaku vrstu dobra djela, da možete izvršiti njegovu volju! Neka ostvari u nama ono što je pred njim ugodno po Isusu Kristu, komu slava u vijeke vjekova! Amen." (Hebrejima 13,21) Oni koji vjerom odgovaraju Bogu smatraju se pravednim u Njegovim očima zahvaljujući posredovanju Krista, čija je pravednost jedino prihvatljiva. Oni koji odgovore na Božje ljubazne ponude smatraju se dostojnim zahvaljujući Kristovom posredovanju (Luka 20,35), i On ih preobražava u svoje obličje (1. Korinćanima 15,51-57; 1. Ivanova 3,2). Božje djelo otkupljenja ne obavlja se samo za nas, već i u nama.

Zašto je misao o Kristu koji posreduje za vas na Nebu tako ohrabrujuća?

DOSTOJAN CILJ

Pod okriljem Božje milosti i posredovanja, Bog nalazi zadovoljstvo čak i u najmanjem pozitivnom odgovoru na Njegovu ljubav. Preko Onoga koji je jedini dostojan ljubavi i koji je sam savršeno pravedan, svatko od nas može se smatrati pravednim i ubraja se među Božje najmilije, koji će živjeti s Njim u savršenoj ljubavi kroz svu vječnost. To je velika nada u otkupljenje, koja podrazumijeva Kristovo djelo za nas na Nebu.

Ali, možda se pitate, uključuje li to čak i mene? *Što ako nisam dovoljno dobar? Što ako nemam dovoljno vjere?*

Pročitajte Marko 9,17-29. Kako Bog odgovara čovjeku u ovom događaju? Koliko vjere je dovoljno?

.....

Učenici nisu mogli istjerati zlođuha i činilo se da je svaka nada izgubljena. Ali Isus je došao i rekao tom ocu: “Ako možeš povjerovati — sve je moguće onomu koji vjeruje!” (Marko 9,23 — Varaždinska Biblija) A otac je, uplakan, odgovorio: “Vjerujem, Gospodine! Pomozi mojoj nevjeri!” (Marko 9,24 — Varaždinska Biblija)

Zapazite da Isus tom čovjeku nije rekao: “Vrati se k meni kad budeš imao više vjere.” Umjesto toga, čovjekov vapaj “Pomozi mojoj nevjeri” bio je dovoljan. Bez vjere nemoguće je ugoditi Bogu (Hebrejima 11,6), a ipak Isus prihvaća i najmanju vjeru, i mi vjerom možemo (putem Kristovog posredovanja) biti Njemu po volji. Na osnovi vjere i zahvaljujući Kristovom djelovanju, mi možemo odgovoriti tako da Bog bude zadovoljan, slično kao što je otac zadovoljan kada mu dijete donese poklon koji je inače bezvrijedan.

Dakle, trebamo slijediti Pavlov savjet i postaviti sebi cilj da ugodimo Bogu (2. Korinćanima 5,9.10; usporedi Kološanima 1,10; 1. Solunjanima 4,1; Hebrejima 11,5). I trebamo tražiti od Boga da učini da naši interesi obuhvate najbolje interese onih koje volimo, i da uveća našu ljubav tako da dopre do drugih. “Ljubite srdačno jedan drugoga bratskom ljubavi! U davanju časti prednjačite jedan drugome! U revnosti budite neumorni! Budite gorljivi Duhom! Gospodinu služite! Nadom se veselite, u nevolji budite strpljivi, u molitvi ustrajni! Pritječite u pomoć svetima u potrebama! Gostoljubivost revno njegujte!” (Rimljanima 12,10-13)

Ako nas Bog prihvaća u Kristu, koliko bismo više mi trebali prihvaćati druge? Kako ta misao rasvjetljava zapovijed da ljubimo druge kao same sebe (Levitski zakonik 19,18; Matej 22,39) i zlatno pravilo da postupamo prema drugima onako kako bismo željeli da se postupa prema nama?

ZA DALJNJE PROUČAVANJE

U knjizi Ellen G. White *Isusov život* pročitajte poglavlje pod naslovom "Da se ne plaši srce vaše", str. 550—566 (u izvorniku str. 662—680).

"Gospodin je razočaran kad se Njegova djeca malo cijene. On želi da Njegovo izabrano nasljedstvo cijeni sebe prema cijeni kojom ih je On procijenio. Bog ih je želio, inače ne bi poslao svojega Sina da ih otkupi u tako skupom pothvatu. On ima određenu zadaću za njih i vrlo je zadovoljan kad od Njega traže najviše prednosti u želji da proslave Njegovo ime. Oni mogu očekivati puno ako imaju vjeru u Njegova obećanja.

Ali moliti se u Kristovo ime znači mnogo. To znači da moramo usvojiti Njegov karakter, pokazati Njegov duh i činiti Njegova djela. Spasiteljevo obećanje je dano uvjetno. 'Ako me ljubite,' kaže On, 'vršit ćete moje zapovijedi.' On spašava ljude ne u grijehu, nego od grijeha, a oni koji Ga vole pokazat će svoju ljubav poslušnošću.

Svaka prava poslušnost dolazi iz srca. To znači cijelim srcem raditi s Kristom. Ako želimo, On će se tako izjednačiti s našim mislima i ciljevima, tako dovesti naša srca i umove u sklad sa svojom voljom da ćemo, slušajući Njega, zapravo postupati po svojim prirodnim poticajima. Volja, očišćena i posvećena, naći će svoje najuzvišenije zadovoljstvo u službi Njemu. Kad upoznamo Boga, onako kako Ga imamo prednost upoznati, živjet ćemo životom stalne poslušnosti. Poštovanjem Kristovog karaktera i zajednicom s Bogom, grijeh će nam postati mrzak." (Ellen G. White, *Isusov život*, str. 554; u izvorniku str. 668)

PITANJA ZA RAZGOVOR

1. Što bi moglo značiti "primati nesebično"? Što mislite, kakav će biti odnos između primanja i davanja na Nebu i na novoj Zemlji?

2. Došavši iz udaljenih dijelova svemira — dalje možda i od prostora do kojih može doprijeti najoštrije oko svemirskog teleskopa — nebeski glasnici nazvali su proroka Daniela *kamudot*, "voljenim, poželjnim, dragim". I učinili su to triput. U Danielu 9,23 Gabriel kaže: "Ti si miljenik." U Danielu 10,11, nebesko biće (možda opet Gabriel) oslovljava ga s "miljeniče", izrazom koji se kasnije ponavlja (Daniel 10,19). Razmislite što to govori o Bogu i o tome koliko nam je On blizu. Kakvu nadu možete crpiti za sebe iz te zadivljujuće istine?

3. Kako su primjeri junaka vjere o kojima se govori u Hebrejima 11 povezani sa sadržajem pouke za ovaj tjedan? Konkretno, što nam takvi primjeri otkrivaju kada je riječ o tome kako čovjek može vjerom "ugoditi Bogu"? Što možete naučiti i primijeniti u svojem svakodnevnom životu iz takvih primjera vjere i odanosti?

Suosjećajni Bog

“Može li žena zaboraviti svoje dojenče, ne imat sućuti za čedo utrobe svoje? Pa kad bi koja i zaboravila, tebe ja zaboraviti neću.” (Izaija 49,15)

Biblijski tekstovi: Psalam 103,13; Izaija 49,15; Hošea 11,1-9; Matej 23,37; 2. Korinćanima 11,2; 1. Korinćanima 13,4-8.

Na emocije se često gleda kao na nešto nepoželjno, nešto što treba izbjegavati. Za neke ljude emocije su nerazumne, tako da dobrog muškarca ili ženu ne bi opisali kao “emotivne”. U dijelu stare grčke filozofije ideja o “racionalnom” čovjeku, koji se (uglavnom) ne prepušta strastima i koji vlada svojim osjećajima putem hladnokrvnog razuma, cijeni se kao ideal.

Točno je da neobuzdane emocije mogu biti problematične. Međutim, Bog je stvorio ljude sa sposobnošću da osjećaju, a i On sam se u cijelom Svetom pismu prikazuje kao Biće koje doživljava duboke emocije. A ako Bog može doživjeti tako duboke osjećaje, kao što Biblija dosljedno prikazuje, onda emocije ne mogu biti loše jer je biblijski Bog savršeno dobar i posjeduje savršenu mudrost.

Zapravo, ima prelijepih istina koje se mogu izvući iz spoznaje da je Božja ljubav prema nama duboko emotivna, ali uvijek uz upozorenje da Božju ljubav, iako je savršena, ne treba poistovjećivati s emocijama kakve doživljavaju ljudi.

OIKOS: Ovog tjedna čitamo iz knjige Ellen G. White, *Isusov život, Znaci vremena*, 2023., stranice 211—219.

VIŠE OD MAJČINE LJUBAVI

Najveća ljubav poznata ljudskom iskustvu jest ljubav roditelja prema svojem djetetu. Biblija se često koristi slikom odnosa roditelj—dijete da bi dočarala Božju nevjerojatnu ljubav prema ljudima, naglašavajući da je Božja ljubav neusporedivo veća čak i od najdubljeg i najljepšeg ljudskog izraza istog osjećaja.

Pročitajte Psalam 103,13; Izaija 49,15; Jeremija 31,20. Što nam ovi redci govore o naravi i dubini Božjeg smilovanja?

Prema ovome, Bog se prema nama odnosi kao prema svojoj ljubljenoj djeci, i voli nas kao što dobri otac i majka vole svoju djecu. Čak i ako bi, kao što objašnjava Izaija 49,15, majka mogla zaboraviti “svoje dojenče” ili “ne imat sućuti za čedo utrobe svoje”, Bog nikad ne zaboravlja svoju djecu, i Njegovo milosrđe nikad ne prestaje (Tužaljke 3,22).

Značajno je zapaziti da se za hebrejski izraz *raham*, “milosrđe”, ovdje i u mnogim drugim tekstovima koji opisuju Božju izobilnu, suosjećajnu ljubav, smatra da je izveden iz hebrejskog naziva za maternicu (*rehem*). Tako je prema tom tumačenju Božje milosrđe kao “majčinska ljubav koja je poput maternice”. Ono je, dakle, neusporedivo veće od bilo kakvog ljudskog milosrđa, čak i milosrđa majke prema svojem novorođenčetu.

Prema Jeremiji 31,20, Bog gleda na svoj narod Saveza kao na “drag” i “dijete najmilije”, usprkos činjenici da su se oni često bunili protiv Njega i žalostili Ga. I bez obzira na to, Bog izjavljuje: “Srce (je) moje ustreptalo njega radi ... doista ću se smilovati na nj.” Izraz preveden kao “smilovati” ovdje je isti onaj izraz koji je upotrijebljen prije za “Božje milosrđe” (*raham*). Zatim, izraz “srce mi dršće” može se doslovno prevesti kao “moja utroba se uskomešala”. Taj opis božanskih emocija služi se izrazito “visceralnim” jezikom (koji se odnosi na utrobu, unutarnje organe), što ukazuje na iznimnu dubinu Božje suosjećajne ljubavi prema svojem narodu. Čak i usprkos njihovoj nevjeri, Bog i dalje pokazuje izobilno suosjećanje i milosrđe prema svojem narodu, i to mimo svih razumnih očekivanja.

Za neke od nas, svijest o tome da je Božje milosrđe prema nama poput milosrđa oca ili majke punih ljubavi, duboko je utješna. Međutim, neki ljudi to ne mogu shvatiti jer im njihovi roditelji nisu pokazivali ljubav. Na koje bi se druge načine njima moglo otkriti Božje milosrđe?

LJUBAV OD KOJE UZDRHTI UTROBA

Nemjerljiva dubina Božje suosjećajne ljubavi prema čovječanstvu lijepo je opisana u Knjizi proroka Hošea. Bog je naložio proroku Hošei: "Idi, oženi se bludnicom i izrodi djecu bludničku, jer se zemlja bludu odala, odmetnuvši se od Jahve." (Hošea 1,2) Ali dalje, u 11. poglavlju, Hošea opisuje Božji odnos s Njegovim narodom služeći se slikom oca punog ljubavi prema svojem djetetu.

Pročitajte Hošea 11,1-9. Kako slikoviti prikazi u tim redcima živo dočaravaju način na koji Bog ljubi svoj narod i brine se o njemu?

.....

.....

Božja ljubav prema Njegovom narodu uspoređuje se s nježnom naklonošću roditelja prema djetetu. Sveto pismo služi se slikama učenja malog djeteta da hoda, nošenja voljenog djeteta u naručju, njegovanja i davanja hrane i drugih primjera nježne skrbi prema svojem narodu. Sveto pismo također tvrdi da je Bog "nosio" svoj narod, baš "kao što čovjek nosi svoga sinčića" (Ponovljeni zakon 1,31). "U svojoj ljubavi i samilosti sâm ih je otkupio" i "podigao ih i nosio u sve dane od davnine" (Izaija 63,9).

Za razliku od Božje nepokolebljive ljubavi, Njegov narod je često bio nevjeran, čime je na kraju odbacio Boga i navukavši na sebe sud, duboko Ga ožalostio. Bog je suosjećajan, ali nikad nauštrb pravde. (Kao što ćemo vidjeti u jednoj od kasnijih pouka, ljubav i pravda idu zajedno.)

Jeste li ikada bili toliko uznemireni zbog nečega da vam se grčilo u želucu? Takva se slika koristi za dubinu Božjih emocija prema Njegovom narodu. Slika nečijeg ustreptalog srca i suosjećanja koje se rasplamsava slikovit je jezik dubokih emocija, koji se koristi i za Boga i za ljude.

Ta slika suosjećanja koje se rasplamsava (*kamar*), upotrijebljena je u opisu dviju žena koje su došle pred Salomona, od kojih je svaka za isto dijete tvrdila da je njezino. Kad je Salomon naredio da se dijete rasiječe na pola (bez namjere da ga doista ubije), ta slika je dočarala emotivnu reakciju prave majke (1. o kraljevima 3,26; usporedi Postanak 43,30).

Svatko tko je ikada bio roditelj zna o čemu ta pouka govori. Nijedna druga ovozemaljska ljubav nije joj ni približna. Kako nam to pomaže razumjeti Božju ljubav prema nama, i koju utjehu možemo i trebamo crpiti iz te spoznaje?

ISUSOVO SAŽALJENJE

U Novom zavjetu koristi se ista vrsta slikovitog izražavanja kao i u Starom da bi se opisalo Božje milosrđe. Pavao za Oca kaže da je “Otac milosrđa i Bog svakovrsne utjehe” (2. Korinćanima 1,3). Zatim, u Efežanima 2,4, on objašnjava da je Bog “bogat milosrđem” i da spašava ljude “iz svoje velike ljubavi kojom nas je ljubio”.

Sâm Krist u raznim usporedbama višeput se koristi izrazima koji ukazuju na “visceralne” emocije od kojih se utroba grči kako bi opisao Očevu samilost (Matej 18,27; Luka 10,33; 15,20). A isti jezik kojim se prikazuje božansko milosrđe u Starom i Novom zavjetu, upotrijebljen je i u evanđeljima, kako bi dočarao Isusovo suosjećanje s nevoljnima.

Pročitajte Matej 9,36; 14,14; Marko 1,41; 6,34; Luka 7,13. Pogledajte također Matej 23,37. Kakvo svjetlo ovi redci bacaju na Isusovo suosjećanje s ljudskim nevoljama?

.....

.....

.....

Na više mjesta u evanđeljima za Krista se kaže da je bio pokrenut suosjećanjem prema ljudima u nevolji ili potrebitima. A On nije samo suosjećao s njima, već je i zadovoljavao njihove potrebe.

Isus je i plakao nad svojim narodom. Možemo zamisliti suze u Kristovim očima dok gleda grad i kaže: “Koliko puta htjedoh skupiti tvoju djecu kao što kvočka skuplja svoje piliće pod krila, ali vi ne htjedoste!” (Matej 23,37) Ovdje vidimo da se Kristova jadikovka blisko poklapa sa žaljenjem Boga opisanim na mnogo mjesta u Starom zavjetu. Mnogi proučavatelji Biblije primjećuju da se slika ptice koja se brine o svojim mladima na starom Bliskom istoku koristila samo kao slika božanstva. U ovom retku mnogi vide aluziju na sliku iz Ponovljenog zakon 32,11, gdje se Bog prikazuje kao ptica koja nadlijeće svoje mladunce, čuva ih i brine se o njima.

Ipak, nema većeg primjera Božje suosjećajne ljubavi prema nama od samog Isusa — koji je dao sebe za nas u činu vrhunskog očitovanja ljubavi. Ali Krist nije samo savršena slika Boga. On je također i savršeni uzor čovjeku. Kako možemo svoj život oblikovati po ugledu na Kristov, obraćajući posebnu pozornost na potrebe drugih i na taj način ne samo propovijedati o Božjoj ljubavi, već je i pokazivati na opipljive načine?

LJUBOMORNI BOG?

Bog se u Bibliji prikazuje kao “milosrdni Bog”. Na hebrejskom jeziku Bog se naziva *el rahum* (Ponovljeni zakon 4,31). Riječ “el” znači “Bog”, a *rahum* je oblik koji znači “milosrđe” (*raham*). Ipak, za Boga se ne kaže samo da je milosrdan, već i ljubomoran, *kana*. U Ponovljenom zakonu 4,24 čitamo: “Jer, Jahve, Bog tvoj, oganj je što proždire; on je Bog ljubomoran [*kana*].” (Vidi i Ponovljeni zakon 4,24; 6,15; Jošua 24,19; Nahum 1,2.)

U 1. Korinćanima 13,4 stoji da “ljubav ne zavidi” (u nekim prijevodima “ljubav nije ljubomorna”). Kako je onda moguće da je Bog “ljubomoran”? Pročitajte 2. Korinćanima 11,2 i razmotrite na koje je sve načine Božji narod bio nevjeran prema Njemu (vidi, na primjer, Psalam 78,58). Kakvo svjetlo ovi redci bacaju na razumijevanje božanske “ljubomore”?

Božja “ljubomora” često se pogrešno razumije. Ako za nekoga kažete da je ljubomoran muž ili ljubomorna žena, vjerojatno ne mislite da je to kompliment. Ljubomora često ima negativne primisli u mnogim jezicima. Međutim, u Bibliji, božanska ljubomora nema negativnog značenja. To je opravdana žudnja muža koji voli da samo on ima vezu sa svojom ženom.

Premda postoji vrsta ljubomore koja je u suprotnosti s ljubavlju (1. Korinćanima 13,4), prema 2. Korinćanima 11,2 postoji i dobra i pravedna “ljubomora”. Pavao govori o “božanskoj ljubomori”. Božja ljubomora jedina je i uvijek pravedna vrsta ljubomore i o njoj je bolje govoriti kao o Božjoj gorljivoj ljubavi prema svojem narodu.

Božja plamena ljubav (ili strast — *kana*) prema Njegovom narodu proizlazi iz Njegove duboke ljubavi prema njemu. Bog želi imati poseban odnos sa svojim narodom — On jedini treba biti njihov Bog. Ipak, Bog je često prikazan kao prezreni muž kojem je ljubav neuzvrćena (vidi Hošea 1—3; Jeremija 2,2; Jeremija 3,1-12). Dakle, Božja “ljubomora” ili “revnost” nikad nije neizazvana, već je uvijek odgovor na nevjeru i zle ljude. Božja ljubomora (ili “plamena ljubav”) nema negativnog značenja kao ljudska ljubomora. To nikad nije zavidna, već uvijek ispravna i pravedna želja za isključivim odnosom s Njegovim narodom i za njegovo dobro.

Kako možemo odražavati tu istu vrstu dobre “ljubomore” prema drugima, kakvu Bog pokazuje prema nama?

SUOSJEĆAJAN I VATREN

Bog je suosjećajan i vatren, i te božanske emocije u najvećoj su mjeri utjelovljene u Isusu Kristu. Bog je suosjećajan (usporedi Izaija 63,9; Hebrejima 4,15), duboko pogođen jadima svojeg naroda (Suci 10,16; Luka 19,41) i spreman da sasluša, odgovori i utješi (Izaija 49,10.15; Matej 9,36; 14,14).

Pročitajte 1. Korinćanima 13,4-8. Na koje nas načine ovaj odlomak poziva da odražavamo Božju suosjećajnu i zadivljujuću ljubav u odnosima s drugima?

.....

Mi želimo biti u vezi s ljudima koji su oličenje one vrste ljubavi kakva je opisana u 1. Korinćanima 13,4-8. Ali koliko često ulažemo napor da postanemo takvi prema drugima? Mi ne možemo sami sebe natjerati da budemo strpljivi i dobrotivi, da ne zavidimo i ne budemo uobraženi, grubi i sebični. Ne možemo u sebi uobličiti ljubav koja “sve ispričava, sve vjeruje, svemu se nada, sve podnosi” i “nigda ne prestaje” (1. Korinćanima 13,7.8). Takva ljubav može se utjeloviti u našem životu samo kao plod Duha Svetoga. I neka je slava Bogu što Duh Sveti izliva Božju ljubav u srca onih koji vjerom prebivaju u Kristu Isusu (Rimljanima 5,5).

Na koje praktične načine možemo, Božjom milošću i silom Duha Svetoga, odgovoriti i odražavati Božju duboko emotivnu, ali uvijek savršeno pravednu i razumnu ljubav? Prvo, jedini prikladan odgovor jest obožavanje Boga koji je ljubav. Drugo, na Božju ljubav trebamo odgovoriti aktivnim pokazivanjem suosjećanja i ljubavi prema drugima. Ne trebamo samo tražiti utjehu u našoj kršćanskoj vjeri, već i biti potaknuti da tješimo druge. Konačno, trebamo priznati da ne možemo sami promijeniti svoje srce, već da to može samo Bog.

Stoga zamolimo Boga da nam da novo srce za Njega i za druge — čistu ljubav koja uzdiže ono što je dobro i uklanja pljevu iznutra.

Neka naša molitva bude “da Gospodin učini da rastete i obilujete u ljubavi jedan prema drugomu i prema svima ... da tako utvrdi vaša besprijekorna srca u svetosti pred Bogom, našim Ocem, o dolasku našega Gospodina Isusa Krista sa svim svojim svetima!” (1. Solunjanima 3,12.13)

Zašto je umiranje sebi, sebičnosti i pokvarenosti našeg prirodnog srca jedini način da pokažemo tu vrstu ljubavi? Koje odluke trebamo donijeti da bismo bili u stanju umrijeti tom vrstom smrti?

ZA DALJNJE PROUČAVANJE

U knjizi Ellen G. White *Misli s Gore blaženstava* pročitajte poglavlje pod naslovom "Blaženstva", str. 13—43 (u izvorniku str. 6—44).

"Svi koji osjećaju veliko siromaštvo svoje duše i shvaćaju da nema ju u sebi nikakvog dobra, mogu dobiti pravednost i snagu ugledavši se na Isusa. On kaže: 'Dodite k meni svi koji ste umorni i natovareni.' (Matej 11,28) Isus vas moli da svoje siromaštvo zamijenite bogatstvom Njegove milosti. Mi nismo dostojni Božje ljubavi, ali je dostojan Krist, naš Jamac. On može savršeno spasiti sve koji dolaze k Njemu. Kakvo god bilo vaše iskustvo iz prošlosti, koliko god bile obeshrabrujuće vaše trenutačne okolnosti, ako dođete k Isusu takvi kakvi jeste, slabi, bespomoćni i očajni, naš milostivi Spasitelj izići će vam u susret, zagrlit će vas rukama svoje ljubavi i ogrnuti plaštem svoje pravednosti. Predstavit će vas Ocu, odjevene u bijelu odjeću Njegovog karaktera. On se zalaže za nas pred Bogom: 'Ja sam zauzeo mjesto ovog grešnika. Ne gledaj to zalutalo dijete, već gledaj mene.' Koliko god glasno Sotona govorio protiv naše duše, optužujući je za grijeh i polažuci na nas pravo kao na svoj plijen, Kristova krv govori mnogo silnije." (Ellen G. White, *Misli sa Gore blaženstava*, str. 15; u izvorniku str. 8)

PITANJA ZA RAZGOVOR

1. Pogledajte što nadahnuće kaže o tome kako smo mi, zahvaljujući Isusu, predstavljeni Ocu. "Predstavit će vas Ocu, odjevene u bijelu odjeću Njegovog karaktera." Bez obzira na to koliko se ponekad možemo obeshrabriti zbog svojih mana i nedostataka, ili koliko često ne odražavamo prema drugima onakvu vrstu ljubavi kakvu Bog izliva na nas, zašto se moramo uvijek vraćati toj divnoj vijesti da smo prihvaćeni od Oca zato što nas Isus predstavlja "odjevene u bijelu odjeću svojega karaktera"?

2. Zamislite kako se osjećala ona majka u slučaju kad su dvije žene izišle pred Salomona, i svaka je za isto dijete tvrdila da je njezino. Razmotrite ponovno taj jezik emocija opisan u 1. o kraljevima 3,26. Kakvo to svjetlo baca na isti izraz kojim se opisuju Božji osjećaji prema Njegovom narodu u Hošei 11,8?

3. Svugdje u evanđeljima vidimo da je Isus često bio ganut potrebama ljudi. I što je radio? Odgovarao je na ljudske potrebe. Na koje načine vi kao pojedinac, ili možda čak i vi kao razred, možete zadovoljiti potrebe onih kojima je potrebna utjeha?

Gnjev božanske ljubavi

“A on im milosrdno grijeh praštao i nije ih posmicao; često je gnjev svoj susprezao da ne plane svom jarošću.” (Psalmi 78,38)

Biblijski tekstovi: Psalam 78; Jona 4,1-4; Matej 10,8; Matej 21,12.13; Jeremija 51,24.25; Rimljanima 12,17-21.

Premda se često slavi Božje milosrđe, mnogi nalaze da je pomisao na Njegov gnjev uznemirujuća. Ako je Bog ljubav, oni smatraju da nikada ne bi trebao pokazivati gnjev. Takvo je razumijevanje, međutim, pogrešno. Jer Njegov gnjev proizlazi izravno iz Njegove ljubavi.

Neki tvrde da je starozavjetni Bog — Bog gnjeva, dok je novozavjetni Bog — Bog ljubavi. Međutim, postoji samo jedan Bog i On se otkriva kao jedan te isti u oba Zavjeta. Bog koji je ljubav gnjevi se na zlo, i to upravo zato što je ljubav. Sam Isus pokazao je veliki gnjev protiv zla, i Novi zavjet na više mjesta uči o pravednom i primjerenom Božjem gnjevu.

Božji gnjev uvijek je Njegov pravedni i pun ljubavi odgovor na zlo i nepravdu. Božanski gnjev opravdano je negodovanje pokrenuto savršenom dobrotom i ljubavlju, koje zahtijeva procvat svega stvorenog. Božji gnjev prikladan je odgovor ljubavi na zlo i nepravdu. Prema tomu, zlo izaziva Boga na revnost u korist žrtava zla protiv njegovih počinitelja. Božanski gnjev je, dakle, samo još jedan izraz božanske ljubavi.

OIKOS: Ovog tjedna čitamo iz knjige Ellen G. White, *Isusov život, Znaci vremena*, 2023., stranice 220—227.

OŽALOŠĆEN ZLOM

Biblijski Bog ljubi pravdu, a mrzi zlo. Grijeih i zlo ga, dakle, potiču na revnost koja se očituje u korist onih koji su potlačeni i zlostavljani, čak i u slučajevima kada nečije zlo pogađa prije svega njega samog. Bog mrzi zlo zato što zlo uvijek povređuje Njegova stvorenja, čak i ako ga ona sama sebi nanose. U biblijskim izvještajima Božji gnjev uvijek je izazvan nečim što proučavatelji Biblije nazivaju “ciklusom pobune”. Taj ciklus odvija se na sljedeći način:

Narod se buni protiv Boga i čini zlo, ponekad čak i tako grozna zlodjela kao što je žrtvovanje djece i druge gadosti koje su označene kao zle u Njegovim očima.

Bog se povlači u skladu s odlukama naroda.

Narod biva tlačen od stranih naroda.

Narod vapi Bogu tražeći izbavljenje.

Bog milostivo izbavlja narod.

Narod se ponovno buni protiv Boga, često još strašnije nego prije.

Međutim, usprkos tom ciklusu nečuvnog zla i nevjerovanja, Bog se s ljudskim nevjerovanjem uvijek iznova suočava s beskrajnom vjernošću, strpljivim podnošenjem, nevjerojatnom blagodaću i dubokom samilošću.

Pročitajte Psalam 78. Što nam on govori o Božjem odgovoru na ponovljene pobune Njegovog naroda?

.....

.....

Prema Bibliji, ljubav i pravda uzajamno su isprepletene. Božanski gnjev primjereni je odgovor ljubavi na zlo, jer zlo uvijek povređuje nekoga koga Bog ljubi. Nema nijednog primjera u Svetom pismu gdje je Bog proizvoljno ili nepravedno gnjevan ili ljut.

I premda Ga je Njegov narod stalno napuštao i izdavao, Bog mu je vjekovima strpljivo pružao milosrde iznad svih razumnih očekivanja (Nehemija 9,7-33), pokazujući na taj način neshvatljivu dubinu svojega strpljivog suosjećanja i milosrdne ljubavi. Doista, prema Psalmu 78,38, Bog “je bio samilostan, opraštao bi im grijeh i nije ih istrijebio. Mnogo je puta susprezao gnjev i nije budio svoju ljutnju” (Suvremeni hrvatski prijevod).

Sigurno ste nekada bili ljuti zbog zla učinjenog drugima. Kako vam taj osjećaj pomaže da bolje razumijete Božji gnjev prema zlu?

BOG JE SPOR NA SRDŽBU

Bog se ljuti na zlo jer je On ljubav. Bog je toliko suosjećajan i blagonaklon da Ga je jedan biblijski prorok čak ukorio zato što je previše milostiv!

Prisjetite se izvještaja o Joni i razmislite o Joninoj reakciji na Božji milostivi oprost Ninivljanima u Joni 4,1-4. Što nam to govori o Joni, a što o Bogu? (Vidi također Matej 10,8.)

.....

.....

Jonina reakcija poučna je iz dvaju osnovnih razloga. Prvo, ona pokazuje Joninu tvrdokornost srca. Toliko je mrzio Asirce zbog onoga što su učinili Izraelu da nije želio da im Bog ukaže bilo kakvu milost.

Kakva je to pouka za nas! Moramo dobro paziti i čuvati se da ne zauzmemo isti stav, koliko god on bio razumljiv. Od svih ljudi, oni koji su primili Božju milost trebali bi priznati koliko je ta milost nezasluzena i da je sukladno tomu budu spremni pružiti drugima.

Drugo, Jonina reakcija dodatno potvrđuje u kojoj su mjeri Božje milosrđe i milost srž Njegovog karaktera. Joni je Božja milost bila toliko poznata da je — upravo zato što je Bog “milostiv i žalostiv” i “spor na gnjev i bogat milosrđem” (Jona 4,2) — znao da će se On smilovati i da neće izvršiti sud nad Ninivom. Bog postupa pravedno i milostivo prema svim ljudima i narodima. Hebrejski izraz preveden kao “spor na gnjev” mogao bi se doslovno prevesti kao “dugog nosa”. U tom hebrejskom izrazu gnjev se metaforički povezuje s nosom, a dužina nosa metaforički pokazuje koliko je vremena potrebno da se netko naljuti.

Ukazivanje na Boga koji ima “dugi nos”, dakle, prenosi poruku da je On spor na gnjev i da dugo trpi. Dok ljudima ne treba mnogo vremena da se razgnjeve, Bog je iznimno suzdržljiv i strpljiv. On daje milost besplatno i izobilno, a ipak ne opravdava grijeh niti zatvara oči pred nepravdom. Umjesto toga, sam Bog vrši pomirenje za grijeh i zlo preko križa, tako da istodobno može biti pravedan i opravdavati one koji vjeruju u Njega (Rimljanima 3,25.26).

Je li vam se kada dogodilo da niste pokazali milost ili milosrđe prema nekome tko vam je učinio nepravdu? Kako možete na najbolji način sačuvati sjećanje na ono što je Bog učinio za vas, da biste i vi postali blaži prema drugima u odgovoru na obilnu milost koju je Bog pokazao vama? I kako da to učinimo — kako da pokažemo milosrđe i milost, a da ne opravdamo grijeh i ne omogućimo zloupotrebu i tlačenje?

PRAVEDNI GNJEV

Premda ima mnogo neprikladnih oblika ljutnje, Biblija nas također uči da postoji i “pravedni gnjev”.

Zamislite majku koja gleda svoju trogodišnju kćer kako se zabavlja na igralištu, a onda, iznenada, neki čovjek napadne njezino dijete. Zar se ona ne bi trebala naljutiti? Naravno da bi. Ljutnja je prikladan odgovor ljubavi u takvim okolnostima. Taj primjer pomaže nam da razumijemo i Božji “pravedni gnjev”.

Pročitajte Matej 21,12.13; Ivan 2,14.15. Što nam Isusova reakcija u hramu govori o Božjoj ljutnji na zlo?

.....

.....

.....

U tim slučajevima Isus pokazuje “sveti gnjev” u pravednoj ogorčenosti prema onima koji su se prema Božjem hramu odnosili kao prema nečemu običnom, i koji su ga pretvorili u “špilju razbojničku” kako bi iskorištavali udovice, siročad i siromahe (Matej 21,13; usporedi Ivan 2,16). Hram i službe od kojih se očekivalo da simbolički prikazuju Božje milostivo opraštanje i očišćenje grešnika, korišteni su za prijevaru i tlačenje najugroženijih. Zar se Isus nije trebao razgnjeviti na tu gnusobu?

U Marku 10,13.14; 3,4.5 nalaze se još neki primjeri Njegove pravedne ogorčenosti. Kada su ljudi dovodili malu djecu k Njemu, a “učenici su ih riječima zaustavljali”, Isus se “razljuti” — bio je doslovno vrlo ljut. Rekao im je: “Pustite dječicu k meni.” (Marko 10,13.14)

Na drugom mjestu, kada su Ga farizeji optužili za kršenje subote zato što je liječio u taj dan, Isus ih je pitao: “Što je dopušteno u subotu: činiti dobro ili zlo? Spasiti život, ili ga upropastiti?” (Marko 3,4) “Tada ih srdito sve naokolo pogleda te, ožalošćen zbog tvrdoće njihova srca”, nastavi s liječenjem čovjeka (Marko 3,5). Ovdje je Kristov gnjev povezan sa žalošću zbog njihove okorjelosti. To je pravedni gnjev ljubavi, baš kao što je i gnjev koji se pripisuje Bogu u Starom zavjetu također pravedni gnjev ljubavi. Kako da ljubav ne bude uznemirena zlom, pogotovo kad zlo povređuje neki predmet te ljubavi?

Što možemo učiniti da sebični gnjev ne proglasimo “pravednim gnjevom”? Zašto bi to bilo tako lako učiniti, i kako se možemo zaštititi od te opasne, ali realne zamke?

BOG NERADO POVREĐUJE

Bog uvijek iznova, kroz čitavu Bibliju, pokazuje svoju revnost u korist potlačenih i obespravljenih, kao i pravedan gnjev prema tlačiteljima i zlostavljačima. Da nema zla, Bog se ne bi gnjevio. Njegov gnjev usmjeren je uvijek i samo protiv onoga što šteti djelima Njegovog stvaranja.

Prema Tužaljka 3,32.33, Bog nerado rastužuje ("nerado ljudima donosi nevolju i patnju"). On ne želi izvršiti sud nad zlikovcima, ali ljubav na kraju zahtijeva pravdu.

Ta istina vidi se u činjenici koliko dugo je Bog opraštao svojem narodu i uporno mu pružao prilike da se pokaje i pomiri s Njim. Uvijek iznova Bog je preko proroka pozivao svoj narod, ali on nije slušao (vidi Jeremija 35,14-17; Psalam 81,12-15).

Pročitajte Ezra 5,12 i usporedite s Jeremijom 51,24.25.44. Što nam je tu objašnjeno o sudovima koji su došli na Jeruzalem preko Babilonaca? (Vidi također 2. Ljetopisa 36,16.)

.....

.....

.....

Prema Ezri 5, pošto je narod uporno i bez pokajanja izazivao Božji gnjev, On se na kraju povukao i predao ih "u ruke Nabukodonozora Kaldejca, babilonskog kralja" (Ezra 5,12). Ali učinio je to tek nakon što "više nije bilo lijeka" (2. Ljetopisa 36,16), a poslije je sudio Babilonu zbog prekomjernog razaranja koje je nanio Judi (Jeremija 51,24.25.44; usporedi Zaharija 1,15).

Mnogi drugi sudovi koje Sveto pismo opisuje kao da ih je Bog donio, objašnjeni su kao primjeri u kojima Bog "predaje" narod njegovim neprijateljima (Suci 2,13.14; Psalam 106,41.42) u skladu s odlukama naroda da odbace Gospodina i služe "bogovima" okolnih naroda (Suci 10,6-16; Ponovljeni zakon 29,24-26). Božji gnjev protiv zla koji će konačno kulminirati iskorjenjivanjem sveg zla jednom za svagda, proizlazi iz Njegove ljubavi prema svima, i Njegove želje za konačnim dobrom svemira koji i sam sudjeluje u cijelom tom pitanju grijeha, pobune i zla.

Kako činjenica da Bog ne želi izvršiti sud ni nad kim utječe na vaše razumijevanje božanske srdžbe i gnjeva? Ako je Bog spor na gnjev, zar ne bismo i mi trebali biti strpljiviji prema ljudima koji nas okružuju? Kako da to učinimo, a da istodobno štitimo žrtve nepravde i da vodimo računa o njima?

BOG POKAZUJE SMILOVANJE

Premda je božanski gnjev nešto “strašno”, on ni u kojem slučaju nije nemoralan niti lišen ljubavi. Naprotiv, u Starom i Novom zavjetu Bog pokazuje gnjev upravo zbog svoje ljubavi. Božanski gnjev je strašan zbog podmukle naravi zla, koje je u suprotnosti s čistom Božjom dobrotom.

U tom pogledu, glavna Božja osobina je ljubav, a ne gnjev. Gdje nema zla i nepravde, nema ni gnjeva. Na kraju, Božje djelo koje je najveći izraz Njegove ljubavi i koje se sastoji u iskorjenjivanju zla iz svemira, isto će tako uspješno ukloniti ogorčenost i gnjev. A to je zato što nikad više neće biti nepravde ni zla. Štoviše, postojat će samo vječno blaženstvo i pravda u savršenom odnosu ljubavi. Nikad se više božanski gnjev neće rasplamsati jer nikad više neće biti potrebe za njim. Kakva divna misao!

Neki se brinu da bi božanski gnjev mogao zabunom biti shvaćen kao davanje dopuštenja za ljudsku osvetu. Pročitajte Ponovljeni zakon 32,35; Izreke 20,22; 24,29; Rimljanima 12,17-21; Hebrejima 10,30. Kako nas ti tekstovi štite od pomisli na osvetu?

.....

.....

.....

Prema Svetome pismu, Bog ima pravo donositi osudu, a kad to čini, On to uvijek čini savršeno pravedno. I Stari i Novi zavjet pravo na osvetu pripisuju isključivo Bogu. Pavao u Rimljanima 12,19 piše: “Ne osvećujte se, ljubljeni, sami, već to prepustite srdžbi Božjoj, jer stoji pisano: ‘Osveta je moja — veli Gospodin — ja ću je vratiti.’”

Premda Bog na kraju donosi osudu protiv nepravde i zla, Krist je osigurao put izbavljenja za sve koji vjeruju u Njega. Isus je taj “osloboditelj od srdžbe koja će doći” (1. Solunjanima 1,10; usporedi Rimljanima 5,8.9). I to je u skladu s Božjim planom: “Jer nas Bog nije odredio za svoju srdžbu, već za postignuće spasenja po našem Gospodinu Isusu Kristu.” (1. Solunjanima 5,9). Božanski gnjev nije obesnažen, ali oni koji vjeruju u Isusa bit će pošteđeni tog gnjeva zahvaljujući Njemu.

Na koji način Kristovo pomirenje podupire pravdu, dok nas istodobno izbavlja od gnjeva? Pošto ste spoznali što je sve osigurano za vas usprkos vašim nedostacima, koliko biste milostiviji i velikodušniji trebali biti prema drugima?

ZA DALJNJE PROUČAVANJE

U knjizi Ellen G. White *Patrijarsi i proroci* pročitajte poglavlje pod naslovom "Idolopoklonstvo u podnožju Sinaja", str. 256—268 (u izvorniku str. 315—330).

U kontekstu grijeha u vezi sa zlatnim teletom, Ellen G. White je napisala: "Izraelci su bili okrivljeni zbog izdaje i to protiv Kralja koji im je dao blagoslove i čiji su autoritet dragovoljno odlučili slušati. Da bi se održala božanska vladavina, pravda se mora izvršiti na izdajnicima. Ipak, i ovdje je Bog pokazao svoju milost. Premda je poštovao svoj Zakon, On je svima dao slobodu izbora i mogućnost za pokajanje. Pobjeni su samo oni koji su ustrajali u pobuni.

Bilo je nužno kazniti ovaj grijeh kao svjedočanstvo okolnim narodima o Božjem nezadovoljstvu idolopoklonstvom. Izvršavajući pravdu na krivcima, Mojsije je, kao Božje oruđe, morao ostaviti zapis o svečanom i javnom prosvjedu protiv njihova zločina. Kad su Izraelci kasnije trebali osuditi idolopoklonstvo okolnih plemena, njihovi bi ih neprijatelji optužili da je narod koji uzima Jahvu za svog Boga načinio tele i obožavao ga na Horebu. Oni bi onda, premda prisiljeni da priznaju sramotnu istinu Izraela, mogli ukazati na strašnu sudbinu prijestupnika kao dokaz da njihov grijeh nije bio ni odobren ni oprošten.

Ljubav ništa manje od pravde zahtijeva da se ovakav grijeh kazni. ... Božja milost zahtijeva da tisuće pate kako bi se spriječila potreba da se milijuni kazne. Da bi spasio većinu, On mora kazniti manjinu." (Ellen G. White, *Patrijarsi i proroci*, str. 263,264; u izvorniku str. 324,325)

PITANJA ZA RAZGOVOR

1. Što mislite, zašto se tako mnogo ljudi bori s pojmom božanskog gnjeva? Što vama pomaže da ga razumijete?

2. Koji problemi uvijek nastaju kad ljudi traže osvetu, a nikad ne nastaju kada je Bog traži?

3. U kojem je smislu Božji sud nad Izraelom nakon pobune sa zlatnim teletom ujedno i primjer božanske milosti? Koji još primjeri u Svetom pismu pokazuju da je čak i Božji sud čin ljubavi?

4. Iako razumijemo da je Bog s pravom ogorčen na zlo i donosi sud savršeno pravedno, koliko je važno da se mi suzdržimo od osuđivanja drugih? Razgovarajte o tome, posebno u svjetlu 1. Korinćanima 4,5.

Božja ljubav prema pravdi

“A tko se hvaliti hoće, neka se hvali time što ima mudrost da mene spozna. Jer ja sam Jahve koji tvori dobrotu, pravo i pravdu na zemlji, jer to mi je milo — riječ je Jahvina.” (Jeremija 9,24)

Biblijski tekstovi: Psalam 33,5; Psalam 85,11; Ponovljeni zakon 32,4; Jakov 1,17; Titu 1,2; Izlazak 32,14; Matej 5,43-48.

Na starom Bliskom istoku “bogovi” poganskih naroda nisu bili samo nepostojani, nemoralni i nepredvidivi, već su nalagali i da se vrše zločini, kao što je žrtvovanje djece. Čak ni tada poganske mase nisu mogle računati na njihovu naklonost, tako da se nisu usuđivale razljutiti svoja plemenska “božanstva”.

Prema Ponovljenom zakonu 32,17, iza takvih “bogova” stajali su demoni (vidi također 1. Korinćanima 10,20.21). A njihovi oblici bogoslužja pružali su sve uvjete za iskorištavanje ljudi držeći narod u velikoj duhovnoj i moralnoj tami.

Biblijski Bog se potpuno razlikuje od tih demonskih sila! Jahve je savršeno dobar i Njegov karakter je nepromjenjiv. I samo zahvaljujući Božjoj postojanoj dobroti, mi imamo sigurnu nadu sada i za vječnost.

U oštroj suprotnosti s lažnim bogovima Staroga svijeta, pa čak i sa suvremenim “bogovima” današnjice, Jahve je duboko zabrinut zbog zla, patnje, nepravde i tlačenja — i sve to On neprestano i nedvosmisleno osuđuje. I, što je najvažnije, On će sve to jednog dana iskorijeniti.

OIKOS: Ovog tjedna čitamo iz knjige Ellen G. White, *Isusov život, Znaci vremena*, 2023., stranice 228—234.

LJUBAV I PRAVDA

U cijelom Svetom pismu ljubav i pravda idu zajedno. Prava ljubav zahtijeva pravdu, a istinska pravda može se provesti i zadovoljiti samo u ljubavi. Mi nismo navikli razmišljati o ta dva pojma kao o nečemu što ide zajedno, ali to je samo zato što je ljudski rod u velikoj mjeri izopačio ljubav i pravdu.

Pročitajte Psalam 33,5; Izaija 61,8; Jeremija 9,23; Psalam 85,11; 89,15. Kako ovi redci rasvjetljavaju Božje zanimanje za pravdu?

.....

U ovim redcima izriječom se tvrdi da Bog ljubi pravdu (Psalam 33,5; Izaija 61,8). U Svetom pismu pojmovi "ljubav" i "pravda" neraskidivo su povezani. Njegova ljubav i pravednost idu zajedno, i Bog silno želi da se pravičnost i pravda provode u svijetu.

Iz dobrog razloga, dakle, proroci dosljedno osuđuju sve vrste nepravde, uključujući nepravedne zakone, lažna mjerila, tlačenje i nepravedno postupanje prema siromasima, udovicama ili bilo komu tko je ranjiv. Premda ljudi čine mnoga zla i nepravde, Bog je taj koji neprestano čini "dobrotu, pravo i pravdu na zemlji" (Jeremija 9,23). U skladu s tim, u cijelom Svetom pismu oni koji su vjerni Bogu željno iščekuju božanski sud kao nešto vrlo poželjno, jer on donosi kaznu zločincima i mučiteljima, a pravdu i oslobođenje žrtvama nepravde i nasilja.

Pravičnost i pravda temelj su Božje vladavine. Božja moralna vladavina ljubavi poštena je i pravedna, sasvim različita od pokvarenih vlasti ovoga svijeta, koje često podržavaju nepravdu zbog osobnog dobitka i moći. U Bogu "Ljubav će se i Vjernost sastati, Pravda i Mir zagrliti" (Psalam 85,11).

A Bog nam jasno daje do znanja što očekuje od nas: "Objavljeno ti je, čovče, što je dobro, što Jahve traži od tebe: samo činiti pravicu, milosrđe ljubiti i smjerno sa svojim Bogom hoditi." (Mihej 6,8) Ako postoji išta u Božjem karakteru što bismo trebali odražavati, onda bi ljubav — kao i pravda i milost koje iz nje proizlaze — u tome bila bitna.

Koji primjeri izopačene ljudske pravde postoje čak i sada? Kako da onda ne vapimo Bogu da jednog dana dođe Njegova savršena pravda?

BOG JE DOBAR I PRAVEDAN

Bog ne samo da ljubi pravdu i ne samo da poziva ljude da ljube i čine pravicu, već i sam savršeno i nepokolebljivo pokazuje te osobine. Sveto pismo uči da je Bog savršeno svet, vjeran, pravedan i pun ljubavi. Bog uvijek čini samo ono što je ljubazno, ispravno i pravedno. On nikad ne čini ništa loše.

Pročitajte Ponovljeni zakon 32,4; Psalam 92,16. Čemu nas ovi redci uče o Božjoj vjernosti i pravednosti?

.....

.....

.....

Ovi i mnogi drugi odlomci objavljuju da je Bog pravedan i pun ljubavi — “na kome nema nepravde” (Psalam 92,16; usporedi Psalam 25,8; 129,4). Bog “ne čini nepravde; svako jutro iznosi svoju pravicu, u praskozorje ne izostaje; ali bezbožnik srama ne poznaje” (Sefanija 3,5). Zapazite izravnu suprotnost između Božjeg karaktera i karaktera onih koji ljube nepravdu.

Bog zna što je najbolje za svakoga, želi ono što je najbolje za svakoga i neprestano radi na tome da ostvari najbolji ishod za sve koji su u to uključeni.

Pročitajte Psalam 9,8.9; 145,9-17. Što ovi redci uče o Bogu?

.....

.....

Biblijski Bog je “pravedan sudac” (Psalam 7,12) i nikakva nepravda nije Mu mila (Psalam 5,5). U 1. Ivanovoj 1,5 stoji: “Bog je svjetlo i nikakve tame nema u njemu.” Bog, dakle, nije samo savršeno dobar, već, prema Jakovu 1,13, On “ne može biti iskušavan zlom” (usporedi Habakuk 1,13 — Varaždinska Biblija).

U svemu tome Božja dobrotu i slava neraskidivo su povezane. I dok mnogi obožavaju moć, Bog je svemoćan, ali On svoju moć pokazuje samo na načine koji su pravedni i puni ljubavi. Nije slučajno što je Bog, kada Ga je Mojsije zamolio: “Pokaži mi svoju slavu”, odgovorio: “Dopustit ću da ispred tebe prođe sav moj sjaj.” (Izlazak 33,18.19)

Zašto dobri Bog dopušta tako mnogo zla na ovom svijetu? Razgovarajte u razredu o svojem odgovoru.

BOŽJI NEPROMJENJIVI KARAKTER

Pročitajte Malahija 3,6; Jakov 1,17. Što ovi redci govore o Božjem karakteru?

.....

.....

U Malahiji 3,6, Bog izjavljuje: “Jer ja, Jahve, ne mijenjam se.” Premda neki čitaju taj dio retka i razumiju ga kao da se Bog ni na koji način ne mijenja, ostatak retka i njegov neposredni kontekst pokazuju da je Božja nepromjenjivost, koja je tu objavljena, zapravo Božja *moralna nepromjenjivost*. Ostatak retka ukazuje da se Bog može promijeniti u smislu odnosa prema nekome, jer On kaže: “Zato vi, sinovi Jakovljevi, ne izgiboste.” (6. redak — Varaždinska Biblija) I već u sljedećem retku Bog poziva svoj narod: “Vratite se k meni, i ja ću se vratiti k vama.” (Malahija 3,7 — Varaždinska Biblija)

Dakle, Bog sa svojim stvorenjima uspostavlja odnose koji podrazumijevaju udaljavanje i ponovno zbližavanje, ali kroz sve takve burne veze i kroz sve ostalo, Božji karakter ostaje postojan. To potvrđuje i Jakov 1,17, gdje stoji da svi dobri i savršeni darovi dolaze od Boga koji se ne mijenja. Bog nije izvor zla.

Ovdje i na drugim mjestima Sveto pismo višeput izjavljuje da je Božji karakter nepromjenjiv. Drugim riječima, Biblija naučava da je Bog u *moralnom smislu* nepromjenjiv. Ipak, Bog može ostvariti, i ostvaruje, odnos sa stvorenjima kojima uzvraća na odgovarajući način, ali uvijek s ljubavlju i pravdom.

Pročitajte 2. Timoteju 2,13; Titu 1,2; Hebrejima 6,17.18. Što ovi redci uče o Bogu?

.....

.....

Bog se ne može odreći sebe samog. Bog nikad ne laže i ne može prekršiti svoja obećanja. Možemo biti uvjereni da je biblijski Bog isti Bog koji je (u Kristu) dragovoljno predao sebe za nas na križu. On je Bog na kojega se možemo u potpunosti osloniti i s povjerenjem i nadom gledati u budućnost, jer kao što stoji u Hebrejima 13,8: “Isus Krist isti je jučer i danas i zauvijek će biti isti.”

Kako se možete uzdati u Božju dobrotu čak i kad vam u životu ide loše? Kako nam slika Boga na križu pomaže da se naučimo oslanjati na Njegovu dobrotu?

BOG KOJI SE KAJE?

Može li se Bog “pokajati”? Ako može, što bi to značilo? Vidjeli smo da se Božji karakter nikad ne mijenja. Međutim, neki biblijski tekstovi govore kako se Bog “kaje” ili “odustaje”. Bar kad je riječ o ljudima, pokajanje podrazumijeva da je netko učinio nešto loše. Kako onda neki biblijski tekstovi mogu reći da se Bog “kaje”?

Pročitajte Izlazak 32,14 i usporedite s Jeremijom 18,4-10. Što mislite o tim opisima Božjeg “žaljenja” i “odustajanja”?

.....

.....

.....

U tim i u mnogim drugim odlomcima Bog je prikazan kako odustaje od osude u odgovoru na pokajanje ili neko posredovanje od strane naroda. Bog obećava da će se, ako se narod odvrti od svoje zloće, i On odvrtiti od osude koju je planirao. Božje odvrćanje od izvršenja osude u odgovoru na ljudsko pokajanje uobičajena je tema u cijelom Svetom pismu.

Pročitajte Brojevi 23,19; 1. Samuelova 15,29. “Kaje” li se Bog prema ovim redcima i “predomišlja” ili ne?

.....

.....

U ovim redcima izrijeком se kaže da Bog “nije čovjek da bi se predomislio” (1. Samuelova 15,29 — Suvremeni hrvatski prijevod) i da “Bog nije čovjek da bi slagao, nije sin Adama da bi se kajao. Zar on kada rekne, a ne učini, zar obeća, pa ne ispuni?” (Brojevi 23,19) Ovi tekstovi, čitani u svjetlu drugih odlomaka, ne mogu se shvatiti u smislu da Bog uopće nikad ne “popušta”, već prenose istinu da se Bog ne “predomišlja” i ne “kaje” na način kako to ljudi rade. Naprotiv, Bog uvijek drži svoja obećanja i premda ponekad mijenja smjer djelovanja u odgovoru na ljudsko pokajanje, On to uvijek čini u skladu sa svojom dobrotom i svojom Riječju. Bog odustaje od osude u odgovoru na pokajanje upravo zato što je Njegov karakter dobar, pravedan, milostiv i pun ljubavi.

Kakvo je značenje tih biblijskih opisa božanskog “popuštanja”? Što nam to govori o postojanosti Božjeg karaktera, usporedo s činjenicom da On uspostavlja istinske odnose davanja i uzimanja?

ČVRSTO SE DRŽITE LJUBAVI I PRAVDE

Sveto pismo dosljedno uči da je “Jahve, Bog tvoj, pravi Bog, Bog vjeran, koji drži svoj Savez i milost svoju iskazuje do tisuću koljena onima koji ga ljube i drže njegove zapovijedi” (Ponovljeni zakon 7,9). Njegov karakter dobrote i ljubavi savršeno je predstavio Isus na križu (vidi Rimljanima 3,25.26; 5,8). Prema Psalmu 100,5, “dobar je Gospod; dovijeka je milosrđe njegovo, i vjernost njegova od koljena do koljena” (Varaždinska Biblija) (usporedi Psalm 89,2). Bogu se, dakle, može vjerovati. On daje samo dobre darove svojoj djeci (Jakov 1,17; usporedi Luka 11,11-13). On daruje dobre darove čak i onima koji se postavljaju kao Njegovi neprijatelji.

Pročitajte Matej 5,43-48. Čemu nas ovaj redak uči o Božjoj nevjerojatoj ljubavi? Kako bismo trebali postupati prema drugima u svjetlu tog Isusovog nauka?

.....

.....

U Mateju 5 opisuje se Božja ljubav kao savršena. Mi volimo samo one koji vole nas, što je nesavršena ljubav. Ali Bog ljubi čak i one koji Ga mrze, čak i one koji se postavljaju kao Njegovi neprijatelji. Njegova ljubav je potpuna i stoga savršena.

Premda Božja ljubav, kao i milost, uvelike premašuje sva razumna očekivanja, ona nikad ne zaobilazi pravdu niti joj proturječi. Naprotiv, ona spaja pravdu i milost (Psalam 85,11). Isto tako, Biblija i nas potiče: “Čuvaj milosrđe i pravdu, i svagda čekaj na Boga svojega.” (Hošea 12,6 — Varaždinska Biblija) U drugom prijevodu stoji: “Držite se vjernosti i pravde.” (Hošea 12,6 — Suvremeni hrvatski prijevod; usporedi Luka 11,42)

Na kraju, sam Bog će uspostaviti savršenu pravdu. U Rimljanima 2,5 stoji da će doći “do očitovanja Božje pravde u sudenju” (Rimljanima 2,5). Otkupljeni će na kraju pjevati: “Velika su i divna djela tvoja, Gospodaru, Bože, Svemogućí! Pravedni su i ispravni tvoji putovi, Kralju naroda! Tko da te, Gospodaru, ne poštuje i tvoje ime ne slavi? Ti si, naime, jedini svet; da, svi će narodi doći i pokloniti se pred tobom, jer si pokazao svoja pravedna djela.” (Otkrivenje 15,3.4; usporedi Otkrivenje 19,1.2)

Izaija 25,1 objavljuje: “Jahve, ti si Bog moj, uznosim te, tvoje ime slavim, jer si proveo čudesan naum, smišljen od davnine, istinit i vjeran.” Kako možemo slaviti Boga čak i u lošim vremenima? Kako i sam vaš život može biti prinošenje hvale Bogu na način koji promiče pravdu u vašem krugu utjecaja?

ZA DALJNJE PROUČAVANJE

U knjizi Ellen G. White *Put Kristu* pročitajte poglavlje pod naslovom "Božja ljubav prema čovjeku", str. 5—13 (u izvorniku str. 9—15).

"Božja riječ otkriva Njegov karakter. On je osobno objavio svoju beskrajnu ljubav i milosrđe. Kad je Mojsije molio: 'Pokaži mi svoju slavu', Gospodin je odgovorio: 'Dopustit ću da ispred tebe prođe sav moj sjaj.' (Izlazak 33,18.19) To je bila Njegova slava. Bog je prošao ispred Mojsija i objavio: 'Jahve, Jahve, Bog milosrdan i milostiv, spor na srdžbu, bogat ljubavlju i vjernošću, iskazuje milost tisućama, podnosi opaćinu, grijeh i prijestup...' (Izlazak 34,6.7) On je 'spor na gnjev i bogat milosrđem' (Jona 4,2) i 'uživa u pomilovanju' Mihej 7,18).

Bog je povezoao naša srca sa sobom bezbrojnim znamenjem na nebu i na Zemlji. Trudio se da nam se otkrije preko čuda prirode i preko najdubljih i najnježnijih zemaljskih veza koje ljudsko srce može spoznati. Ali sve to nam samo donekle otkriva Njegovu ljubav. Iako smo dobili sve te dokaze, neprijatelj dobra je toliko zaslijepio um ljudi da oni gledaju na Boga sa strahom, zamišljajući Ga okrutnim i neumoljivim. Sotona je naveo ljude da Bogu pripisuju krutu pravednost, kao kakvom okrutnom sucu i neumoljivom i strogom vjervniku. Opisao je Stvoritelja kao biće koje nepovjerljivim okom motri ljude i vreba njihove zablude i pogreške ne bi li ih mogao osuditi. Da bi uklonio ovu iskrivljenu sliku i otkrio svijetu beskrajnu Božju ljubav, Isus je došao živjeti među ljude." (Ellen G. White, *Put Kristu*, str. 6,7; u izvorniku str. 10,11)

PITANJA ZA RAZGOVOR

1. Zašto je toliko važno prepoznati da je Božja slava povezana s Njegovom dobrotom? Na koji način to ispravlja teologiju o slavi koja naglašava moć, bez naglašavanja Božje ljubavi i Njegovog karaktera?

2. Jeste li ikada doveli u pitanje Božju dobrotu? Poznajete li nekoga tko dovodi u pitanje Božju dobrotu zbog načina na koji oni koji tvrde da slijede Boga ponekad postupaju, ili jednostavno zbog sveg zla na ovom svijetu? Kako ste osobno razriješili to pitanje i kako biste mogli pomoći nekome tko se bori s pitanjem o Božjoj dobroti? Pogledajte pouku za sljedeći tjedan.

3. Razjasnite detaljnije u razredu odgovor na pitanje od ponekdjeljka. Kako nam veliki sukob pomaže da razumijemo sve to zlo koje danas postoji?

Problem zla

“I otrt će Bog svaku suzu s očiju njihovih, i smrti više neće biti; ni tuge, ni jauka, ni boli više neće biti — jer prijašnje prođe.” (Otkrivenje 21,4 — Varaždinska Biblija)

Biblijski tekstovi: Job 30,26; Matej 27,46; Job 38,1-12; Psalm 73; Postanak 2,16.17; Otkrivenje 21,3.4.

Možda je najveći problem s kojim se kršćanstvo suočava problem zla — kako pomiriti činjenicu da je Bog savršeno dobar i pun ljubavi s činjenicom o postojanju zla na ovom svijetu. Najkraće rečeno, ako je Bog svedobar i svemoćan, zašto postoji zlo, i to u tolikoj mjeri?

To nije samo akademski problem, već nešto što duboko uznemirava mnoge ljude i što neke sprečava da upoznaju Boga i da Ga zavole.

“Za mnoge je umove podrijetlo zla i razlog njegovog postojanja izvor velike zbunjenosti. Oni vide djelovanje zla s njegovim strašnim posljedicama jada i pustošenja pa se pitaju kako je moguće da sve ovo postoji pod vladavinom Onoga koji je pun neizmjerne mudrosti, sile i ljubavi. To je tajna za koju ne nalaze objašnjenje.” (Ellen G. White, *Velika borba*, str. 389; u izvorniku str. 492)

Mnogi ateisti ukazuju na problem zla kao na razlog zašto su ateisti. Ali kao što ćemo vidjeti ovog i idućih tjedana, biblijski Bog je savršeno dobar i možemo Mu vjerovati usprkos zlu kojim je naš pali svijet toliko zaražen.

OIKOS: Ovog tjedna čitamo iz knjige Ellen G. White, *Isusov život, Znaci vremena*, 2023., stranice 235—249.

“DOKLE, GOSPODINE?”

O problemu zla govori se ne samo u suvremenom svijetu, već i u samom Svetom pismu.

Pročitajte Job 30,26; Jeremija 12,1; 13,22; Malahija 2,17; Psalam 10,2. Kako ovi redci iznose problem zla u prvi plan ljudskog iskustva?

.....

.....

Ovi tekstovi pokreću mnoga pitanja koja su aktualna i danas. Zašto izgleda kao da zli napreduju i da oni koji čine zlo imaju koristi od svojeg zla, ako ne uvijek, onda ipak dovoljno često? Zašto pravedni toliko stradaju? Gdje je Bog kada se događa zlo? Zašto nam ponekad izgleda da je Bog daleko od nas, čak i da se skriva?

Šta god rekli o tim pitanjima i problemu zla uopće, trebamo povesti računa o tome da ne zanemarujemo problem zla, to jest da ne umanjujemo njegovu ozbiljnost. Ne treba pokušavati riješiti taj problem podcjenjivanjem naravi i količine zla u svijetu. Zlo je vrlo loše — i Bog ga mrzi još više nego mi. Prema tomu, mogli bismo se pridružiti onom vapaju koji odzvanja kroz cijelo Sveto pismo kao reakcija na mnoga zla i nepravde na ovom svijetu: “Dokle, Gospodine?”

Pročitajte Matej 27,46. Kako razumijete te Isusove riječi? Što nam one otkrivaju o tome kako je zlo dotaknulo Boga na najgrozniji način?

.....

.....

Sam Isus je na križu postavio pitanje: “Bože moj, Bože moj! Zašto si me ostavio?” (Matej 27,46) Tu na poseban način vidimo da je i sam Bog bio pogođen zlom, što je zapanjujuća istina, snažno naglašena Kristovim patnjama i smrću na križu, gdje se sve zlo ovoga svijeta obrušilo na Njega.

Ali čak i tu ima nade. To što je Krist učinio na križu porazilo je uzročnika zla, Sotonu, i na kraju će uništiti zlo u potpunosti. Isus je citirao riječi iz Psalma 22,2, ali ostatak tog psalma završava pobjedom.

Isus se na križu radovao nadi koju u tom trenutku nije vidio. Kako možemo crpiti utjehu iz Njegovog iskustva u trenucima kada ni sami ne vidimo nikakvu nadu pred sobom?

MNOGO TOGA NE ZNAMO

Svršetak povijesti nastupit će pobjedom ljubavi nad zlom. Ali u međuvremenu mnoga zabrinjavajuća pitanja ostaju. Kako možemo razmišljati i govoriti o problemu zla na način koji bi mogao biti od koristi?

Pročitajte Job 38,1-12. Kako Božji odgovor Jobu rasvjetljava problem zla? Koliko mi znamo, a koliko ne znamo o onome što se događa iza pozornice?

.....

.....

.....

.....

U biblijskom izvještaju Job je strašno postradao i postavio je mnoga pitanja o tome zašto ga je snašlo tako puno zla i patnje. Zahtijevao je prijam kod Boga kako bi zatražio odgovore na svoja pitanja, ne znajući da se daleko više toga zbiva iza pozornice, u nebeskom dvoru (vidi Job 1—2).

Božji odgovor Jobu je zapanjujuć. Konkretno, “nato Jahve odgovori Jobu iz oluje i reče: ‘Tko je taj koji riječima bezumnim zamračuje božanski promisao?’” (Job 38,1.2) Jedan prijevod to kaže ovako: “Zašto govoriš tako puno kad znaš tako malo?” Zatim u Jobu 38,4 Bog dodaje: “Gdje si bio kad zemlju utemeljih? Kazuj, ako ti je znanje sigurno.”

Pročitajte Job 42,3. Na koji način Jobov odgovor rasvjetljava ono što bismo mi trebali znati o svojem položaju?

.....

.....

Svojim odgovorima Bog je razjasnio Jobu da ima mnogo toga što on ne zna i ne razumije. Poput Joba, i mi bismo trebali ponizno priznati da ima mnogo toga što se događa u ovom svijetu, iza pozornice, o čemu ništa ne znamo. Ali činjenica da ne znamo odgovore na svoja pitanja ne znači da dobrih odgovora nema i da jednog dana neće sve biti objašnjeno. A dotada se trebamo osloniti na Božju dobrotu koja nam se otkrila na tako mnogo načina.

Razmislite o tome kako zapravo malo znamo o bilo čemu. Zašto bismo s obzirom na to, trebali naučiti živjeti bez odgovora na ona najteža pitanja — o zlu i patnji?

SUZDRŽANI TEIST

U Izaiji 55,8.9 Bog objavljuje: “Jer misli vaše nisu moje misli, i puti moji nisu vaši puti, riječ je Jahvina. Visoko je iznad zemlje nebo, tako su puti moji iznad vaših putova, i misli moje iznad vaših misli.”

Božje misli daleko su uzvišenije od naših. Ne možemo čak ni zamisliti složenost Božjeg plana za ovaj planet. S obzirom na to, zašto bismo očekivali da znamo koje točno razloge Bog ima za ono što čini ili ne čini u različitim situacijama?

Jedan od načina za pristupanje problemu zla, koji se zasniva na priznanju kako malo toga znamo, naziva se “suzdržani teizam”. Suzdržani teist vjeruje da Bog ima dobre razloge da postupa upravo onako kako to čini, ali s obzirom na naše ograničeno znanje, ne bismo trebali očekivati da znamo koji su to točno razlozi. Suzdržani teist je suzdržan u pogledu ljudske sposobnosti da bude svjestan, ili da u potpunosti razumije Božje razloge kada je riječ o odnosu prema zlu u svijetu. Samo zato što netko ne vidi, na primjer, mikrobe koji lebde u zraku svuda oko nas, ne znači da tih mikroba nema u zraku svuda oko nas. Činjenica da netko ne zna koje razloge Bog ima, sigurno ne znači da Bog nema dobre razloge.

Pročitajte Psalam 73. Kako psalmist pristupa zlu i nepravdi oko sebe? Što on to vidi što mu pruža drugačiju sliku?

.....

.....

.....

.....

Psalmist je bio duboko uznemiren zbog zla u svijetu. Osvrnuo se oko sebe i vidio da zlo napreduje. Činilo mu se da je sve nepravedno i nepošteno. Nije mogao ponuditi nikakav odgovor u vezi s tim. Zapitao se vrijedi li uopće vjerovati u Boga i služiti Mu. To jest, tako je razmišljao sve dok nije pogledao u Svetište.

Svetište pruža dio ključa za rješenje problema zla — naime, spoznaju da postoji pravedni Sudac koji će donijeti pravdu i sud u svoje vrijeme.

Kako adventističko razumijevanje suda i doktrine o Svetištu rasvjetljava problem zla? Iako sada imamo mnoga pitanja, detalji povijesti i Božjih pravednih presuda bit će otkriveni na kraju.

OBRANA POZIVANJEM NA SLOBODNU VOLJU

Koliko god mi slabo razumjeli Božje putove i misli, Sveto pismo nam otkriva nešto što nam pomaže da se pozabavimo problemom zla. Jedan od načina rješavanja logičkog problema zla poznat je kao obrana pozivanjem na slobodnu volju.

Obrana pozivanjem na slobodnu volju jest shvaćanje da je zlo posljedica zloupotrebe slobodne volje od strane stvorenja. Bog se, dakle, ne može okrivljavati za zlo, jer je zlo posljedica zloupotrebe slobodne volje od strane stvorenja koju im je On dao iz dobrih razloga. Zašto je, međutim, Bog dao takvu slobodnu volju stvorenim bićima? S tim u vezi, C. S. Lewis jednom je prilikom napisao da je “slobodna volja, iako ona zlo čini mogućim, ipak jedino što također čini mogućom i bilo kakvu ljubav, dobrotu i radost koju vrijedi imati. Svijet automata — stvorenja koja funkcioniraju kao strojevi — teško da bi vrijedilo stvarati. Sreća koju Bog osmišljava za svoja viša stvorenja ogleda se u tome što se mogu slobodno, dobrovoljno družiti s Njim i jedni s drugima. ... A za to moraju biti slobodni.” (*Elementarno kršćanstvo*, Verbum, Zagreb, 2022.)

Pročitajte Postanak 2,16.17. Kako ovi redci prikazuju moralnu slobodu danu Adamu i Evi?

.....

.....

Za početak, zašto bi im uopće bila dana zapovijed ako nisu imali slobodnu volju? Adam i Eva pojeli su zabranjeni plod i otad je naš planet prepun zla. U Postanku 4, prvom sljedećem poglavlju nakon izvještaja, strašne posljedice grijeha ogledaju se u ubojstvu Abela od ruke njegovog brata. Izvještaj o padu pokazuje kako je zloupotreba slobodne volje od strane Adama i Eve donijela grijeh i zlo u povijest našeg planeta.

U cijelom Svetom pismu vidimo postojanje moralne slobodne volje. (Vidi Ponovljeni zakon 7,12.13; Jošua 24,14.15; Psalam 81,11-14; Izaija 66,4.) Svakog dana u našem životu, u većoj ili manjoj mjeri, i mi provodimo slobodnu volju koju nam je dao naš Stvoritelj. Bez slobodne volje ne bismo bili prepoznatljivi kao ljudi. Bili bismo više kao strojevi, ili čak roboti bez uma.

Korporacija Sony napravila je psa robota po imenu Aibo. On izgleda kao pravi pas, ali se ne razbolijeva, ne dobiva buhe, ne grize i ne linja se. Biste li mijenjali svojeg psa od krvi i mesa za Aiba? Ako ne biste, kako bi vam taj vaš izbor mogao pomoći da bolje razumijete zašto nas je Bog stvorio takvima kakvi jesmo, sa slobodnom voljom — usprkos svim rizicima?

LJUBAV I ZLO?

Bog je stvorenjima dao slobodnu volju zato što je ona nužna za ljubav, a zloupotreba te slobodne volje uzrok je zla. I opet, mnogo pitanja ostaje bez odgovora. Bog dopušta zlo (određeno vrijeme) iako ga duboko prezire, jer bi ukidanje takve mogućnosti onemogućilo ljubav, a njegovo prerano uništenje narušilo bi povjerenje nužno za ljubav.

“Zemlju je obavio mrak jer je Bog pogrešno shvaćen. Da bi se mračne sjenke rastjerale, da bi se svijet mogao vratiti Bogu, trebalo je slomiti Sotoninu prijevartnu moć. To se nije moglo ostvariti prisilom. Primjenjivanje sile protivi se načelima Božje vladavine. On želi jedino službu iz ljubavi, a ljubav se ne može zapovjediti; ona se ne može zadobiti silom ili vlašću. Samo ljubav može probuditi ljubav. Poznavati Boga znači ljubiti Ga. Njegov karakter mora se pokazati u suprotnosti prema Sotoninom karakteru.” (Ellen G. White, *Isusov život*, str. 9; u izvorniku str. 22)

Bez slobodne volje ne bi bilo ni ljubavi, a ako je Bog ljubav, onda je jasno da ne postoji mogućnost da Bog niječe ljubav ili slobodu potrebnu da bi ljubav mogla postojati. Također možemo pretpostaviti da kad bismo od početka znali kraj, kao što Bog zna, sigurno ne bismo željeli da On ukine našu slobodu. Na kraju krajeva, tko bi želio živjeti u svemiru bez ljubavi?

Pročitajte Rimljanima 8,18; Otkrivenje 21,3.4. Kako nam ovi redci ulijevaju sigurnost navodeći nas da se pouzdamo u Božju dobrotu, usprkos svem zlu na ovom svijetu?

.....

.....

.....

Čak i kad ne vidimo ništa kroz tamu, Bog vidi kraj od početka. On vidi i vječno blaženstvo obećano svima koji svoju vjeru polažu u Isusa. Prema Rimljanima 8,18, “patnje sadašnjega vremena nisu dostojne usporedbe sa slavom koja će se objaviti u nama”. Možemo li povjerovati u ovo nevjerojatno obećanje? Ljubav, kao i sloboda svojstvena ljubavi, tako je sveta, toliko važna da je Isus, umjesto da nam je uskrati, radije dopustio da Ga ona pošalje na križ, gdje je postradao. On nam je ipak dao tu slobodu znajući koliko će Ga ona stajati. Zašto je to tako ključna misao koju uvijek trebamo imati pred sobom?

Kako nam uzimanje u obzir činjenice da nam Bog daje slobodnu volju pomaže da se zaštitimo od pomisli da je sve što se događa Božja volja?

ZA DALJNJE PROUČAVANJE

U knjizi Ellen G. White *Patrijarsi i proroci* pročitajte poglavlje pod naslovom “Zašto je dopuštena pojava grijeha?”, str. 15–24 (u izvorniku str. 33–43).

“Čak kad ga je zbacila s Neba, beskonačna Mudrost nije uništila Sotonu. Budući da Bog može prihvatiti samo službu ljubavi, odanost Njegovih stvorenja mora počivati na povjerenju u Njegovu pravednost i dobrotu. Stanovnici Neba i svih svjetova, nespremni da shvate narav i posljedice grijeha, tada ne bi mogli vidjeti Božju pravednost u uništenju Sotone. Da je on odmah uništen, neki bi Bogu služili iz straha, a ne iz ljubavi. Utjecaj varalice ne bi bio u cijelosti uništen niti bi duh pobune bio sasvim iskorijenjen. Poradi dobrobiti cijeloga svemira tijekom beskrajskih vjekova, on u cijelosti mora razviti svoja načela da sva stvorena bića mogu u istinskom svijetu razmotriti njegove optužbe protiv božanske vladavine, te da se nikada ne dovodi u pitanje Božja pravda i milost i nepromjenjivost Njegova Zakona.

Sotonina je pobuna trebala biti pouka svemiru u budućim vjekovima, trajno svjedočanstvo o naravi grijeha i njegovih strašnih posljedica. Rezultati Sotonine vladavine, njen utjecaj na ljude i anđele, pokazali bi kakve su posljedice odbacivanja božanskog autoriteta. Ona će svjedočiti da je dobrobit svih bića što ih je On stvorio povezana s Njegovom vladavinom. Tako je povijest ovog strašnog iskustva pobune trebala biti trajno jamstvo svim svetim bićima koje će ih spriječiti da ih prevari narav prijestupa te ih spasiti od grijeha i njegovih posljedica.” (Ellen G. White, *Patrijarsi i proroci*, str. 23,24; u izvorniku str. 42,43)

PITANJA ZA RAZGOVOR

1. “Teodiceja” je izraz za opravdanje Boga s obzirom na postojanje zla. Ali to nije opravdanje samog zla. Zamislite da netko na Nebu kaže: “O, da, Isuse, sada razumijem zašto je moja obitelj bila mučena i pobijena pred mojim očima. Da, sada sve to ima mnogo smisla. Hvala Ti, Isuse!” To je apsurdno. Kako možemo doći do spoznaje da će zapravo Bog, a ne zlo, biti konačno opravdan u okviru velikog sukoba? (Vidi Pouku 9.)

2. Jeste li se ikada osjećali pomalo kao Job? Jeste li ikada bili u napasti da pomislite kako ne može postojati dobro objašnjenje za patnje koje ste vi ili vaši najmiliji doživjeli? Kako Jobova spoznaja da je govorio o nečemu što nije razumio (Job 42,3) rasvjetljava položaj u kojem se mi nalazimo kada je riječ o našim vlastitim pitanjima?

Slobodna volja, ljubav i Božja providnost

“Ovo vam rekoh, da u meni mir imate. U svijetu ćete imati patnju. Ali ne bojte se: ja sam pobijedio svijet!” (Ivan 16,33)

Biblijski tekstovi: Luka 13,34; Jeremija 32,17-20; Hebrejima 1,3; Ponovljeni zakon 6,4.5; Efežanima 1,9-11; Ivan 16,33.

Providnost je pojam kojim se opisuje Božje djelovanje u svijetu. Način na koji razmišljamo o Božjoj providnosti uvelike utječe na naš odnos prema Bogu i bližnjima i na naše razumijevanje problema zla.

Kršćani imaju različita shvaćanja o božanskoj providnosti. Neki vjeruju da Bog pokazuje svoju moć tako što određuje da se sve događa upravo onako kako se događa. On čak odlučuje i o tome tko će biti spašen, a tko izgubljen! Prema tom shvaćanju, ljudi ne mogu izabrati ništa drugo osim onoga što je Bog propisao. Ljudi koji vjeruju na takav način tvrde da su čak i ljudske želje nešto što je Bog odredio.

Nasuprot tomu, čvrsti biblijski dokazi pokazuju da Bog ne određuje sve što se događa. Naprotiv, On ljudima daje slobodnu volju, čak u toj mjeri da oni (kao i anđeli) mogu postupati suprotno Njegovoj volji. Povi-jest pada, grijeha i zla dramatičan je i tragičan pokazatelj posljedica zloupotrebe te slobodne volje. Plan spasenja uspostavljen je da bi se otklonila tragedija izazvana zloupotrebom slobodne volje.

OIKOS: Ovog tjedna čitamo iz knjige Ellen G. White, *Isusov život, Znaci vremena*, 2023., stranice 250—254.

BOG VLADA

“Bog je uzvišeni vladar”, propovijedao je pastor za mlade u svojem srednjoškolskom razredu. “To znači da On upravlja svime što se događa.” Na to je jedan zbudjeni srednjoškolac uzvratilo: “Dakle, Bog je odredio da moj pas uginu. Zašto bi Bog ubio mog psa?”

Pokušavajući mu odgovoriti, pastor za mlade je rekao: “To je nezgodno pitanje. Ali Bog ponekad dopušta da prođemo kroz teške trenutke da bismo bili spremni ubuduće, kada se dogodi nešto još teže. Sjećam se kako je meni bilo teško kad mi je pas uginuo. Ali to iskustvo pomoglo mi je da se uhvatim u koštac s još težim trenucima kasnije, kad mi je baka umrla. Nije li to logično?”

Nakon duže stanke, srednjoškolac je odgovorio: “Znači, Bog je ubio mojeg psa da bi me pripremio za trenutak kada će ubiti moju baku?” (Marc Cortez, citirano u: John C. Peckham, *Divine Attributes: Knowing the Covenantal God of Scripture*, Michigan: Baker Academic, 2021., str. 141)

Ljudi ponekad misle da se sve događa upravo onako kako Bog hoće. Sve što se događa u svijetu, to je točno onako kako je Bog htio. Na kraju krajeva, Bog je svemoćan. Kako bi se onda moglo dogoditi nešto što Bog ne želi da se dogodi? Prema tomu, sve što se dogodi, koliko god loše bilo, to je Božja volja. Tako bar naučava ova teologija.

Pročitajte Psalam 81,12-15; Izaija 30,15.18; 66,4; Luka 13,34. Kako ovi redci odgovaraju na pitanje provodi li se uvijek Božja volja?

.....

.....

Dok mnogi vjeruju da Bog mora uvijek dobiti ono što hoće, Biblija iznosi sasvim drugačiju sliku. Sveto pismo pokazuje kako se Bogu često ne ispunjavaju želje. To jest, ono što se zbiva često je u suprotnosti s onim što Bog kaže da bi više volio. U mnogo slučajeva Bog izričito tvrdi da je ono što se događa suprotno onomu što On želi. On je želio jedan ishod za svoj narod, ali je on umjesto toga izabrao nešto drugo. I sâm Bog jadikuje: “Ali moj narod ne slušaše glasa moga. ... O, kad bi me narod moj slušao, kad bi Izrael putovima mojih hodio, brzo bih pokorio dušmane njegove.” (Psalam 81,12.14.15)

Razmislite o zaključcima bilo koje teologije koja sve što se događa pripisuje izravnoj Božjoj volji. Koje bi probleme, pogotovo kad je u pitanju postojanje zla, takva teologija mogla stvoriti?

SVEVLADAR

U cijelom Svetom pismu vidimo kako se Božja nevjerojatna sila otvoreno pokazuje. Biblija obuhvaća bezbroj slučajeva u kojima se On koristi svojom silom i čini čuda. Ali usprkos tomu, događa se mnogo toga što Bog ne želi.

Pročitajte Otkrivenje 11,17; Jeremija 32,17-20; Luka 1,37; Matej 19,26; Hebrejima 1,3. Čemu nas ovi redci uče o Božjoj sili?

.....

.....

.....

Ovi i drugi tekstovi uče da je Bog svemoćan i da On održava svijet svojom silom. Otkrivenje u više navrata prikazuje Boga kao "Svemogućega" (na primjer Otkrivenje 11,17; usporedi 2. Korinćanima 6,18; Otkrivenje 1,8; 16,14; 19,15; 21,22), a imenica "Svevladar" (*pantokrator*) doslovno znači "svemoćan". Činjenica da je Bog svemoćan nije potkrijepljena samo riječima, već se pokazuje u mnogim nevjerojatnim primjerima, kada se Bog koristi svojom moći da izbavi svoj narod ili na neki drugi način čudesno djeluje u ovom svijetu.

Međutim, reći da je Bog "svemoćan", ne znači da On može učiniti baš sve. Sveto pismo naučava da ima i toga što Bog ne može učiniti. Na primjer, u 2. Timoteju 2,13 stoji da se Bog "sâm sebe ne može odreći".

U skladu s tim, većina kršćana slaže se da je Bog svemoćan, što znači da ima moć učiniti sve što ne uključuje proturječnost — to jest, sve što je logički moguće i u skladu s Božjom naravi. Da postoji nešto što Bogu nije moguće zato što bi podrazumijevalo proturječnost, vidi se iz Kristove molitve u Getsemaniju. Premda je ustvrdio da je "Bogu ... sve moguće" (Matej 19,26), On se također, kako se bližilo raspeće, molio Ocu: "Oče moj! Ako je moguće, neka me mimoide ovaj kalež! Ali neka ne bude moja, nego tvoja volja!" (Matej 26,39)

Naravno, Otac je posjedovao svu moć da izbavi Krista od muke na križu, ali nije mogao učiniti to i istodobno spasiti grešnike. Moralo je biti jedno ili drugo, nikako oboje.

Sveto pismo također naučava da Bog želi spasiti sve ljude (na primjer 1. Timoteju 2,4-6; Titu 2,11; 2. Petrova 3,9; Ezekiel 33,11), pa ipak neće svi biti spašeni. Čemu nas ta činjenica uči o postojanju slobodne volje i ograničenjima Božje sile u postupanju s bićima kojima je dana slobodna volja?

LJUBITI BOGA

To što je Bog svemoćan ne znači da On može učiniti nešto što je logički nemoguće. Bog ne može *odrediti* nekome da Ga *po slobodnoj volji* voli. Ako činiti nešto slobodno znači činiti to bez naredbe, onda je po definiciji nemoguće natjerati nekoga da nešto *slobodno* učini. Ukratko, kao što smo već vidjeli, Bog ne može nikoga prisiliti da Ga voli jer u trenutku kada nešto postane prisila, to više nije ljubav.

Pročitajte Matej 22,37; Ponovljeni zakon 6,4.5. Čemu nas ovi redci uče o slobodnoj volji?

.....

.....

.....

Najveća zapovijed, da ljubimo Boga, pruža dokaz da Bog želi da Ga svi ljube. Pa ipak, ne ljube svi Boga. Zašto onda Bog jednostavno ne *natjera* sve ljude da Ga ljube? Ponavljamo, to je zato što se ljubav, da bi bila ljubav, mora slobodno davati.

Pročitajte Hebrejima 6,17.18; Titu 1,2. Čemu nas ovi redci uče o Bogu?

.....

.....

.....

Prema Brojevima 23,19, “Bog nije čovjek da bi slagao”. Bog nikad ne laže (Titu 1,2). On uvijek drži svoju riječ i nikad ne krši obećanja (Hebrejima 6,17.18). Prema tomu, ako je Bog nešto obećao, ili se obvezao na nešto, Njegovo djelovanje bit će moralno ograničeno tim obećanjem.

To znači da ako Bog daje svojim stvorenjima slobodu da izaberu nešto drugo umjesto onoga što bi On želio, onda ne ovisi o Bogu što će ljudi izabrati. Ako se Bog obvezao da će stvorenjima dati slobodnu volju, onda ljudi svoju slobodu mogu koristiti i na načine koji su protivni Božjim idealnim željama. Tragično je što mnogi ljudi koriste svoju slobodu na takav način te se, u skladu s tim, događa mnogo toga što Bog ne bi želio i što, strogo govoreći, ne ovisi o Njemu.

Što ste vi učinili iako ste znali da Bog to ne želi? Čemu vas to uči o postojanju — i mogućim zastrašujućim posljedicama — slobodne volje?

BOŽJA IDEALNA I DODATNA VOLJA

Pročitajte Efežanima 1,9-11. Što se ovdje govori o predodređenju? Jesu li neki ljudi predodređeni da budu spašeni, a drugi da budu izgubljeni?

.....

.....

Grčki izraz preveden kao “predodređenje”, ovdje i na drugim mjestima u Svetom pismu (*prohorizo*), sâm po sebi ne uči da Bog određuje povijest na uzročan način. Zapravo, taj grčki izraz jednostavno znači “odlučiti unaprijed”. Naravno, netko može odlučiti nešto unaprijed jednostrano, ili može odlučiti nešto unaprijed uzimajući u obzir slobodne odluke drugih. Sveto pismo uči da Bog čini ovo drugo.

Ovdje i na drugim mjestima (na primjer Rimljanima 8,29.30), izraz preveden kao “predodređeni” ili “određeni” odnosi se na ono što Bog planira za budućnost *uzimajući u obzir sve što On unaprijed zna o slobodnim odlukama stvorenja*. Dakle, Bog može providnošću voditi povijest prema svojim željenim dobrim ciljevima za sve, čak i uz poštovanje slobode stvorenja koja je nužna za istinski odnos ljubavi.

U Efežanima 1,11 stoji da Bog objavljuje “sve prema odluci svoje volje”. Znači li to da Bog određuje da se sve odigra *baš onako kako On želi*? Čitan zasebno, odlomak u Efežanima 1,9-11 može djelovati kao da potvrđuje to gledište. Međutim, to tumačenje bilo bi u suprotnosti s mnogim tekstovima koje smo proučavali prije, koji pokazuju da ljudi ponekad odbacuju “Božju nakanu koju je imao s njima” (Luka 7,30; usporedi Luka 13,34; Psalam 81,12-15). Ako Biblija ne proturječi samoj sebi, kako se značenje tih odlomaka može uskladiti?

Ovaj redak (Efežanima 1,11) ima savršenog smisla ako se jednostavno prepozna razlika između onoga što bismo mogli nazvati Božjom “idealnom voljom” i Njegovom “dodatnom voljom”. Božja “idealna volja” označava ono što bi Bog zapravo više volio da se dogodi i što bi se događalo kada bi svi uvijek radili točno ono što Bog želi. Božja “dodatna volja”, s druge strane, već je uzela u obzir sve druge čimbenike, uključujući slobodne odluke stvorenja koje ponekad odstupaju od onoga što bi Bogu bilo draže. Po svemu sudeći, Efežanima 1,11 odnosi se na Božju “dodatnu volju”.

Božje predznanje o budućnosti toliko je veliko da, čak i znajući sve odluke, uključujući i loše odluke koje ljudi donose, On ipak postiže da “sve pridonosi dobru” (Rimljanima 8,28). Kakvu utjehu možete crpiti iz te istine?

KRIST JE POBIJEDIO SVIJET

Da se sve događalo u skladu s Božjom idealnom voljom, nikad ne bi ni bilo zla, već samo savršeno blaženstvo, ljubav i sklad. Na kraju će svemir biti vraćen u sklad s tom savršenom, idealnom voljom Božjom. U međuvremenu Bog provodi svoju volju na način koji uzima u obzir slobodne odluke Njegovih stvorenja.

Zamislite natjecanje u pečenju kolača u kojem se od svih sudionika zahtijeva da koriste posebno određene sastojke, ali mogu dodati i druge sastojke po svojoj volji kako bi ispekli kolač kakav žele. Na kraju, kakav god kolač kuhar napravio, njegov okus će, makar u izvjesnoj mjeri, biti određen i nekim sastojcima koje nije izabrao.

Slično tomu (u ograničenom pogledu), pošto se Bog obvezao da će poštovati slobodu stvorenja koja je nužna za ljubav, mnoge “sastojke” koji čine svjetsku povijest nije izabrao Bog, već su čak suprotni onomu što Bog želi.

Prema tom shvaćanju, božanska providnost nije jednodimenzionalna, kao da Bog jednostrano upravlja svime što se događa. Naprotiv, ona zahtijeva (u najmanju ruku) dvodimenzionalno shvaćanje Božje providnosti. Ponekad je Božje djelovanje uzrok nekih pojava, ali postoje i one druge, koje su rezultat slobodnih odluka stvorenja (kao i sva zla). Mnogo toga događa se što Bog ne želi.

Pročitajte Ivan 16,33. Kakvu nam nadu, čak i usred nevolja, pružaju ove riječi?

.....

Vjera ljudi može se pokolebati, pogotovo u trenucima patnje ili kušnji, zato što se drže pogrešnog uvjerenja da će ih Bog poštediti, ili da bi ih trebao poštediti patnje i kušnji u ovom životu. Međutim, Isus iznosi sasvim drugačiju sliku upozoravajući svoje sljedbenike da će doživjeti kušnje i nevolje na ovom svijetu, ali da postoji nada zato što je On pobijedio svijet (Ivan 16,33).

Činjenica da se suočavamo s patnjama i kušnjama ne znači da to Bog, u idealnom slučaju, želi za nas. Uvijek moramo imati na umu širu sliku — veliki sukob. Ali možemo biti sigurni da, bez obzira na to što zlo samo po sebi nije nužno za postojanje dobra, Bog može izvući nešto dobro čak i iz loših događaja. Kad se uzdamo u Boga, On može iskoristiti čak i patnje kako bi nas privukao bliže k sebi i potaknuo nas da budemo suosjećajni i brižni prema drugima.

ZA DALJNJE PROUČAVANJE

U knjizi Ellen G. White *Isusov život* pročitajte poglavlje pod naslovom “S nama Bog”, str. 7—13 (u izvorniku 19—26).

“Plan za naše spasenje nije bila naknadna misao, plan načinjen poslije Adamovog pada. On je bio otkrivenje ‘po objavi Tajne sakrivene od vječnosti’ (Rimljanima 16,25). On je objava načela koja su od vječnosti bila temelj Božjeg prijestolja. Od samog početka Bog Otac i Krist znali su za Sotonin otpad i čovjekov pad izazvan djelovanjem prijevarne sile odmetnika. Bog nije uzročnik postojanja grijeha, ali je unaprijed vidio njegovo postojanje osiguravajući sredstvo kojim će se suprotstaviti ovoj strašnoj mogućnosti. Njegova ljubav prema svijetu bila je tako velika da se On zavjetovao dati svojega jedinorođenog Sina ‘da ne pogine ni jedan koji u nj vjeruje, već da ima život vječni’ (Ivan 3,16).” (Ellen G. White, *Isusov život*, str. 9; u izvorniku str. 22)

PITANJA ZA RAZGOVOR

1. Ako Bog ne dobiva uvijek ono što želi, kako ta činjenica utječe na vaš način razmišljanja o onome što se događa u ovom svijetu? Koje su praktične posljedice činjenice da i Bog ima neispunjene želje?

2. Ako se vratimo na usporedbu s kolačem iz odsjeka za četvrtak, možemo razumjeti zašto su, iako su “Bog Otac i Krist znali za Sotonin otpad”, ipak nastavili provoditi svoj plan i stvorili nas. U to je morala biti umiješana ljubav, a ljubav znači slobodu. Umjesto da nas stvori kao bića nesposobna da vole, Bog nas je stvorio sa sposobnošću da volimo, iako je bio svjestan da će to na kraju odvesti Isusa na križ. Što nam činjenica da je Krist bio spreman stradati na križu, umjesto da nam uskrati slobodu svojstvenu ljubavi, govori u kojoj je mjeri ljubav sveta i bitna za Božju vladavinu?

3. Često jadikujemo zbog zla i patnje na ovom svijetu, ali koliko često razmišljamo o tome da je i sam Bog ožalošćen zbog patnji i zla? Što se mijenja u vašem shvaćanju stradanja i zla kad shvatite da i sam Bog pati zbog toga?

4. Kako vam ta istina — da se mnogo toga događa na ovom svijetu što nije po Božjoj volji — pomaže da se suočite s vlastitom patnjom, pogotovo kad ona nema nikakvog smisla i djeluje kao da ne vodi k ničemu dobrom?

Sukob u svemiru

“Neprijateljstvo ja zamećem između tebe i žene, između roda tvojeg i roda njezina: on će ti glavu satirati, a ti ćeš mu vrebati petu.” (Postanak 3,15)

Biblijski radci: Matej 13,24-27; Postanak 1,31; Ezekiel 28,12-19; Izaija 14,12-15; Matej 4,1-11; Ivan 8,44.45.

U središtu biblijske teologije je veliki sukob između Krista i Sotone. Premda je sukob u svemiru između Boga i nebeskih stvorenja, koja su pala i pobunila se protiv Njega, istaknuta tema u Svetom pismu (Matej 13,24-30.37-39; Otkrivenje 12,7-10), a prevladava i u velikom dijelu kršćanske predaje, mnogi kršćani je odbacuju i zanemaruju.

Iz biblijske perspektive, međutim, sukob u svemiru, u kojem se davao i njegovi anđeli suprotstavljaju Božjem kraljevstvu, nije nešto što možemo zanemariti a da ne propustimo mnogo toga o čemu se govori u Bibliji. I sama evanđelja često spominju đavla i demone koji se protive Bogu.

Ovog ćemo tjedna, za početak, razmišljati o tome kako bi se moglo odgovoriti na sljedeća dva pitanja u skladu s nekim ključnim biblijskim tekstovima:

(1) Gdje Sveto pismo naučava o sukobu u svemiru između Boga i Sotone?

(2) Prema Svetom pismu, kakva je narav tog sukoba?

OIKOS: Ovog tjedna čitamo iz knjige Ellen G. White, *Isusov život, Znaci vremena*, 2023., stranice 255—261.

TO JE UČINIO NEPRIJATELJ

Pročitajte Matej 13,24-27. Kako nam ova usporedba pomaže da razumijemo zlo u našem svijetu?

.....

.....

.....

Isus priča o rataru koji sije samo dobro sjeme na svojoj njivi. Međutim, među pšenicom niče i ljulj. Vidjevši to, sluge ga pitaju: “Gospodaru, zar nisi dobro sjeme posijao na svojoj njivi? Odakle ljulj?” (Matej 13,27) To je slično pitanju koje se danas postavlja u vezi s problemom zla: Ako je Bog stvorio svijet dobrim, zašto u njemu postoji zlo?

Pročitajte Matej 13,28-30 u svjetlu Kristovog objašnjenja u Mateju 13,37-40. Kakvo to svjetlo baca i na narav sukoba u svemiru?

.....

.....

.....

.....

Na pitanje svojih slugu, gospodar odgovara: “Neprijatelj ... ga posija.” Isus poslije prepoznaje “sijača dobrog sjemena” kao “Sina Čovječjega”, a to je On sam (Matej 13,37 — Varaždinska Biblija), i objašnjava da je “njiva svijet” (Matej 13,38), a da je “neprijatelj koji je posijao” ljulj “đavao” (Matej 13,39), čime je jasno oslikao veliki sukob između sebe i Sotone. Zašto postoji zlo na svijetu? Zlo je djelo neprijatelja (đavla) koji se suprotstavlja gospodaru. “To je učinio neprijatelj.” (Matej 13,28)

Taj odgovor, međutim, pokreće sljedeće pitanje: “Hoćeš li da odemo i da ga počupamo?” Drugim riječima, zašto ne iskorijeniti zlo odmah? “Ne,” odgovara gospodar, “da ne biste čupajući ljulj, počupali s njim i pšenicu. Ostavite oboje neka raste zajedno do žetve!” (Matej 13,29.30; usporedi Marko 4,29) Prema toj usporedbi, Bog će konačno stati na kraj zlu, ali njegovo prerano iskorjenjivanje dovelo bi do štete koja bi naškodila dobru.

Koje su opasnosti povezane s nastojanjem da se sada iskorijeni ljulj iz pšenice? Zašto to istodobno ne znači da treba jednostavno žmiriti pred zlom s kojim se susrećemo?

PODRIJETLO SUKOBA NA ZEMLJI

Usporedo s pitanjem postavljenim u usporedbi — o tome otkud loše sjeme na njivi ako je vlasnik posijao samo dobro sjeme — postavlja se još jedno pitanje: Ako je Bog stvorio svijet koji je u potpunosti dobar, kako se pojavilo zlo?

Pročitajte Postanak 1,31. Što nam Božje riječi otkrivaju o stanju stvorenog svijeta u trenutku kad je On dovršio stvaranje, i zašto je taj odgovor bitan?

.....

.....

Prema Postanku 1,31, kada je Bog dovršio stvaranje svijeta, sve na njemu "bijaše veoma dobro". Dakle, u prvom poglavlju Postanka nema nikakvog nagovještaja zla tijekom Božjeg stvaranja ovog planeta. Kako je onda zlo ušlo u ljudsko iskustvo?

Pročitajte Postanak 3,1-7. Što nam to govori o načinu na koji je zlo dospjelo ovamo na Zemlju? Kakvo to svjetlo baca na narav sukoba u svemiru (vidi također Otkrivenje 12,7-9)?

.....

.....

U ovom izvještaju vidimo laži o Božjem karakteru koje iznosi zmija, prepoznata kao đavao ("stara zmija" iz Otkrivenja 12,7-9). Zmija se prvo služi pitanjima da bi bacila sumnju na Božju zapovijed, pri čemu skoro potpuno izvrće ono što je Bog zapovjedio. A zatim izravno osporava Božje riječi, uvjeravajući Evu: "Ne, nećete umrijeti!" (Postanak 3,4)

Netko je, zmija ili Bog, lagao Evi, koja je sada trebala odlučiti hoće li vjerovati onome što joj je rekao Bog ili onome što je rekla zmija.

Ovdje i na drugim mjestima u Svetom pismu narav tog sukoba ogleda se prvenstveno u odluci što i komu treba vjerovati, što je samo po sebi neodvojivo povezano s ljubavlju. A razlog je što vaše mišljenje o nekome, kakva je to osoba i može li joj se vjerovati, duboko utječe na vašu odluku hoćete li voljeti tu osobu, hoćete li joj povjerovati i — kao u ovom slučaju — poslušati ono što vam kaže.

Pročitajte Postanak 3,15. Božja izjava upućena zmiji, da će ženin rod, što se odnosi na Mesiju, smrskati njezinu glavu, često se naziva praevandeljem. Na koji način to istodobno potvrđuje stvarno postojanje sukoba, a ipak pruža i nadu za nas koji se nalazimo usred njega?

PODRIJETLO SUKOBA NA NEBU

Postanak 1—3 pokazuje da je zlo postojalo i *prije* pada Adama i Eve. U pojmovnom smislu, “zlo” se pojavilo već u nazivu stabla “spoznaje dobra i zla” (Postanak 2,9.17). A onda zmija optužuje Boga da laže, dok laže zapravo ona. Postojanje zmije (Otkrivenje 12,9), istodobno s njezinim laganjem, pokazuje postojanje zla na tom mjestu. Dakle, čak se i u Edenu prije pada pojavilo zlo.

Pročitajte Ezekiel 28,12-19 u svjetlu Izlaska 25,19.20. Kakva je narav pada tog bića?

.....

Prema ovom ulomku, zlo i sukob u svemiru počeli su na Nebu.

Prije svojeg pada, biće koje je postalo poznato kao Sotona, bilo je kerubin zaklanjač. Osim što je prepoznat kao kerubin, bio je “uzor savršenstva, pun mudrosti i čudesno lijep”, a nalazio se “u Edenu, vrtu Božjem” (Ezekiel 28,12.13). Ništa od toga ne bi se moglo reći za ljudskog “kralja Tirskog” (niti za bilo kojeg drugog čovjeka). Odatle znamo da nam je ovdje dan letimičan pogled na pad Lucifera.

Pročitajte Izaija 14,12-15. Koje dodatno svjetlo baca ovaj ulomak na podrijetlo velikog sukoba?

.....

Prema Izaiji 14,13.14, Lucifer je odlučio uzvisiti sebe i predstaviti se kao Bog. Ovi redci dopunjuju ono što vidimo u Ezekielu 28 — da se njegovo srce “uzoholilo” zbog njegove “ljepote” (Ezekiel 28,17), što ga je zapravo trebalo navesti da slavi Boga koji ga je učinio tako lijepim. Ali umjesto toga on se uzoholio. I što je još gore, u toj svojoj oholosti nakanio je zauzeti Božje mjesto i oklevetati Ga. Hebrejski izraz za “trgovinu” u Ezekielu 28,16 također znači i “kleveta”, što pokazuje kako će Sotona djelovati protiv Boga, a i protiv nas.

Kako razumijemo činjenicu da je Lucifer, koji je pao, bio “savršen ... od dana” kada je stvoren, “dok ti se u srcu ne začne opačina” (Ezekiel 28,15)? Kako bi jedno savršeno biće moglo pasti ako to nije uključivalo i istinsku moralnu slobodu?

AKO MI SE POKLONIŠ

Sotonino nastojanje da preotme Božje prijestolje otkriva se također i u izvještajima o kušanju, koje nalazimo u Mateju 4 i Luki 4. U susretu Isusa i kušača, mnogo toga je otkriveno o naravi njihovog sukoba. Tu vidimo postojanje velike borbe između Krista i Sotone, dočaranu jasnim i slikovitim izrazima.

Pročitajte Matej 4,1-11. Kako se ovdje otkriva postojanje velikog sukoba između Krista i Sotone?

.....

.....

.....

Duh je “odveo” Isusa u pustinju s jasnim ciljem “da ga davao iskušša” (Matej 4,1 — Varaždinska Biblija). A prije nego što je došlo do tog unaprijed pripremljenog susreta, Isus je postio četrdeset dana. Zato je davao, kada je došao, kušao Isusa da pretvori kamenje u kruh računajući na Isusovu glad. Ali Isus se toj kušnji suprotstavio Svetim pismom i Sotonin trik je propao.

A onda, pokušavši navesti Isusa da postupi drsko, davao Ga kuša da se baci s vrha hrama. Sotona malo iskrivljuje Sveto pismo kako bi nagovijestio da će Ga anđeli zaštititi ako je On doista Božji Sin. Ali uz pravilno čitanje Pisma, Isus se opet uspješno suprotstavlja kušnji.

Treća kušnja jasno otkriva što davao pokušava postići. On želi da mu se Isus pokloni, da ga obožava. Sotona zapravo pokušava prigrabiti obožavanje koje pripada samo Bogu.

Da bi to postigao, on pokazuje Isusu “sva kraljevstva ovoga svijeta i njihovu raskoš”, a zatim obećava: “Sve ću ti ovo dati ako padneš ničice te mi se pokloniš.” (Matej 4,8.9) U Luki 4,6, retku paralelnom s ovim u Matejevom evanđelju, davao kaže: “Dat ću ti svu vlast nad njima i raskoš koja im pripada, jer je meni predana i dajem je komu hoću.” (Luka 4,6)

Isus se još jednom suprotstavlja kušnji uz pomoć Svetoga pisma, i Sotona ponovno doživljava neuspjeh.

U sva tri slučaja Isus se koristio Svetim pismom da bi se obranio od napada neprijatelja.

U Efežanima 6,12 stoji da “naša borba nije protiv krvi i tijela, nego protiv Poglavarstava, protiv Vlasti, protiv Vrhovnikâ ovoga mračnog svijeta: protiv zlih duhova koji borave u nebeskim prostorima”. Premda ne trebamo živjeti u strahu, zašto moramo uvijek imati u vidu stvarnost te borbe koja se odvija oko nas?

NARAV VELIKOG SUKOB

Razmotrili smo neke tekstove koji govore o velikom sukobu između Boga i Sotone. Ali kako je takav sukob uopće moguć? Kako bi se itko mogao suprotstaviti svemoćnom Bogu? Da se taj veliki sukob ticao samo gole sile, bio bi završen i prije nego što je otpočeo. Dakle, to mora biti nekakav drugačiji sukob. I doista, Sveto pismo otkriva da je u pitanju spor oko Božjeg karaktera — sukob u vezi s klevetničkim optužbama koje je davao iznio protiv Boga, tvrdeći (između ostalog) da On nije u potpunosti dobar i pun ljubavi. Takve tvrdnje ne mogu se otkloniti snagom ili golom silom, već samo uspoređivanjem dvaju suprotstavljenih karaktera.

“U svom postupanju s grijehom, Bog se mogao poslužiti samo pravednošću i istinom. Sotona je mogao koristiti ono što Bogu nije bilo moguće — laskanje i prijevaru. Pokušao je krivotvoriti Božju riječ, a anđelima je pogrešno predstavio Njegov plan vladavine, tvrdeći da Bog nije pravedan kad je stanovnicima Neba postavio zakone i propise, i da time što od svojih stvorenja traži pokornost i poslušnost želi samo uzvisiti sebe. Stoga se pred stanovnicima Neba, kao i svih svjetova, moralo pokazati da je Božja vladavina pravedna a Njegov Zakon savršen. Sotona je nastojao prikazati kao da mu je stalo do većeg blagostanja svemira. Svi su morali razumjeti pravi karakter uzurpatora i njegov pravi cilj. Moralo mu se dati vremena da se svojim zlim djelima sam otkrije.” (Ellen G. White, *Veliki sukob*, str. 393,394; u izvorniku str. 498)

Pročitajte Ivan 8,44.45 u svjetlu Otkrivenja 12,7-9. Što nam ti odlomci otkrivaju o karakteru đavla i o njegovoj strategiji?

.....

.....

Đavolji plan oduvijek je bio navesti stvorena bića da povjeruju kako Bog nije pravedan i pun ljubavi, i da je Njegov Zakon despotski i štetan po njih. Nije čudo što Isus kaže za Sotonu da je “lažac i otac laži” (Ivan 8,44). Nasuprot tomu, Isus je došao svjedočiti “za istinu” (Ivan 18,37) i izravno se suprotstaviti sotonskim lažima i klevetama, kako bi porazio i na kraju uništio đavla i njegovu silu (1. Ivanova 3,8; Hebrejima 2,14).

U Otkrivenju 12,9.10 Sotona je (1) “stara Zmija”, (2) onaj koji na nebeskom sudu optužuje Božji narod, i (3) Zvijer koja vara cijeli svijet. Grčka riječ prevedena kao “đavao” jednostavno znači “klevetnik”, što još jednom pokazuje da taj sukob ima veze s vjеровanjima, uključujući i vjеровanje o Božjem karakteru.

ZA DALJNJE PROUČAVANJE

U knjizi Ellen G. White *Veliki sukob* pročitajte poglavlje pod naslovom "Podrijetlo zla", str. 389—398 (u izvorniku str. 492—504).

"Sveto pismo ništa ne uči jasnije od toga da Bog ni u čemu nije odgovoran za pojavu grijeha, da nije bilo samovoljnog uskraćivanja božanske milosti niti kakve nesavršenosti u božanskoj vladavini, koji bi dali povoda za dizanje pobune. Grijeh je uljez za čije se postojanje ne može navesti razlog. On je tajanstven, neobjašnjiv i opravdati ga značilo bi braniti ga. ... Da je (Sotona) odmah bio uništen, oni bi Bogu služili više iz straha nego iz ljubavi. Utjecaj varalice ne bi bio zauvijek uništen, niti bi duh pobune bio sasvim iskorijenjen. Trebalo je dopustiti da zlo sazri. Za dobro cijelog svemira Sotona mora tijekom beskrajnih vjekova potpunije razviti svoja načela kako bi njegove optužbe protiv božanske vladavine sva stvorenja mogla vidjeti u pravoj svjetlosti, kako se nikada više Božja pravda i milosrđe te nepromjenjivost Njegovog Zakona ne bi doveli u pitanje." (Ellen G. White, *Veliki sukob*, str. 389,394; u izvorniku str. 492,493,499)

PITANJA ZA RAZGOVOR

1. Mnogi se pitaju kako je jedno bezgrešno stvorenje poput Lucifera moglo sagriješiti taj prvi put. Zašto je grijeh tako "tajanstven" i "neobjašnjiv"? Kako objasniti taj prvi grijeh, a ne naći izgovore za njega i ne opravdavati ga? To jest, zašto bi objašnjavanje njegovog podrijetla bilo isto što i njegovo opravdanje?

2. Zašto Bog nije Sotonu jednostavno odmah uništio? Zašto se zlu moralo "dopustiti da sazri"? U kojem je smislu to "za dobro cijelog svemira tijekom beskrajnih vjekova"?

3. Zašto je tako važno razumjeti da sukob između Boga i Sotone nije stvar gole sile, već da je drugačije naravi? U kojem pogledu sukob oko karaktera ima smisla kakvog ne bi mogao imati sukob oko gole sile?

4. Kako razumijevanje tog sukoba povlači, recimo tako, zavjesu u stranu, otkrivajući nam kako bi naš vlastiti život mogao biti minijatura tog sukoba u svemiru? Na koje načine čak i sada doživljavate stvarnost tog sukoba? Kako biste trebali reagirati da biste pokazali na čijoj ste strani?

Pravila djelovanja

“Tko počinja grijeh, od đavla je, jer je đavao grešnik od početka. Sin se Božji pojavio zato da uništi đavolska djela.” (1. Ivanova 3,8)

Biblijski tekstovi: Daniel 10,1-14; Otkrivenje 13,1-8; Job 1,1-12; Job 2,1-7; Ivan 12,31; Ivan 14,30; Marko 6,5; Marko 9,29.

Snažan izvještaj koji otkriva narav velikog sukoba nalazimo u 1. o kraljevima 18,19-40, o Iliji na gori Karmelu, gdje Jahve raskrinkava takozvane “bogove naroda”. Jer iza kulisa se nazire da su ti „bogovi“ ipak nešto više od ploda poganske mašte. Iza “bogova” kojima su se narodi iz izraelskog okruženja klanjali, zapravo, stoji nešto drugo.

“Demonima su prinostili žrtve, a ne Bogu; bogovima koje nisu poštovali. To su bogovi koje ste tek upoznali. Koje vaši preci nisu poštovali.” (Ponovljeni zakon 32,17 — Suvremeni hrvatski prijevod) Pavao dodaje da to “što pogani žrtvuju, žrtvuju vrazima, a ne Bogu. A ja neću da vi budete u zajednici s vrazima.” (1. Korinćanima 10,20)

Iza lažnih “bogova” naroda, dakle, stajali su zapravo prurušeni demoni. To onda znači da svi tekstovi u Svetom pismu koji se bave idopoklonstvom i poganskim bogovima govore o velikom sukobu.

S obzirom na takvu pozadinu, veliki sukob u svemiru postaje razumljiviji. Ta istina uvelike utječe na bolje razumijevanje tog sukoba i načina na koji on rasvjetljava problem zla.

OIKOS: Ovog tjedna čitamo iz knjige Ellen G. White, *Isusov život, Znaci vremena*, 2023., stranice 262—266.

ANĐEO KOJI KASNI

Kao što smo vidjeli, lažni “bogovi” naroda bili su prurušeni demoni. I na drugim mjestima vidimo dokaze da se demoni ponekad nalaze iza zemaljskih vladara. Te neprijateljske snage mogu se suprotstaviti čak i andeoskim bićima koja Bog šalje.

Pročitajte Daniel 10,1-14 obraćajući posebnu pozornost na 12. i 13. redak. Što se u ovim redcima može primijeniti na veliki sukob u svemiru? Što vi mislite o tome što je anđelu poslanom od Boga netko “stajao nasuprot” dvadeset jedan dan?

.....

.....

Kako je moguće da anđeo poslan od Boga bude “zadržavan” tri tjedna? Budući da je svemoćan, Bog je svakako mogao odmah odgovoriti Danielu da je tako odlučio. Da je upotrijebio svoju moć, mogao je učiniti da se anđeo odmah pojavi pred Danielom. Pa ipak, anđelu poslanom od Boga “knez kraljevstva perzijskoga stajao je nasuprot” čitava tri tjedna. Što se tu događalo?

“Tri tjedna anđeo Gabriel se hrvao sa silama tame trudeći se da poništi utjecaje koji su djelovali na Kirov um. ... Sve što je Nebo moglo učiniti za Božji narod, bilo je učinjeno. Pobjeda je konačno bila postignuta; neprijateljske sile bile su zadržavane za sve vrijeme Kirove vladavine i vladavine njegovog sina Kambiza.” (Ellen G. White, *Proroci i kraljevi*, str. 363; u izvorniku str. 572)

Da bi do takvog sukoba uopće moglo doći, Bog ne smije upotrijebiti svu svoju silu. Neprijatelju se mora omogućiti nešto istinske slobode i moći koja se ne uklanja na hirovit način, već se ograničava izvjesnim čimbenicima koji su poznati objema stranama (a čiji detalji nama nisu otkriveni). Po svemu sudeći, u ovom sukobu moraju postojati određeni okviri unutar kojih čak i Božji anđeli djeluju, a o kojima ćemo u idućim danima govoriti kao o “pravilima djelovanja”.

U izvjesnom smislu, razumijevanje tih ograničenja ne bi nam trebalo biti teško ako smo shvatili, o čemu je već bilo riječi, da Bog sve radi samo iz ljubavi, i da je ljubav, a ne prisila, temelj Njegove vladavine. Ta misao, da Bog djeluje samo na osnovi načela proisteklih iz ljubavi, može nam pomoći da bolje razumijemo veliki sukob.

Kako ste vi iskusili ograničenja takvog djelovanja samo na načelima ljubavi, bez ikakve prisile? Što ste naučili o granicama moći?

ZMAJ IZ OTKRIVENJA

Sveobuhvatan pregled zemaljskih vladara u velikom sukobu sadržan je u Otkrivenju, gdje je davao prikazan kao “veliki Zmaj”, koji se suprotstavlja Bogu i “zavodnik je cijeloga svijeta” (Otkrivenje 12,9).

Pročitajte Otkrivenje 13,1-8. Što nam je tu otkriveno o području vlasti Zmaja?

.....

Zmaj (Sotona) ne samo da ratuje protiv Boga (Otkrivenje 12,7-9) i Njegovih slugu (na primjer Otkrivenje 12,1-6), već je prikazan i kao vladar koji stoji iza zemaljskih kraljevstava koja već stoljećima progone Božji narod.

Također, Zmaj “predade svoju moć, svoje prijestolje i veliku vlast” Zvijeri iz mora (Otkrivenje 13,2; usporedi Otkrivenje 13,5; 17,13.14). Toj Zvijeri iz mora dana su “usta koja su govorila ohole riječi i psovke, i vlast da to čini četrdeset i dva mjeseca” (Otkrivenje 13,5).

Dakle, Sotona (Zmaj) daje moć i vladarski autoritet Zvijeri (zemaljskoj vjersko-političkoj sili). Tom moći pokušava se preoteti pravo na bogoslužje koje pripada Bogu. Zvijer huli na Božje ime. Ona također ratuje protiv Božjih svetaca, pa ih čak i pobjeđuje, makar za određeno vrijeme. Tu vlast nad cijelim svijetom daje joj Zmaj, uzurpatorski vladar ovoga planeta.

Ipak, postoje i jasna ograničenja za Sotonu i njegove predstavnike, uključujući i vremenska ograničenja. “Zato se veselite, nebesa, i vi koji stanujete u njima. Jao vama, zemljo i more, jer je davao sišao k vama s velikim gnjevom, svjestan da ima samo još malo vremena!” (Otkrivenje 12,12)

Sotona zna “da ima samo još malo vremena” (Otkrivenje 12,12), a događaji opisani u Otkrivenju slijede proročki vremenski raspored koji postavlja posebna ograničenja (vidi Otkrivenje 12,14; 13,5) na vladavinu zlih sila.

Bog na kraju pobjeđuje. “I otrt će Bog svaku suzu s očiju njihovih, i smrti više neće biti; ni tuge, ni jauka, ni boli više neće biti — jer prijašnje prode.” (Otkrivenje 21,4 — Varaždinska Biblija)

Koliko god nam je teško to sada vidjeti, na kraju će dobro zauvijek pobijediti zlo. Zašto je važno da nikad ne zaboravljamo to divno obećanje?

JOB OV SLUČAJ

U knjizi o Jobu dani su nam neki zapanjujući uvidi u veliki sukob.

Pročitajte Job 1,1-12; 2,1-7. Koja su načela velikog sukoba tu razotkrivena?

.....

.....

.....

Iz ovih redaka mogu se izvući mnoge značajne pojedinosti. Prvo, ovo je prizor nebeskog vijeća, a ne samo dijalog između Boga i Sotone. Po svoj prilici uključena su i druga nebeska bića.

Drugo, tu je prisutan neki spor, nagoviješten činjenicom da Bog pita Sotonu je li zapazio Njegovog slugu Joba. Zbog čega bi zapazio Joba? To pitanje ima smisla samo u kontekstu nekog većeg, tekućeg spora.

Treće, dok Bog proglašava Joba neporočnim, poštenim i bogobojažnim, Sotona tvrdi da se Job boji Boga samo zato što ga On štiti. To je kleveta i protiv Jobovog i protiv Božjeg karaktera (usporedi Otkrivenje 12,10; Zaharija 3).

Četvrto, Sotona izjavljuje da je Božja zaštita Joba nepoštena i da mu onemogućava da dokaže svoje optužbe. To ukazuje na izvjesna ograničenja postavljena Sotoni (pravila djelovanja), i na to da je on očito već pokušao nauditi Jobu.

Bog odgovara na Sotoninu optužbu pred nebeskim vijećem tako što mu dopušta da svoju teoriju stavi na kušnju, ali samo u određenim granicama. Prvo mu daje moć nad svim što Job ima, ali mu zabranjuje da digne ruku na njega (Job 1,12). Poslije, pošto Sotona tvrdi da je Job mislio samo na sebe, Bog mu dopušta da digne ruku i na njega, ali uz obvezu da mu poštedi život (Job 2,3-6).

Sotona navlači brojne nesreće na Jobov dom, ali on i dalje blagoslivlja Božje ime (Job 1,20-22; 2,9.10) pokazujući da su Sotonine optužbe lažne.

Tu saznajemo dosta toga, kao na primjer da u velikom sukobu postoje pravila djelovanja. Na nebeskom sudu postoje ograničenja u okviru kojih se optužbe protiv Boga mogu riješiti, ali tako da se ne naruše sveta načela svojstvena ljubavi, koja su temelj Njegove vlasti i Njegovog upravljanja svemirom i svim razumnim bićima u njemu.

Ovi nebeski prizori iz Knjige o Jobu pružaju nam zadivljujuće uvide u veliki sukob i načine na koje se on odigrava ovdje na Zemlji.

PRIVREMENI VLADAR OVOGA SVIJETA

U prethodnim smo poukama vidjeli da je u okviru velikog sukoba, Sotoni i njegovim legijama privremeno dodijeljena značajna vlast na ovom svijetu, ali ipak ograničena nekom vrstom pravila djelovanja.

Ta pravila djelovanja ne ograničavaju samo postupke neprijatelja — đavla i njegovih legija — već i Božje nastojanje da otkloni ili ublaži zlo koje (privremeno) potpada pod vlast neprijatelja. S obzirom na to da Bog nikad ne krši svoja obećanja, On je, u moralnom smislu, ograničio svoje buduće djelovanje u onoj mjeri u kojoj je pristao na pravila djelovanja — čime je dao privremenu i ograničenu vlast đavlu (ne umanjujući pritom svoju izvornu moć).

Pročitajte Ivan 12,31; 14,30; 16,11; 2. Korinćanima 4,4; Luka 4,6. Što se ovdje govori o vladavini neprijatelja na ovom svijetu?

.....

.....

.....

.....

Novi zavjet prikazuje sukob kraljevstava — kraljevstva svjetla i kraljevstva tame, pri čemu tama potječe od Sotone i njegove pobune. Dio Kristovog poslanja bio je poraziti kraljevstvo Sotone: “Sin se Božji pojavio zato da uništi đavolska djela.” (1. Ivanova 3,8)

Međutim, postoje “pravila” koja ograničavaju ono što Bog može učiniti a da ostane vjeran načelima koja stoje iza Njegove vladavine. U najmanju ruku, ta ograničenja uključuju: (1) davanje slobodne volje stvorenjima i (2) zavjetna pravila djelovanja, s kojima mi nismo upoznati, bar zasad. Takve prepreke i ograničenja božanskog djelovanja imaju značajan utjecaj na Božju sposobnost, u moralnom smislu, da umanjí i/ili odmah ukloni zlo što postoji u ovom svijetu. Zato vidimo da zlo i patnja ne prestaju, što može navesti mnoge da posumnjaju u Božje postojanje ili u Njegovu dobrotu. Međutim, kada sagledamo pozadinu velikog sukoba i ograničenja koja je Bog sebi postavio kada je riječ o uništenju zla, onda možemo bar donekle bolje razumjeti zašto je sve onako kako jest — makar do konačne Božje pobjede nad zlom.

Kako nam činjenica da Isus Sotonu naziva “knezom” ovoga svijeta pomaže da, bar donekle, razumijemo zlo koje trenutačno postoji na ovom svijetu? Koliko je utješno znati da je to samo privremeno pravilo!

GRANICE I PRAVILA

U velikom sukobu odvija se prije svega sporenje oko Božjeg karaktera, izazvano đavoljim klevetničkim optužbama protiv Božje dobrote, pravde i vladavine. To je neka vrsta kozmičke sudske parnice.

Takav sukob ne može se riješiti golom silom, već umjesto toga zahtijeva dokazivanje.

Ako se protiv neke osobe na vlasti iznesu ozbiljne optužbe, najbolji (a možda i jedini) način da se te optužbe pobiju bio bi da se dopusti slobodna, poštena i otvorena istraga. Ako te optužbe ugrožavaju vladavinu (ljubavi), one se ne mogu tek tako gurnuti pod tepih.

Što sve to znači za razumijevanje velikog sukoba u svemiru i odnosu prema problemu zla? Ako Bog da neko obećanje, hoće li ga ikad prekršiti? Naravno da neće. Dakle, u onoj mjeri u kojoj Bog pristaje na pravila djelovanja, Njegovo buduće djelovanje bit će (u moralnom smislu) ograničeno. I zato pojedina zla mogu spadati u privremeno područje kraljevstva tame.

Pročitajte Marko 6,5; 9,29. Kako nam ovi redci pokazuju da čak i božansko djelovanje može biti neodvojivo povezano s čimbenicima kao što su vjera i molitva?

.....

.....

.....

Po svoj prilici u oba izvještaja prisutna su izvjesna ograničenja ili pravila djelovanja, dinamički povezana s nečim kao što su vjera i molitva. Na drugim mjestima vidimo obilje dokaza da molitva ima velik utjecaj u ovom svijetu otvarajući putove za božansko djelovanje, koji u protivnom (u moralnom smislu) ne bi bili dostupni. Međutim, ne trebamo upasti u zabludu misleći da su vjera i molitva jedini čimbenici. Vjerojatno ima i mnogo drugih čimbenika kojih možda nismo svjesni.

To se poklapa s onim što smo prethodno rekli o pravilima djelovanja. U onoj mjeri u kojoj se Bog obveže ili pristane na neka pravila djelovanja, Njegovo buduće djelovanje bit će (u moralnom smislu) ograničeno. Zato izvjesna zla mogu potpasti pod privremenu domenu kraljevstva tame.

Pročitajte Rimljanima 8,18; Otkrivenje 21,3.4. Kako nam ovi redci ulijevaju sigurnost da i pokraj mnogo toga što ne znamo, možemo vjerovati da Bog zna što je najbolje, da On želi ono što je najbolje, da će okončati zlo i uvesti nas u vječnost punu blaženstva?

ZA DALJNJE PROUČAVANJE

U knjizi Ellen G. White *Sujedočanstva za Crkvu*, sv. 1, pročitajte poglavlje pod naslovom “Sotonina moć”, str. 298—303 (u izvorniku 341—347).

“Pali čovjek Sotonin je zakoniti zarobljenik. Kristova zadaća bila je da ga izbavi od sile njegovog velikog protivnika. Čovjek je po naravi sklon slijediti Sotonine prijedloge i ne može se uspješno oduprijeti strašnome neprijatelju ako u njemu ne živi Krist, silni Pobjednik, koji upravlja njegovim željama i daje mu snagu. Samo Bog može ograničiti Sotoninu silu. On obilazi Zemlju i prolazi njome. Ni za trenutak ne prestaje bdjeti iz bojazni da ne izgubi priliku da uništi duše. Važno je da to Božji narod razumije kako bi mogao izbjeći njegove zamke. Sotona tako priprema svoje prijevare da u posljednjem napadu protiv Božjeg naroda ovaj ne može znati da je to on. ‘I nikakvo čudo! Ta sam se Sotona prerušuje u anđela svjetla.’ (2. Korinćanima 11,14) Dok neke prevarene duše tvrde da on ne postoji, on ih zarobljava i preko njih naveliko radi. Sotona zna bolje od Božjeg naroda kakvu moć mogu imati nad njim kad je njihova snaga u Kristu. Kad ponizno mole moćnog Pobjednika za pomoć, najslabiji vjernik u istini, čvrsto se oslanjajući na Krista, može uspješno odbiti Sotonu i svu njegovu vojsku. On je previše lukav da nastupi otvoreno i odvažno sa svojim kušnjama, jer onda bi se sanjive snage kršćanina probudile i on bi se oslonio na snažnog i moćnog Izbavitelja. Ali on dolazi nezamijećeno i prerušen radi preko djece neposlušnosti koja ispovijedaju pobožnost.” (*Sujedočanstva za Crkvu*, sv. 1, str. 298; u izvorniku str. 341)

PITANJA ZA RAZGOVOR

1. Što znači biti “Sotonin zatočenik koji mu s pravom pripada”? Znači li to da davao može raditi s ljudima što god hoće? Ako ne, zašto? Kakve to veze ima s onim što bismo mogli nazvati “pravilima djelovanja” u velikom sukobu?

2. Zašto bi Bog dao Sotoni bilo kakvu vlast u velikom sukobu, makar i privremeno? Što nam to govori o načinu na koji Bog nastoji odgovoriti na Sotonine optužbe?

3. Kako vi odgovarate onima, čak i kršćanima, koji niječu postojanje Sotone kao stvarnog bića? Premda ne možemo dokazati Sotonino postojanje, koje dokaze možemo iznijeti kako bismo pomogli nekome tko je u tolikoj mjeri prevaren?

Što sam još mogao učiniti?

“Dakle, ti si kralj?” reče mu Pilat. ‘Dobro veliš — odgovori mu Isus — ja sam kralj. Ja sam se zato rodio i zato došao na svijet da svjedočim za istinu. Svatko tko je prijatelj istine sluša moj glas.’” (Ivan 18,37)

Biblijski tekstovi: Ivan 18,37; Rimljanima 3,23-26; Rimljanima 5,8; Izaija 5,1-4; Matej 21,33-39; Izaija 53,4; Rimljanima 3,1-4.

Prije nekoliko godina u časopisu *Guide* objavljena je zanimljiva priča za djecu. Priča govori o dječaku po imenu Denis, siročetu koje živi u hraniteljskoj obitelji u srednjovjekovno doba. Denis iz dna duše mrzi kralja svoje zemlje zato što su ga kraljevi vojnici, kad su mu se roditelji razboljeli, odveli iz kuće i on ih nikada više nije vidio. Tek kasnije je saznao da ih je kralj razdvojio kako bi ga poštedito, da ne bi morao proživjeti sve užase crne kuge. Ta istina o kralju oslobodila je Denisa od mržnje koju je gajio skoro cijelog života. Jer taj kralj je uvijek i u svakom slučaju povlačio poteze iz ljubavi prema svojem narodu.

Mnogi ljudi danas u izvjesnoj mjeri gledaju na Boga slično kao što je Denis gledao na tog kralja. Zlo kojem su svjedočili, ili su ga sami doživjeli, navodi ih da mrze i odbacuju Boga. Gdje je Bog kada patimo? Ako je Bog dobar, zašto ima tako mnogo zla? Veliki sukob baca svjetlo na taj ključni problem, ali ostaju još mnoga pitanja. Ipak, kada ni nakon svih pokušaja ne dobijemo zadovoljavajući odgovor, još uvijek možemo pogledati u Isusa na križu i u Njemu vidjeti da se Bogu može vjerovati i pokraj svih pitanja koja zasad ostaju bez odgovora.

OIKOS: Ovog tjedna čitamo iz knjige Ellen G. White, *Isusov život, Znaci vremena*, 2023., stranice 267—274.

KRIST POBJEDNIK

Premda je naš neprijatelj za kojega sam Krist kaže da je “knez ovoga svijeta”, pravi kralj svemira je Isus. Isus pobjeđuje za nas i u Njemu možemo pobjeđivati čak i usred teškoća i patnji. Kristovo djelovanje odbija neprijatelja na svakom koraku.

Vidjeli smo da Sveto pismo opisuje Sotonu kao nekoga tko je:

(1) varalica koji od početka zavodi cijeli svijet (Otkrivenje 12,9; Matej 4,3; Ivan 8,44; 2. Korinćanima 11,3; 1. Ivanova 3,8).

(2) klevetnik i tužitelj Boga i Njegovog naroda na Nebu (Otkrivenje 12,10; 13,6; Job 1—2; Zaharija 3,1.2; Juda 9).

(3) nezakonski vladar ovoga svijeta (Ivan 12,31; 14,30; 16,11; Djela 26,18; 2. Korinćanima 4,4; Efežanima 2,2; 1. Ivanova 5,19).

Pročitajte Ivan 18,37. Što nam to govori o Kristovom djelovanju u suprotstavljanju obmanama neprijatelja? Što znači da je Isus Kralj?

.....

.....

.....

Premda Sveto pismo naučava da je Sotona veliki varalica, klevetnik, tužitelj i knez ovoga svijeta, ono također naučava da je Isus pobijedio Sotonu u svakom pogledu.

(1) Isus za sebe kaže: “Ja sam se zato rodio i zato došao na svijet da svjedočim za istinu.” (Ivan 18,37)

(2), Isus je preko križa na vrhunski način pokazao Božju savršenu pravednost i ljubav (Rimljanima 3,25.26; 5,8), čime je opovrgnuo đavolje klevetničke optužbe (Otkrivenje 12,10.11).

(3) Isus će na kraju uništiti kraljevstvo kneza ovoga svijeta, koji zna “da ima samo još malo vremena” (Otkrivenje 12,12; usporedi Rimljanima 16,20), i “on će vladati u vijeke vjekova” (Otkrivenje 11,15).

Na kraju krajeva, bez obzira na sve što Sotona radi, on je već poraženi neprijatelj, a za nas je bitno da se svakog dana, iz trenutka u trenutak, pozivamo na Kristovu pobjedu i na obećanja koja nam je križ ponudio.

Mi znamo koja strana pobjeđuje u velikom sukobu. Kako naše svakodnevne odluke utječu na to na kojoj ćemo strani se na kraju naći? Što trebamo učiniti da bismo bili na pobjedničkoj strani već u ovom trenutku?

ONAJ KOJI JE PRAVEDAN I KOJI OPRAVDAVA

Kristovo djelo poništava djelo Sotone na svakom koraku. Prema 1. Ivanovoj 3,8, “Sin se Božji pojavio zato da uništi đavolska djela” (1. Ivanova 3,8), i da “smrću uništi onoga koji ima vlast nad smrću, to jest đavla” (Hebrejima 2,14). Međutim, potpuni poraz neprijateljske vlasti dolazi u dvije faze. Prvo, preko križa Krist opovrgava Sotonine klevetničke optužbe. A zatim bivaju uništeni Sotona i njegovo kraljevstvo.

Pročitajte Rimljanima 3,23-26; 5,8. Što nam ovi redci otkrivaju o načinu na koji Krist pobija đavolje optužbe?

.....

.....

.....

Kao što smo vidjeli, neprijatelj tvrdi da Bog nije sasvim pravedan i pun ljubavi. Međutim, Bog je preko Krista pokazao do krajnjih granica svoju pravednost i ljubav, i to je učinio na križu.

Nakon Isusove smrti “Sotona je uvidio da je njegova laž razobličena. Njegova je vladavina otkrivena pred bezgrešnim anđelima i svemirom. Otkrio je sebe kao ubojicu. Prolivši krv Božjeg Sina, izgubio je svaku naklonost nebeskih bića.” (Ellen G. White, *Isusov život*, str. 632; u izvorniku str. 761)

Pročitajte Otkrivenje 12,10-12 u svjetlu Postanka 3,15. Kakvo svjetlo ovi redci bacaju na značenje Kristove pobjede na križu?

.....

.....

.....

Povijest otkupljenja pruža obilje dokaza koji nas mogu uvjeriti da Bog uvijek radi na ostvarenju onoga što će na kraju biti dobro za sve zainteresirane. Biblijski Bog uvijek čini ono što je dobro i poželjno s obzirom na prilazne putove koji Mu stoje na raspolaganju u okviru velikog sukoba (Ponovljeni zakon 32,4; 1. Samuelova 3,18; Psalam 145,17; Daniel 4,37; Habakuk 1,13; Otkrivenje 15,3; Postanak 18,25).

Zašto je javno pokazivanje Božje pravednosti i ljubavi u velikom sukobu u svemiru tako važno? Kad razmišljate o križu i Božjim djelima u okviru plana spasenja, kako vam ta djela ulijevaju sigurnost u Božju ljubav, čak i usred kušnji i patnji?

PJESMA MOJEMU DRAGOME

Bog je na nevjerojatne načine pokazivao svoju ljubav i pravednost u velikom sukobu. Ipak, neki bi se mogli zapitati: *Je li Bog trebao učiniti više kako bi spriječio i uklonio zlo?* Dosad smo sagledali okvir velikog sukoba koji pokazuje da Bog u svojem djelovanju poštuje slobodnu volju nužnu za najveći mogući procvat odnosa ljubavi između Njega i ljudskog roda. Vidjeli smo, osim toga, da On nesumnjivo djeluje unutar određenih moralnih ograničenja, ili pravila djelovanja, u kontekstu spora oko Njegovog karaktera, koji se može riješiti samo javnim pokazivanjem Njegove ljubavi.

Pročitajte Izaija 5,1-4. Tko govori u ovim redcima? O kome Izaija govori? Koga predstavljaju vinograd i vlasnik vinograda? Kakvo je značenje postupaka vlasnika u korist vinograda?

.....

.....

.....

.....

U ovim redcima Izaija pjeva o svojem dragome, o vinogradu. Vlasnik vinograda je sam Bog, a vinograd predstavlja Božji narod (vidi, na primjer, Izaija 1,8; Jeremija 2,21). Međutim, ove se riječi mogu u širem smislu odnositi i na Božje djelo u svijetu. Prema ovim redcima, vlasnik vinograda (Bog) učinio je sve što se moglo očekivati kako bi omogućio procvat svojeg vinograda. Vinograd je trebao roditi dobro grožđe, ali je izrodio samo “vinjagu”, nešto bezvrijedno. Hebrejski izraz na ovom mjestu bi se doslovno mogao prevesti kao “smrdljivo voće”. Božji vinograd, dakle, rada trulo grožđe.

U Izaiji 5,3 govori sâm Bog pozivajući ljude da “sude” između Njega i Njegovog vinograda. A u Izaiji 5,4 On postavlja najvažnije pitanje: “Što još mogoh učiniti za svoj vinograd pa da nisam učinio? Nadah se da će uroditi grožđem, zašto vinjagu izrodi?” Što je još mogao učiniti? Zadivljujuće je što On poziva čak i druge da sude o onome što je učinio.

Kad pogledate križ na kojem je Bog prinio sebe kao žrtvu za sve naše grijehе, kako te Njegove riječi: “Što još mogoh učiniti za svoj vinograd pa da nisam učinio?” poprimaju potpuno nevjerojatno značenje?

KRISTOVA USPOREDBA O VINOGRADU

U usporedbi o vlasniku vinograda u Mateju 21, Isus nastavlja tamo gdje se u Izaiji 5 stalo, bacajući dodatno svjetlo na karakter vinogradara i njegovo ponašanje prema vinogradu.

Pročitajte Matej 21,33-39 imajući posebno na umu pitanje iz Izaije 5,4. Što je Bog još mogao učiniti osim onoga što je učinio?

.....

Prvi dio Kristove usporedbe izravno citira pjesmu iz Izaije 5 o vinogradaru i njegovom vinogradu. A onda Isus dodaje da je vlasnik dao svoj vinograd “u zakup vinogradarima pa ode iz toga kraja” (Matej 21,33). Međutim, poslije Vlasnik dvaput šalje svoje slugе (proroke) da prikupe plod, ali oni koji su unajmili vinograd tuku i ubijaju Njegove slugе (Matej 21,34-36). Na kraju On šalje svojega Sina (Isusa) govoreći: “Imat će obzira ... prema mome sinu.” (Matej 21,37) Ali oni ubijaju i Njegovog Sina govoreći: “Ovo je baštinik! Hajde! Ubijmo ga, pa će nam pripasti njegova baština!” Zgrabiše ga, izbacišе izvan vinograda i tu ga ubiše.” (Matej 21,38.39)

Što je On još mogao učiniti? Otac nas je toliko ljubio da je dao svojega ljubljelog Sina (Ivan 3,16). Ako je veliki sukob doista takav kao što ga opisujemo u ovoj pouci, onda se on nije mogao riješiti preuranjeno, primjenom božanske sile, već je zahtijevao da se najprije javno pokaže Božji karakter. A on se na vrhunski način pokazao u Kristovom djelu (Rimljanima 3,25.26; 5,8). Što bismo više mogli tražiti nego da Bog (u Kristu) umre za nas kako bi nas opravdao, a da istodobno ni na koji način ne ugrozi svoju pravednost i savršenu ljubav?

Ono što se dogodilo na križu pokazuje da je Bog učinio sve što je mogao kako bi ublažio i uklonio zlo, ali tako da ne uništi okruženje nužno za procvat istinske ljubavi. Da je Bogu stajao na raspolaganju bilo kakav povoljniji put, zar ga On ne bi izabrao? Premda ljudi u velikoj mjeri stradaju u tom velikom sukobu, ipak najviše strada sam Bog. Kada pogledamo na križ, možemo vidjeti kakvu je patnju i bol grijeh nanio samom Bogu. Pa ipak, sloboda neodvojiva od ljubavi bila je toliko sveta da je Krist bio spreman sve to podnijeti radi nas.

Pročitajte Izaija 53,4. Čije je “bolesti” i “boli” Krist ponio na križ? Što nam to govori o svemu što je Bog učinio za nas i o tome koliko Ga je naše spasenje stajalo?

OBRANA BOŽJEG IMENA

Na kraju Božje ime biva obranjeno na svaki mogući način. Djelovanjem Oca, Sina i Duha Svetoga u okviru plana spasenja, Božja savršena pravednost i ljubav pokazuje se izvan svake sumnje (vidi Rimljanima 3,25.26; 5,8).

Pročitajte Rimljanima 3,1-4 u svjetlu Izaije 5,3.4. Kako se prema ovim redcima sam Bog opravdava u velikom sukobu?

.....

U Rimljanima 3 i Izaija 5 vidimo da Bog (u donekle ograničenom smislu) poziva stvorenja da sude o Njegovom karakteru, premda na to nemaju pravo niti su u položaju da to čine. Na kraju, kada se sve “knjige” otvore, vidjet ćemo dokaz da je Bog savršeno pošten i pravedan. Bog će se, dakle, opravdati pred svim razumnim stvorenjima.

Pročitajte Otkrivenje 15,3; 19,1-6. Kako će prema ovim redcima Božje ime biti obranjeno na kraju?

.....

U cijelom Svetome pismu Bog pokazuje zanimanje za svoje ime.

Zašto? Zato što ne možete imati dubok odnos ljubavi s nekim čiji karakter prezirete ili komu ne vjerujete. Kada bi netko vašem sadašnjem ili budućem supružniku ispričao užasne laži o vašem karakteru, vi biste učinili sve što je u vašoj moći da se suprotstavite takvim tvrdnjama, jer kad bi se u njih povjerovalo, to bi narušilo vaš odnos ljubavi.

Naposljedku Bog biva opravdan zahvaljujući križu i čitavom planu spasenja. Na predadventnom sudu Bog biva obranjen pred svemirom koji to promatra.

Zatim, na postadventnom sudu tijekom kojeg će otkupljeni čak “suditi anđelima” (1. Korinćanima 6,2.3), Bog će biti opravdan kada otkupljenima bude pružena prilika da pregledaju zapise i sami se uvjere zašto je Bog postupao tako kako jest, i da su Njegovi sudovi uvijek bili savršeno pravedni i vođeni ljubavlju. A sada, tko među nama nema mnoga pitanja koja još uvijek zahtijevaju odgovor? Ali prije nego što se sve završi, dobit ćemo odgovore na ta pitanja (vidi 1. Korinćanima 4,5).

I konačno, poklonit će se svako koljeno i svaki će jezik priznati da je Isus Gospodin (Filipljanima 2,10.11). Sve je to dio obrane Božjeg karaktera.

ZA DALJNJE PROUČAVANJE

U knjizi Ellen G. White *Sujedočanstva za Crkvu*, sv. 9, pročitajte poglavlje pod naslovom “Nagrada za revnu službu”, str. 231—233 (u izvorniku str. 285—287).

“Sve što nas je zbuñivalo u Božjoj providnosti, postat će jasno. Tada će stvari teške za razumijevanje biti objašnjene. Pred nama će se otkriti tajne milosti. Tamo gdje su naši ograničeni umovi otkrivali samo zabunu i pogažena obećanja, vidjet ćemo najsavršeniji i najljepši sklad. Znat ćemo da je beskonačna ljubav odredila iskustva koja su nam se činila vrlo teškima. Kad shvatimo nježnu brigu Onoga koji čini sve za naše dobro, radovat ćemo se neiskazanom radošću punom slave.” (*Sujedočanstva za Crkvu*, sv. 9, str. 231,232; u izvorniku str. 286)

PITANJA ZA RAZGOVOR

1. Jeste li bili zbuñeni kad ste pokušali razumjeti Božju providnost? Kakvu vam utjehu pruža spoznaja da će na kraju sve biti razjašnjeno?

2. Razmislite o tome čega se Krist odrekao da bi postao čovjek i umro za ovaj svijet. A zatim se zapitajte što nam to govori o Božjoj ljubavi i o tome može li se Njemu vjerovati. Što je On još mogao učiniti?

3. Što je toliko važno u vezi s Božjim “imenom”? Kakvo to značenje ima za nas koji se nazivamo kršćanima? Na koje načine kršćani ponekad nanose sramotu Kristovom imenu, i što možemo učiniti u svojoj društvenoj sredini da bismo pokazali kako hod s Kristom izgleda u praksi?

4. Čak i naši najbolji “odgovori” u vezi s problemom zla zasad su nepotpuni. Kako se na praktičan način možemo približiti onima koji stradaju i ublažiti patnje na ovom svijetu dok iščekujemo konačno, eshatološko rješenje problema zla, koje samo Bog može donijeti?

5. Zadržite se malo više na Izaiji 53,4, na činjenici da je Krist ponio naše “bolesti” i “boli”. Što se dogodilo na križu, što nam pomaže da razumijemo plan spasenja i cijenu koju je Bog platio da nas spasi?

Ljubav i pravda — dvije najveće zapovijedi

“Ako netko tvrdi: ‘Ljubim Boga’, a mrzi svoga brata, lažac je; jer tko ne ljubi svoga brata koga vidi, ne može ljubiti Boga koga ne vidi?” (1. Ivanova 4,20)

Biblijski tekstovi: Matej 22,34-40; Zaharija 7,9-12; Psalam 82; Mihej 6,8; Matej 23,23-30, Luka 10,25-37.

Premda vjerujemo da će Bog na kraju sve dovesti u red, ono što mi kao kršćani radimo ovdje i sada ipak je važno. Premda ima mnogo nepravde i zla koje Bog zasad ne iskorjenjuje (zbog određenih razloga u velikom sukobu), to ne znači da mi ne možemo doprinijeti ublažavanju patnje i zla gdje god na njih naidemo, bar u onoj mjeri u kojoj je to moguće. Mi smo to zapravo i dužni činiti kao kršćani.

Kao što smo vidjeli, ljubav i pravda idu zajedno. One su neodvojive. Bog ljubi pravdu. Prema tomu, ako ljubimo Boga, i mi ćemo ljubiti pravdu. Isto tako, ako ljubimo Boga, ljubiti ćemo i jedni druge. A sastavni dio te ljubavi jednih prema drugima jest i pokazivanje zanimanja za dobrobit ljudi koji nas okružuju. Kada su drugi pogođeni siromaštvom, zlostavljanjem ili bilo kojom vrstom nepravde, to bi se trebalo i nas ticati. Kada drugi trpe nasilje, ne trebamo zatvarati oči pred njim. Umjesto toga, trebamo se zapitati što možemo učiniti da bismo, kao pojedinci i kao zajednica, širili Božju ljubav i pravdu na način koji će, u ovom iskvarenom svijetu, biti odraz savršenog karaktera pravednosti i ljubavi našega Gospodina.

OIKOS: Ovog tjedna čitamo iz knjige Ellen G. White, *Isusov život, Znaci vremena*, 2023., stranice 275—279.

DVIJE NAJVEĆE ZAPOVIJEDI

Kad razmišljamo o tome kako bismo kao pojedinci i kao zajednica mogli širiti Božju ljubav i pravdu u našem svijetu, prikladno je da za početak obratimo pozornost na ono što je Bog nama zapovjedio.

Pročitajte Matej 22,34-40. Kako je Isus odgovorio na pitanje tog zakonoznanca?

.....

Prema samom Isusu, “najveća i prva zapovijed” glasi: “Ljubi Gospodina Boga svoga svim srcem svojim, svom dušom svojom i svom pameti svojom!” A, dodaje Isus, “druga je toj jednaka: ‘Ljubi bližnjega svoga kao samoga sebe!’” Međutim, te dvije zapovijedi ne stoje same. Isus dalje poučava: “O tim dvjema zapovijedima ovisi sav Zakon i Proroci.” (Matej 22,37-40) A one su citirane iz Starog zavjeta.

Pročitajte Matej 19,16-23. Na koji su način Isusovi odgovori na pitanja ovog bogatog mladog kneza povezani s Njegovim odgovorima na pitanje zakonoznanca u Mateju 22?

.....

Što se tu događalo? Zašto je Isus odgovorio tom mladiću na takav način? I što ti susreti govore svima nama, bez obzira na naš položaj ili status u životu?

“Krist je odredio uvjete koji bi jedino mogli pomoći poglavaru da usavrši kršćanski karakter. Njegove riječi bile su riječi mudrosti, premda su izgledale stroge i prezahtjevne. Jedina nada u spasenje za ovog poglavara bila je da ih prihvati i poslušna. Njegov visoki položaj i njegov imetak neosjetno su unosili zlo u njegov karakter. Ako ih bude gajio, oni će zamijeniti Boga u njegovim osjećajima. Uskratiti Bogu malo ili mnogo značilo je zadržati ono što umanjuje njegovu moralnu snagu i djelotvornost; ako bude brižljivo njegovano ono što je svjetovno, ma koliko nesigurno ili bezvrijedno, ono će prevladati.” (Ellen G. White, *Isusov život*, str. 426; u izvorniku str. 520)

Iako možda nećemo svi biti pozvani da prodamo sve što imamo kao taj bogati mladi knez, čega se vi osobno još uvijek držite što bi, ako se toga ne odreknete, moglo dovesti do vaše vječne propasti?

DVA NAJVEĆA GRIJEHA

Prema samom Isusu, ljubiti Boga i ljubiti jedni druge dvije su najveće zapovijedi. A provođenje tih zapovijedi podrazumijeva žrtve koje na opipljiv način pokazuju ljubav prema drugima, što je zapravo bit slijeđenja Isusa.

Pa ako su dvije najveće zapovijedi ljubiti Boga i ljubiti druge, koja su onda dva najveća grijeha?

Pročitajte Psalam 135,13-19. Što nam je tu otkriveno o uobičajenom grijehu koji se naglašava u cijelom Svetome pismu?

.....

.....

.....

Stari zavjet stalno naglašava koliko je važno ljubiti Boga iznad svega (vidi Ponovljeni zakon 6,5). To je blisko povezano s velikim grijehom idolopoklonstva, što je suprotnost ljubavi prema Bogu.

Pročitajte Zaharija 7,9-12. Prema proroku Zahariji, što Bog osuđuje? U kakvom je to odnosu, kao i grijeh idolopoklonstva, prema dvjema velikim zapovijedima?

.....

.....

.....

Idolopoklonstvo nije jedino na što Bog odgovara gnjevom iz ljubavi, već je to i zlostavljanje Njegovog naroda, bilo kao pojedinaca ili kao zajednice. Bog se ljuti na nepravdu zato što je On ljubav.

Dva velika grijeha koja se naglašavaju u cijelom Starom zavjetu zapravo su nevršenje dvije velike zapovijedi: ljubiti Boga i ljubiti druge. Dva najveća grijeha, dakle, odraz su nedostatka ljubavi. Ukratko, ne možete držati zapovijedi ako ne ljubite Boga i bližnje.

To potvrđuju i riječi u 1. Ivanovoj 4,20.21: "Ako neko tvrdi: 'Ljubim Boga', a mrzi svoga brata, lažac je; jer tko ne ljubi svoga brata koga vidi, ne može ljubiti Boga koga ne vidi. Ovu zapovijed imamo od njega: tko ljubi Boga, neka ljubi i svoga brata!"

Kako biste objasnili zašto se ljubav prema Bogu ne može odvojiti od ljubavi prema bližnjima? Kako razumijete tu neraskidivu povezanost?

BOG LJUBI PRAVDU

Sveto pismo objavljuje da Bog ljubi pravdu, a mrzi zlo (na primjer Psalam 33,5; Izaija 61,8). On je duboko zabrinut zbog nepravde, što izaziva Njegovu pravednu ogorčenost zbog svih onih koji su njezine žrtve. U cijelom Starom i Novom zavjetu Bog se dosljedno i gorljivo zalaže za obespravljene i zlostavljane, dok istodobno izražava pravedan gnjev protiv nasilnika i zlostavljača.

Pročitajte Psalam 82. Kako se prema ovom psalmu Bog zauzima za pravdu u svijetu? Što bi to moglo značiti za nas danas?

.....

.....

.....

.....

Prema razumijevanju brojnih tumača, ovaj psalam osuđuje zemaljske vladare odgovorne za nepravdu u društvu, a odnosi se i na vrijeme kada će Bog suditi zemaljskim vladarima ("bogovima"), koji stoje iza pokvarenih ovozemaljskih sudaca i vladara (očito su to demonske sile). Konkretno, vladarima se postavlja pitanje: "Dokle ćete suditi krivo, ić' na ruku bezbožnicima?" (Psalam 82,2)

Dalje, oni se pozivaju: "Štitite slaba i sirotu, vratite pravicu jadniku i siromahu! Izbavite potlačenog i ubogog: istrgnite ga iz ruku bezbožnih!" (Psalam 82,3.4) Ovdje i na drugim mjestima, starozavjetni proroci iznosili su jasan poziv na pravdu. To nije neka sporedna tema u Svetome pismu, već glavni dio poruke proroka u cijelome Starom zavjetu i onoga što je Isus govorio dok je bio ovdje u tijelu.

Nije nikakva tajna što Bog želi i zahtijeva od onih koji tvrde da Ga ljube i slušaju. On to jasno kaže u Miheju 6,8 (i u sličnim tekstovima na drugim mjestima): "Objavljeno ti je, čovječe, što je dobro, što Jahve traži od tebe: samo činiti pravicu, milosrđe ljubiti i smjerno sa svojim Bogom hoditi."

Ta misao odzvanja kroz cijelo Sveto pismo. Na primjer, Isus kaže: "Ako imadnete ljubavi jedan prema drugome, po tom će svi upoznati da ste moji učenici." (Ivan 13,35; usporedi 1. Ivanova 4,8-16)

Kako bi naše obitelji izgledale kad bismo obratili posebnu pozornost na riječi u Miheju 6,8 i svjesno ih provodili riječima i djelima? Bez obzira na okolnosti u kojima se nalazite, kako bi primjena tih načela u vašem životu mogla bolje doći do izražaja?

POZVAN DA USPOSTAVI PRAVDU

Proroci u Svetom pismu neprestano ističu Božji poziv na pravdu u svijetu. Uvijek iznova vidimo da Sveto pismo naglašava problem nepravde i tlačenja. I sam poziv Bogu da izvrši osudu bio je zapravo poziv da uspostavi pravdu.

Na primjer, prorok Izaija ne ublažava riječi kad govori o nepravdi u Izraelu. A te njegove riječi i poziv na pravdu trebale bi odjeknuti glasno i razgovijetno u našim ušima danas. "I naučite činiti dobro. Pravdu tražite, potlačene izbavljajte, siročad branite, za udovicu se zauzimajte." (Izaija 1,17 — Suvremeni hrvatski prijevod) Nadalje, on upućuje "jao" onima koji "izdaju odredbe nepravedne" i "otimaju pravo sirotinji" (Izaija 10,1.2). Takve on upozorava: "Što ćete činiti u dan kazne kad izdaleka propast dođe? Kom ćete se za pomoć uteći, gdje ostaviti blago svoje?" (Izaija 10,3)

I prorok Jeremija objavljuje Božju poruku: "Jao onom koji kuću gradi nepravedno, i gornje odaje diže bez prava; koji bližnjega tjera na tlaku i plaću mu ne isplaćuje. ... Nije li ti i otac jeo i pio, ali je činio pravo i pravicu, i zato mu bješe dobro. Branio je pravo siromaha i jadnika, i zato mu bješe dobro. Zar ne znači to mene poznavati? — riječ je Jahvina." (Jeremija 22,13.15.16)

Pročitajte Matej 23,23-30. Što je prema Isusu najvažnije?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Da netko ne bi pomislio da je nepravda zabrinjavala samo starozavjetne proroke, ovdje i u drugim prigodama tijekom Isusove službe jasno vidimo da je to bila i Njegova glavna briga. On kaže: "Jao vama, književnici i farizeji, licemjeri jedni, koji dajete desetinu od metvice, komorača i kima, dok zanemarujete najvažnije u Zakonu: pravednost, milosrđe i vjernost. Ovo je zadnje trebalo činiti, a ono prvo ne propustiti." (Matej 23,23) U usporednom odlomku u Lukinom evanđelju, Isus jadikuje da oni "mimoilaze" "pravdu i ljubav Božju" (Luka 11,42 — Varaždinska Biblija).

Ako se danas trebate usredotočiti na ono "što je najvažnije", što bi to bilo, nasuprot "desetini od metvice, komorača i kima"?

TKO JE MOJ BLIŽNJI?

Prema Lukinom izvještaju, odmah pošto je Isus objavio dvije najveće zapovijedi, o ljubavi prema Bogu i ljubavi prema bližnjima, zakonoznanac, “želevći se pokazati pravednim, zapita Isusa: ‘Tko je onda moj bližnji?’” (Luka 10,29) U odgovoru na ovo pitanje Isus pripovijeda danas poznatu, ali tada iznenađujuću usporedbu o milosrdnom Samarijancu.

Pročitajte usporedbu o milosrdnom Samarijancu u Luki 10,25-37. Što nam ovaj odlomak govori u svjetlu proročkog vapaja za milošću i pravdom, i u svjetlu svih onih nepravdi koje su pojedine društvene skupine nanosile “drugima” tijekom cijele ljudske povijesti?

.....

Isus nije samo govorio o pravdi, On ju je došao donijeti. On je bio i bit će ispunjenje proročkog poziva i žudnje za pravdom (vidi Luka 4,16-21 u svjetlu Izaije 61,1.2). On je čežnja svih naroda, posebno onih koji prepoznaju svoju potrebu za izbavljenjem.

U izravnoj suprotnosti s neprijateljem koji je prigrabio vlast i pokušao sjesti na Božje prijestolje, Isus je ponizio sebe i poistovjetio se s onima koji su u grijehu, koji trpe nepravdu i nasilje (a da sam nije bio zaražen grijehom). I pobijedio je neprijatelja dajući sebe iz ljubavi kako bi se utvrdila pravda — kao Onaj koji je pravedan i opravdava sve koji vjeruju. Kako možemo tvrditi da nam je stalo do Zakona koji je Krist svojom smrću potvrdio, ako nam nije stalo do onoga što On naziva najvažnijim u tom Zakonu?

Psalam 9,8.9 objavljuje: “Po pravdi će suditi svijetu, kako je pravo izreći će osudu narodima. Tako će Gospod biti utočište potlačenima, utočište u vremena nevolje.” (Šarić) Isto tako, Psalmi 146,7-9 dodaju da Bog “potlačenima vraća pravicu, a gladnima kruha daje. Jahve oslobada sužnje, Jahve slijepcima oči otvara. Jahve uspravlja prignute, Jahve ljubi pravedne. Jahve štiti tuđince, sirote i udovice podupire, a grešnicima mrsi putove.”

Može li Božja riječ biti jasnija kad govori o tome kako bismo trebali služiti našim bližnjima koji imaju mnoge potrebe i koji pate?

Što na osnovi Isusovog života i službe možemo naučiti o tome kako doprijeti do onih kojima je potrebna pomoć? Iako ne možemo činiti čuda kao što je On činio, kako bi se naša pomoć mnogim ranjenim ljudima mogla smatrati “čudesnom”?

ZA DALJNJE PROUČAVANJE

U knjizi Ellen G. White *Isusov život* pročitajte poglavlje pod naslovom "Subota", str. 220—227 (u izvorniku str. 281—289).

"Uhode se nisu usuđivale odgovoriti Kristu u prisutnosti mnoštva, iz straha da ne upadnu u poteškoće. Znali su da On govori istinu. Radije bi pustili čovjeka da pati nego da krše svoju predaju; dok bi životinju oslobodili zbog gubitka koji bi vlasnik pretrpio ako bi je zanemarili. Na taj su način za nijemu životinju pokazivali više brige nego za čovjeka, koji je stvoren na Božju sliku. Ovo prikazuje djelovanje svih lažnih religija. One potječu iz čovjekove čežnje da se uzdigne iznad Boga, ali konačni ishod je spuštanje čovjeka ispod životinje. Svaka religija koja se bori protiv Božje vlasti lišava čovjeka slave koju je imao prilikom stvaranja i koja će mu se u Kristu ponovno vratiti. Svaka lažna religija uči svoje pristaše da se nemarno odnose prema ljudskim potrebama, patnjama i pravima. Evanđelje daje veliku vrijednost ljudskom rodu otkupljenom Kristovom krvlju i uči nježnom uvažavanju čovjekovih želja i patnji. Gospodin kaže: 'Rjeđi će biti čovjek neg' žeženo zlato, rjeđi samrtnik od zlata ofirskog.' (Izaija 13,12)

Kad se Isus okrenuo farizejima s pitanjem treba li u subotnjem danu činiti dobro ili zlo, je li po zakonu spašavati život ili ubijati, sučelio ih je s njihovim zlim namjerama. S ogorčenom mržnjom tražili su Njegov život, dok je On spašavao život i mnoštvu donosio radost. Je li bilo bolje ubijati u subotu, kao što su to namjeravali učiniti, nego liječiti bolesne kao što je to On činio? Je li bilo pravednije nositi ubojstvo u srcu tijekom Božjeg svetog dana, nego voljeti sve ljude, što se izražava djelima milosrđa?" (Ellen G. White, *Isusov život*, str. 225; u izvorniku str. 286,287)

PITANJA ZA RAZGOVOR

1. U kojem je smislu istinito da "svaka lažna religija uči svoje pristaše da se nemarno odnose prema ljudskim potrebama"? Kako takvu nemarnost možemo izbjeći u našoj mjesnoj crkvi?

2. Tko je moj bližnji? Tko je vaš bližnji? Zbog činjenice da slijedimo Krista, na koje bismo praktične načine trebali biti sličniji Samarijancu koji je prekoračio granice svojeg vremena, pokrenut ljubavlju da nešto učini?

3. Ako Bog ljubi pravdu i milost, kako bismo se mi trebali ponašati prema onomu do čega je Njemu najviše stalo? Kako možemo činiti u još većoj mjeri ono što je Isus nazvao "najvažnijim u Zakonu"?

Ljubav je ispunjeni Zakon

“Nikome ništa ne budite dužni, osim da ljubite jedan drugoga, jer tko ljubi bližnjega, ispunio je Zakon.” (Rimljanima 13,8)

Biblijski tekstovi: Izlazak 20,1-17; Rimljanima 6,1-3; Rimljanima 7,7-12; Jeremija 31,31-34; Matej 23,23.24; Jakov 2,1-9.

Dok se crkveni odbor bavio problematičnim vjernikom, jedan član odbora rekao je pastoru: “Ne možemo donositi odluke na temelju suosjećanja.” Zar doista ne možemo? Pastor se zapitao kakvo je razumijevanje Boga i Božjeg zakona koje ta osoba ima. Suosjećanje svakako treba biti vodeće načelo u našem postupanju s ljudima, pogotovo s onima koji griješe. Suosjećanje je bitan sastojak ljubavi, a kao što stoji u Rimljanima 13,8, ljubiti bližnjega znači ispuniti Zakon.

Ako je ljubav ispunjeni Zakon, onda o Zakonu ne smijemo razmišljati kao o nečemu što je odvojeno od ljubavi, niti razmišljati o ljubavi kao o nečemu što je odvojeno od Zakona. U Svetom pismu ljubav i Zakon idu zajedno. Božanski zakonodavac je ljubav, pa je u skladu s tim i Božji zakon — zakon ljubavi. On je, kao što kaže Ellen G. White, prijepis Božjeg karaktera (vidi *Isusove usporedbe*, str. 206,207; u izvorniku str. 305).

Božji zakon nije skup apstraktnih načela, već su to zapovijedi i upute namijenjene našem procvatu. Božji zakon je izraz ljubavi na način na koji je sam Bog izražava.

OIKOS: Ovog tjedna čitamo iz knjige Ellen G. White, *Isusov život, Znaci vremena*, 2023., stranice 280—289.

ZAKON LJUBAVI

Božji zakon se ne sastoji od apstraktnih načela. On je, naprotiv, oličenje odnosa. To se može jasno vidjeti u Deset zapovijedi. Osnovna načela Deset zapovijedi bila su na snazi već u Edenskom vrtu — načela ljubavi koja su upravljala odnosom između Boga i čovjeka, kao i odnosima između samih ljudi.

Kada je Deset zapovijedi uklesano u kamenu, kao što vidimo u Izlasku 20, one su Izraelu dane u okviru Saveza. Deset zapovijedi je zapisano kada je Jahve već izbavio narod iz Egipta, a zasnivale su se na Božjoj ljubavi i Njegovim obećanjima danim narodu (vidi Izlazak 6,7,8; Levitski zakonik 26,12). Na osnovi njihove podjele u dvije skupine, može se vidjeti da su za cilj imale procvat čovjekovog odnosa s Bogom, kao i odnosa između ljudi.

Pročitajte Izlazak 20,1-17. Na koji se način u ovim redcima otkrivaju ta dva načela — ljubav prema Bogu i ljubav prema bližnjima?

.....

.....

.....

Prve četiri zapovijedi uređuju odnos čovjeka prema Bogu, a drugih šest međuljudske odnose. Dakle, naš odnos i prema Bogu i prema drugim ljudima moraju uređivati načela Božjeg zakona.

Ta dva dijela Zakona izravno odgovaraju onome što je Isus označio kao dvije najveće zapovijedi: "Ljubi Gospodina Boga svojega svim srcem svojim" (Matej 22,37; usporedi Ponovljeni zakon 6,5), i: "Ljubi bližnjega svoga kao samoga sebe" (Matej 22,39; usporedi Levitski zakonik 19,18).

Prve četiri zapovijedi upućuju nas kako ljubiti Boga cijelim svojim bićem, a drugih šest kako ljubiti jedni druge kao sebe same. Isus izričekom kaže da su te dvije zapovijedi o ljubavi neodvojivo povezane sa Zakonom. "O tim dvjema zapovijedima ovisi sav Zakon i Proroci." (Matej 22,40)

Dakle, Božji zakon je u cjelini utemeljen na Božjoj ljubavi. Božja ljubav i Zakon neodvojivi su. Često čujemo ljude kako kažu: *Ne moramo držati Zakon, trebamo samo ljubiti Boga i druge ljude.* Zašto takvo razmišljanje nema smisla?

Kako možemo govoriti o ljubavi prema Bogu ili ljubavi prema drugima ako kršimo bilo koju od Deset zapovijedi?

ZAKON JE SVET I PRAVEDAN I DOBAR

Ljubav je temelj Božjeg zakona. Kada uzdiže Zakon, Bog uzdiže ljubav. Isus je umro da bi spasio grešnike — tako je ispunio Zakon, dok nam istodobno pruža milost. Jedino je na taj način mogao i ostati pravedan i opravdati one koji vjeruju (Rimljanima 3,25.26). Kakav izraz ljubavi! Prema tomu, Zakon nije ukinut u procesu otkupljenja. Naprotiv, on je time dodatno potvrđen.

Pročitajte Rimljanima 6,1-3, a onda Rimljanima 7,7-12, s posebnim naglaskom na 12. redak. Što nam se ovdje govori o Zakonu, čak i nakon Kristove smrti?

.....

.....

.....

Dok neki vjeruju da milost i otkupljenje ukidaju Zakon, Pavao jasno kaže da ne treba ostati u grijehu kako bi se milost umnožila. Naprotiv, oni koji vjerom prebivaju u Kristu, krstili su se “u smrt njegovu”, pa trebaju dakle i sebe smatrati mrtvima grijehu, a živima Kristu.

Božji zakon nije grijeh, već nam on (između ostaloga) ukazuje na grijeh i našu grešnost. Upravo zato je “Zakon bez sumnje svet, a zapovijed i sveta i pravedna i dobra” (Rimljanima 7,12). Više nego bilo što drugo, on otkriva našu veliku potrebu za spasenjem i otkupljenjem, što dolazi samo po Kristu. Prema tomu, “ukidamo li vjerom Zakon? Daleko od toga! Naprotiv, tim Zakon utvrđujemo.” (Rimljanima 3,31)

Krist nije došao ukinuti Zakon, već ispuniti sve što je obećano u Zakonu i Prorocima. Zato On naglašava da “sve dok postoji nebo i zemlja, nijedno slovo niti zarez neće nestati iz Zakona, dok se sve ne ispuni” (Matej 5,18 — Suvremeni hrvatski prijevod).

Sam Božji zakon predstavlja Božju svetost — Njegov savršeni karakter ljubavi, pravednosti, dobrote i istine (Levitski zakonik 19,2; Psalm 19,7.8; 119,142.172). U tom pogledu značajno je što je, prema Izlasku 31,18, Bog osobno napisao Deset zapovijedi na kamene ploče. Napisane na kamenu, te zapovijedi su svjedočanstvo o Božjem nepromjenjivom karakteru i o Njegovoj moralnoj vladavini koja se zasniva na ljubavi — što je središnja tema velikog sukoba.

Kako nam ta veza između Zakona i ljubavi pomaže da bolje razumijemo Isusove riječi: “Ako me ljubite, vršit ćete moje zapovijedi.” (Ivan 14,15)?

ZAKON I MILOST

Kao što smo vidjeli, Zakon i milost nisu uzajamno suprotstavljeni. Oni samo služe različitoj svrsi u skladu s Božjom ljubavlju i pravdom. Oštra suprotnost između Zakona i milosti zbunila bi stare Izraelce, koji su i na samo davanje Zakona gledali kao na moćan izraz Božje milosti. Dok su "bogovi" okolnih naroda bili nepostojani i potpuno nepredvidivi, ostavljajući ljude bez ikakvog načina da saznaju što oni žele i što bi im se svidjelo, biblijski Bog vrlo jasno poučava svoj narod o tomu što je Njemu ugodno. A Njemu je ugodno vrhunsko dobro za cijeli Njegov narod, kako za pojedinca tako i za zajednicu.

Međutim, Zakon nas ne može spasiti od grijeha niti promijeniti naše ljudsko srce. Zbog naše urođene grešnosti potrebno nam je duhovno presađivanje srca.

Pročitajte Jeremija 31,31-34. Čemu nas ove riječi uče o Božjem obećanju da će nam dati novo srce? Usporedite to s Kristovim riječima o novorođenju, upućenim Nikodemu u Ivanu 3,1-21. Vidi također Hebrejima 8,10.

.....

.....

Deset zapovijedi napisao je sam Bog na kamenim pločama (Izlazak 31,18), ali taj Zakon trebao je biti zapisan i u srcima Božjeg naroda (Psalam 37,30.31). U idealnom slučaju Božji zakon ljubavi za nas ne bi trebao biti nešto izvanjsko, već nešto što izvire iznutra, iz dubine našeg bića. Samo Bog može upisati svoj Zakon u ljudsko srce, i On je obećao da će to učiniti za svoj narod Saveza (vidi Hebrejima 8,10).

Mi se ne možemo spasiti držanjem Zakona. Naprotiv, spašavamo se milošću po vjeri. To nije nešto što potječe od nas, već je dar od Boga (Efežanima 2,8). Ne držimo Zakon zato da bismo bili spašeni; držimo ga zato što smo već spašeni. Ne držimo Zakon da bismo bili voljeni, već zato što smo voljeni i što volimo Boga i druge ljude (vidi Ivan 14,15).

U isto vrijeme Zakon nam ukazuje na naš grijeh (Jakov 1,22-25; Rimljanima 3,20; 7,7) i na potrebu za Otkupiteljem (Galaćanima 3,22-24), upućuje nas na najbolji način života i otkriva nam Božji karakter ljubavi.

U što polazete svoje nade kada je riječ o sudu? U svoje marljivo i vjerno držanje Zakona, ili u Kristovu pravednost koja vas pokriva? Što vaš odgovor otkriva o ulozi Božjeg zakona o tome što on može, a što ne može učiniti?

LJUBAV JE ISPUNJENI ZAKON

Odnos između ljubavi i Zakona ne može se prenaglasiti. Prema Svetom pismu, ljubiti znači ispuniti Zakon.

U Rimljanima 13,8-10 Pavao uči da onaj “tko ljubi bližnjega, ispunio je Zakon” (Rimljanima 13,8). Pošto je naveo većinu Božjih zapovijedi, Pavao izjavljuje da je ova “zapovijed — sadržana u ovoj riječi”, to jest: “Ljubi bližnjega svoga kao samoga sebe!” (Rimljanima 13,9) On jasno uči da je “ljubav ispunjeni Zakon” (Rimljanima 13,10). I u Galaćanima 5,14 ponovno objašnjava da “je sav Zakon ispunjen jednom jedinom zapovijedi: ‘Ljubi bližnjega svoga kao samoga sebe!’” Ali kakva je to vrsta ljubavi koja ispunjava Zakon? Kako takva ljubav izgleda?

Pročitajte Matej 23,23.24. Što je “najvažnije u Zakonu”? Pročitajte i Ponovljeni zakon 5,12-15; Izaija 58,13.14. Kako ovi odlomci pokazuju odnos između Zakona (pogotovo zapovijedi o suboti) i Božje težnje za pravdom i oslobođenjem?

.....

.....

.....

.....

Isus naglašava da je “najvažnije u Zakonu” “pravednost, milosrde i vjernost”. A u vezi s jednom zapovijedi — onom o suboti — u Svetom pismu vidimo da je subota neodvojivo povezana s oslobođenjem i pravdom.

U Ponovljenom zakonu 5, zapovijed o suboti utemeljena je na Božjem oslobođenju Izraela iz ropstva. Subota nije samo uspomena na stvaranje, već i uspomena na izbavljenje od ropstva i tlačenja. A da bi se subota prozvala milinom radi uživanja u Jahvi (Izaija 58,13.14), naglasak je stavljen na djela ljubavi i pravde — na činjenje dobra, hranjenje gladnih i pružanje doma beskućnicima (vidi Izaija 58,3-10).

S obzirom na sva ta učenja (a i mnoga druga), oni koji žele ispuniti Zakon vršeći djela ljubavi, trebali bi povesti računa ne samo o “grijesima činjenja”, veći i o “grijesima nečinjenja”. Ljubav kao ispunjenje Zakona ne obuhvaća samo držanje zapovijedi u smislu suzdržavanja od činjenja grijeha, već se sastoji i u aktivnom činjenju dobra — u vršenju djela ljubavi kojima se vjerno promiče pravda i milost. Biti vjeran Bogu podrazumijeva mnogo više od pukog nekršenja slova Zakona.

PRIJE SVEGA LJUBITE JEDNI DRUGE

Ako je ljubav ispunjeni Zakon, onda Božji zakon ne možemo u punom smislu držati samo tako što ćemo se kloniti onoga što je pogrešno. Sam zakon ljubavi (predstavljen u Svetom pismu kao cjelini) ne nalaže nam samo da se suzdržavamo od činjenja zla, već nas potiče da činimo djela koja otkrivaju Božju ljubav drugima — ne samo drugim članovima crkve, već i svijetu u cjelini, kojem je tako očajnički potrebno pravo kršćansko svjedočenje.

Pročitajte Jakov 2,1-9. Koja nam je ključna poruka ovdje upućena?

.....

Ovdje Jakov snažno osuđuje nepravdu u društvu, ukazujući posebno na sramoćenje siromašnih i njihovo zlostavljanje od strane nekih bogataša. Zatim on skreće pozornost na zakon ljubavi prema bližnjem, govoreći da “činimo dobro” kada taj zakon izvršavamo (Jakov 2,8).

Ellen G. White piše: “Ljubav prema čovjeku zemaljski je izraz ljubavi prema Bogu. Kralj slave postao je jedno s nama da bi nam usadio ovu ljubav, da bi nas učinio djecom jedne obitelji. Kad se ispune Njegove oprostajne riječi — ‘Ljubite jedan drugoga kao što sam ja ljubio vas!’ (Ivan 15,12) — kad budemo voljeli ovaj svijet kao što ga je On volio, tada je ostvarena Njegova misija za nas. Pripremljeni smo za Nebo — jer imamo Nebo u svom srcu.” (Ellen G. White, *Isusov život*, str. 532; u izvorniku str. 641)

Kada ljubimo ovaj svijet onako kako ga je Krist ljubio, spremni smo za Nebo. To znači biti Isusov sljedbenik!

Isus zapovijeda svojim učenicima: “Ljubite jedan drugoga kao što sam ja ljubio vas.” (Ivan 13,34) On također objavljuje: “Ako imadnete ljubavi jedan prema drugome, po tom će svi upoznati da ste moji učenici.” (Ivan 13,35) Ljubav je toliko bitna za kršćansku vjeru zato što je Bog ljubav (1. Ivanova 4,8.16). I oni koji tvrde da ljube Boga, moraju ljubiti jedni druge (usporedi 1. Ivanova 3,11; 4,20.21).

U skladu s tim, 1. Petrova 4,8 potiče kršćane: “Prije svega, imajte žarku ljubav jedan prema drugomu; jer ljubav oprašta mnoge grijehе.” (vidi također Hebrejima 10,24; 1. Solunjanima 3,12)

Zadržite se više na misli da trebamo ljubiti svijet onako kako ga je Krist ljubio. Kako nam to može pomoći da bolje razumijemo pojam kršćanskog savršenstva i način na koji se osposobljavamo za vječni život? Iznosite svoje odgovore u subotu u razredu.

ZA DALJNJE PROUČAVANJE

U knjizi Ellen G. White *Isusov život* pročitajte poglavlje pod naslovom “Jednome od ove moje najmanje braće”, str. 528—532 (u izvorniku str. 637—641).

“Veliki Pastir služiti će onima koji služe drugima. Oni će piti od rijeke života i ugasiti će žeđ. Neće težiti za uzbudljivim zabavama ili nekom promjenom u svojem životu. Najvažniji predmet njihovog zanimanja bit će kako da spase duše koje se nalaze pred propašću. Njihovi odnosi s društvom bit će korisni. Otkupiteljeva ljubav privući će i ujediniti srca.

Kad shvatimo da smo Božji suradnici, Njegova obećanja nećemo objavljivati ravnodušno. Ona će gorjeti u našim srcima i raspaliti se na našim usnama. Kad ga je pozvao da služi neukom, nediscipliniranom i buntovnom narodu, Bog je dao Mojsiju obećanje: ‘Ja ću osobno s tobom poći ... i počinak ti priuštiti.’ Rekao je i: ‘Ja ću biti s tobom.’ (Izlazak 33,14; 3,12). Ovo je obećanje svima koji umjesto Krista rade za siromašne i napaćene ljude.” (Ellen G. White, *Isusov život*, str. 532; u izvorniku str. 641)

PITANJA ZA RAZGOVOR

1. Pročitajte 1. Korinćanima 13,4-8. Kako nam ovi redci pokazuju kakvi bismo ljudi trebali biti?

2. Što odvaja ovce od jaraca u Mateju 25,31-46? Kako te Isusove riječi možemo razumjeti na način koji ne podupire nauk o spasenju djelima?

3. Što za vas znače riječi: “Kad budemo voljeli ovaj svijet kao što ga je On volio, tada je ostvarena Njegova misija za nas. Pripremljeni smo za Nebo — jer imamo Nebo u svom srcu.” (vidi odsjek od četvrtka)? Što nam to otkriva o naravi Boga i o naravi Neba? Imajući to u vidu, kako možemo već ovdje živjeti kao građani Neba šireći Božju ljubav na način koji donosi svjetlo i pravdu potlačeni-ma?

4. Koje biste praktične korake trebali poduzeti u svojoj mjesnoj crkvi da ona odražava Božje zanimanje za ljubav i pravdu u vašoj društvenoj sredini? Što dobro radite u svojoj društvenoj zajednici? Što biste trebali unaprijediti i popraviti? Koje opipljive korake možete poduzeti pojedinačno i zajedno, da biste postupali u skladu s onim što smo proučavali o Božjoj ljubavi i pravdi?

Upoznajte se s Njim sada

1	S Jeremija 10,10	Živi i pravi Bog
2	Č 1. Timoteju 1,17	On je vječni Kralj
3	P Ivan 10,29	Bog i Krist jedno su
4	S Brojevi 23,19	Bog nije čovjek
5	N 1. Ljetopisa 16,26	Gospodin je stvorio nebesa
6	P Hebrejima 7,25	Bog nam je dao Posrednika
7	U 1. Ivanova 5,20	Mi možemo upoznati istinitoga Boga
8	S Ivan 5,39	Sveto pismo svjedoči o Bogu
9	Č Psalam 19,2-4	Nebesa naviještaju Njegovu slavu
10	P 1. o kraljevima 19,12	Bog u šapatu laganog i blagog lahora
11	S Rimljanima 1,20	Sve što postoji svjedoči o Stvoritelju
12	N Djela 14,17	Njegova dobrota neprestano svjedoči
13	P Psalam 27,8	Oni koji traže Njegovo lice naći će ga
14	U Psalam 11,4	Božje je prijestolje na Nebu
15	S Hošea 6,6	Želja da Ga upoznamo
16	Č Izreke 8,17	Moramo Ga tražiti
17	P 2. Ljetopisa 20,20	Moramo vjerovati
18	S Ivan 16,14	Djelovanje Duha Svetoga
19	N Psalam 34,8	Kušajte i vidite
20	Psalam 33,5.6	Zemlja je puna Njegove dobrote
21	U Psalam 92,5.6	Trebamo proučavati Njegova djela
22	S 2. Solunjanima 2,13	Bog nas je izabrao za spasenje
23	Č Ponovljeni zakon 10,20	Moramo štovati Gospodina i služiti Mu
24	P Filipljanima 2,12.13	Trebamo napredovati u svojem spasenju
25	S Matej 22,39	Trebamo voljeti druge
26	N Ivan 1,29	Trebamo usmjeravati ljude na Isusa
27	P Izreke 3,13.14	Moramo težiti za mudrošću
28	U Izaija 54,2	Izazov moćnog Djela
29	S Titu 1,9	Čvrsto se držite Božje riječi
30	Č 1. Korinćanima 3,10.11	Postavite pravi temelj
31	P Matej 5,6	Težite za pravednošću

Gle, kakve ljubavi!

1 S 1. Ivanova 4,16	Tko ostaje u Bogu, ostaje u ljubavi
2 N Ivan 15,9.10	Kristova ljubav je poput Očeve ljubavi
3 P Ezekiel 34,12	Bog traži svoje ovce
4 U Ivan 17,23	Krist nas voli kao što Otac voli Njega
5 S Ivan 13,1	Krist je ljubio svoje do kraja
6 Č Psalam 145,15.16	Božja ljubav i svagdašnje potrebe
7 P Jakov 1,17	Bog daje svaki dobar dar
8 S Ivan 15,13	Božja ljubav veća je od života
9 N Ivan 3,16	Kristovo poslanje i Očeva ljubav
10 P Izlazak 34,6	Božja ljubav otkriva Njegov karakter
11 U Izlazak 34,7	Božja ljubav neće očistiti krivca
12 S Psalam 103,13.14	Spominje se da smo prah
13 Č Hošea 11,4	Bog će skinuti s nas jaram grijeha
14 P Rimljanima 8,4	Božja ljubav i nada u savršenstvo
15 S Tužaljke 3,21.22	Zahvaljujući Njegovoj milosti
16 N Izaija 54,8	Njegova dobrota je vječna
17 P 2. Solunjanima 3,16.17	Utjeha i dobra nada po milosti
18 U Hebrejima 6,19	Nada učvršćuje sidro naše duše
19 S 2. Korinćanima 5,21	Učinio Ga je grijehom umjesto nas
20 Č 2. Korinćanima 5,19	U Kristu smo pomireni s Bogom
21 P Izaija 44,22	On nas je otkupio
22 S Rimljanima 5,8	Krist je umro za nas kao grešnike
23 N 1. Petrova 3,18	Kristove nas patnje dovode k Bogu
24 P Izaija 53,10	On je bio naša žrtva za grijeh
25 U Galaćanima 1,4	Krist je dao sebe za naše izbavljenje
26 S Ponovljeni zakon 10,12	Što Bog zahtijeva
27 Č Efežanima 5,2	Volite jedni druge
28 P 1. Ivanova 3,13	Svijet ne voli Boga

Onaj tko izdrži bit će spašen

1	S Izaija 51,5	Boga je unaprijed pripremio spasenje
2	N Jeremija 15,20	Ja sam s tobom da te spasim
3	P Efežanima 2,8.9	Spasenje je Božji dar
4	U Izaija 45,22	“Obratite se k meni da se spasite”
5	S Ezekiel 16,62.63	Sklopit će s nama svoj Savez
6	Č Jeremija 31,33	Upisat će svoj Zakon u naša srca
7	P Jeremija 31,34	Neće se više sjećati naših grijeha
8	S Ezekiel 36,26	Dat će nam novo srce
9	N Ezekiel 36,27	Učinit će da hodimo po Zakonu
10	P Ezekiel 36,25	Očistit će nas
11	U Jeremija 33,8	Oprostiti će naše grijeha
12	S Luka 19,10	Krist je došao tražiti izgubljene
13	Č Ezekiel 34,1	Povit će i osnažiti
14	P Ezekiel 34,13	Skupit će i vratiti izgubljene
15	S Marko 10,14	On traži i najmlađe
16	N 2. Timoteju 1,9	Pozvani smo po Njegovoj odluci
17	P Ivan 4,23	Otac traži istinske štovatelje
18	U Psalam 84,11	Bog ne uskraćuje nijedno dobro
19	S Otkrivenje 20,10	Čišćenje Zemlje
20	Č Hebrejima 2,18	On razumije kad smo u kušnji
21	P Izreke 28,20	Vjernost nagrađena
22	S Izaija 26,3	Čuvat će nas u miru
23	N Pon. zakon 32,9.10	Božji dio je njegov narod
24	P Psalam 27,5	On štiti u vrijeme nevolje
25	U Izaija 58,11	Obećano nam je stalno vodstvo
26	S 2. Petrova 3,9	On ne kasni s obećanjima
27	Č Matej 7,7.8	Moramo tražiti Božja obećanja
28	P Matej 21,22	Moramo vjerovati
29	S Ivan 15,7	Božja obećanja uvjetovana poslušnošću
30	N Otkrivenje 3,20	Bog ispunjava obećanja ako surađujemo
31	P Efežanima 1,3	Zahvaljujmo Mu za dragocjena obećanja

VEČERNJE BOGOSLUŽJE U OBITELJI

SIJEČANJ	VELJAČA	OŽUJAK
1. Psalam 1	1. Psalam 31	1. Psalam 56
2. Psalam 2		
3. Psalam 3	2. Psalam 32	2. Psalam 57
4. Psalam 4	3. Psalam 33	3. Psalam 58
	4. Psalam 34	4. Psalam 59
5. Psalam 5	5. Psalam 35,1-12	5. Psalam 60
6. Psalam 6	6. Psalam 35,13-28	6. Psalam 61
7. Psalam 7	7. Psalam 36	7. Psalam 62
8. Psalam 8	8. Psalam 37,1-19	8. Psalam 63
9. Psalam 9		
10. Psalam 10	9. Psalam 37,20-40	9. Psalam 64
11. Psalam 11	10. Psalam 38	10. Psalam 65
	11. Psalam 39	11. Psalam 66
12. Psalam 12	12. Psalam 40	12. Psalam 67
13. Psalam 13	13. Psalam 41	13. Psalam 68,1-19
14. Psalam 14	14. Psalam 42	14. Psalam 68,20-36
15. Psalam 15	15. Psalam 43	15. Psalam 69,1-13
16. Psalam 16		
17. Psalam 17	16. Psalam 44,1-12	16. Psalam 69,14-37
18. Psalam 18,1-25	17. Psalam 44,13-27	17. Psalam 70
	18. Psalam 45	18. Psalam 71,1-13
19. Psalam 18,26-50	19. Psalam 46	19. Psalam 71,14-24
20. Psalam 19	20. Psalam 47	20. Psalam 72
21. Psalam 20	21. Psalam 48	21. Psalam 73,1-17
22. Psalam 21	22. Psalam 49	22. Psalam 73,18-28
23. Psalam 22,1-16		
24. Psalam 23,17-31	23. Psalam 50	23. Psalam 74
25. Psalam 24	24. Psalam 51	24. Psalam 75
	25. Psalam 52	25. Psalam 76
26. Psalam 25	26. Psalam 53	26. Psalam 77
27. Psalam 26	27. Psalam 54	27. Psalam 78,1-16
28. Psalam 27	28. Psalam 55	28. Psalam 78,17-39
29. Psalam 28		29. Psalam 78,40-55
30. Psalam 29		
31. Psalam 30		30. Psalam 78,56-72
		31. Psalam 79

ČITANJE BIBLIJE REDOM

SIJEČANJ	VELJAČA	OŽUJAK
1. Postanak 1-4	1. Lev. zakonik 14-16	1. Jošua 9-11
2. Postanak 5-7		
3. Postanak 8-10	2. Lev. zakonik 17-19	2. Jošua 12-15
4. Postanak 11-13	3. Lev. zakonik 20-23	3. Jošua 16-18
	4. Lev. zakonik 24-27	4. Jošua 19-22
5. Postanak 14-16	5. Brojevi 1-4	5. Jošua 22-24
6. Postanak 17-20	6. Brojevi 5-7	6. Suci 1-4
7. Postanak 21-23	7. Brojevi 8-11	7. Suci 5-7
8. Postanak 24-27	8. Brojevi 12-14	8. Suci 8-11
9. Postanak 28-30		
10. Postanak 31-33	9. Brojevi 15-17	9. Suci 12-14
11. Postanak 34-36	10. Brojevi 18-20	10. Suci 15-18
	11. Brojevi 21-23	11. Suci 19-21
12. Postanak 37-39	12. Brojevi 24-27	12. Ruta 1-4
13. Postanak 40-43	13. Brojevi 28-30	13. 1. Sam. 1-4
14. Postanak 44-46	14. Brojevi 31-33	14. 1. Sam. 5-7
15. Postanak 47-50	15. Brojevi 34-36	15. 1. Sam. 8-10
16. Izlazak 1-4		
17. Izlazak 5-7	16. Ponov. zakon 1-3	16. 1. Sam. 11-13
18. Izlazak 8-11	17. Ponov. zakon 4-6	17. 1. Sam. 14-16
	18. Ponov. zakon 7-9	18. 1. Sam. 17-20
19. Izlazak 12-14	19. Ponov. zakon 10-13	19. 1. Sam. 21-25
20. Izlazak 15-17	20. Ponov. zakon 14-16	20. 1. Sam. 26-28
21. Izlazak 18-20	21. Ponov. zakon 17-19	21. 1. Sam. 29-31
22. Izlazak 21-24	22. Ponov. zakon 20-22	22. 2. Sam. 1-3
23. Izlazak 25-27		
24. Izlazak 28-30	23. Ponov. zakon 23-25	23. 2. Sam. 4-6
25. Izlazak 31-34	24. Ponov. zakon 26-28	24. 2. Sam. 7-10
	25. Ponov. zakon 29-31	25. 2. Sam. 11-13
26. Izlazak 35-37	26. Ponov. zakon 32-34	26. 2. Sam. 14-18
27. Izlazak 38-40	27. Jošua 1-4	27. 2. Sam. 19-21
28. Lev. zakonik 1-3	28. Jošua 5-8	28. 2. Sam. 22-24
29. Lev. zakonik 4-7		29. 1. Kralj. 1-3
30. Lev. zakonik 8-10		
31. Lev. zakonik 11-13		30. 1. Kralj. 4-7
		31. 1. Kralj. 8-11

ČITANJE BIBLIJE REDOM — JEDNO POGLAVLJE DNEVNO

SIJEČANJ	VELJAČA	OŽUJAK
1. 1. Korinćanima 15	1. Filipljanima 3	1. Hebrejima 1
2. 1. Korinćanima 16		
3. 2. Korinćanima 1	2. Filipljanima 4	2. Hebrejima 2
4. 2. Korinćanima 2	3. Kološanima 1	3. Hebrejima 3
5. 2. Korinćanima 3	4. Kološanima 2	4. Hebrejima 4
	5. Kološanima 3	5. Hebrejima 5
6. 2. Korinćanima 4	6. Kološanima 4	6. Hebrejima 6
7. 2. Korinćanima 5	7. 1. Solunjanima 1	7. Hebrejima 7
8. 2. Korinćanima 6	8. 1. Solunjanima 2	8. Hebrejima 8
9. 2. Korinćanima 7		
10. 2. Korinćanima 8	9. 1. Solunjanima 3	9. Hebrejima 9
11. 2. Korinćanima 9	10. 1. Solunjanima 4	10. Hebrejima 10
12. 2. Korinćanima 10	11. 1. Solunjanima 5	11. Hebrejima 11
	12. 2. Solunjanima 1	12. Hebrejima 12
13. 2. Korinćanima 11	13. 1. Solunjanima 2	13. Hebrejima 13
14. 2. Korinćanima 12	14. 1. Solunjanima 3	14. Jakov 1
15. 2. Korinćanima 13	15. 1. Timoteju 1	15. Jakov 2
16. 2. Korinćanima 14		
17. 2. Korinćanima 15	16. 1. Timoteju 2	16. Jakov 3
18. Galaćanima 1	17. 1. Timoteju 3	17. Jakov 4
19. Galaćanima 2	18. 1. Timoteju 4	18. Jakov 5
	19. 1. Timoteju 5	19. 1. Petrova 1
20. Galaćanima 3	20. 1. Timoteju 6	20. 1. Petrova 2
21. Galaćanima 4	21. 2. Timoteju 1	21. 1. Petrova 3
22. Galaćanima 5	22. 2. Timoteju 2	22. 1. Petrova 4
23. Galaćanima 6		
24. Efežanima 1	23. 2. Timoteju 3	23. 1. Petrova 5
25. Efežanima 2	24. 2. Timoteju 4	24. 2. Petrova 1
26. Efežanima 3	25. Titu 1	25. 2. Petrova 2
	26. Titu 2	26. 2. Petrova 3
27. Efežanima 4	27. Titu 3	27. 1. Ivanova 1
28. Efežanima 5	28. Filemonu 1	28. 1. Ivanova 2
29. Efežanima 6		29. 1. Ivanova 3
30. Filipljanima 1		
31. Filipljanima 2		30. 1. Ivanova 4
		31. 1. Ivanova 5

POČECI SUBOTA U SIJEČNJU, VELJAČI I OŽUJKU 2025.

MJESTO	SIJEČANJ					VELJAČA				OŽUJAK			
	3.1.	10.1.	17.1.	24.1.	31.1.	7.2.	14.2.	21.2.	28.2.	7.3.	14.3.	21.3.	28.3.
Beli Manastir	16.16	16.24	16.32	16.42	16.51	17.01	17.11	17.22	17.35	17.44	17.53	18.03	18.12
Biograd	16.35	16.43	16.51	17.00	17.08	17.18	17.28	17.37	17.49	17.58	18.07	18.15	18.23
Bjelovar	16.23	16.31	16.40	16.49	16.59	17.09	17.19	17.29	17.42	17.52	18.01	18.10	18.19
Borovo	16.16	16.24	16.32	16.42	16.51	17.01	17.11	17.21	17.34	17.44	17.53	18.02	18.11
Brač	16.32	16.39	16.47	16.56	17.05	17.14	17.23	17.33	17.45	17.53	18.02	18.10	18.19
Cres	16.36	16.43	16.52	17.01	17.10	17.20	17.30	17.40	17.52	18.01	18.10	18.19	18.28
Crikvenica	16.33	16.41	16.50	16.59	17.08	17.18	17.28	17.38	17.51	18.01	18.10	18.19	18.28
Čakovec	16.22	16.29	16.38	16.49	16.58	17.08	17.19	17.29	17.43	17.52	18.02	18.11	18.21
Dalj	16.16	16.23	16.32	16.42	16.51	17.01	17.11	17.21	17.34	17.44	17.53	18.02	18.11
Daruvar	16.22	16.29	16.38	16.47	16.56	17.07	17.17	17.27	17.40	17.49	17.59	18.08	18.17
Delnice	16.32	16.40	16.49	16.58	17.07	17.17	17.28	17.38	17.50	18.00	18.09	18.19	18.28
Dubrovnik	16.28	16.35	16.43	16.52	17.00	17.09	17.18	17.27	17.39	17.47	17.55	18.04	18.11
Dugi Otok	16.35	16.42	16.50	16.59	17.08	17.18	17.28	17.37	17.50	17.59	18.07	18.16	18.25
Đakovo	16.17	16.25	16.34	16.43	16.52	17.02	17.13	17.23	17.35	17.45	17.54	18.03	18.12
Garešnica	16.24	16.31	16.40	16.50	16.59	17.09	17.19	17.29	17.42	17.52	18.01	18.10	18.19
Gospić	16.33	16.40	16.49	16.58	17.07	17.16	17.26	17.36	17.49	17.58	18.07	18.15	18.24
Grubišno Polje	16.22	16.29	16.38	16.47	16.56	17.07	17.17	17.27	17.40	17.49	17.59	18.08	18.17
Hvar	16.33	16.40	16.48	16.57	17.05	17.15	17.24	17.34	17.36	17.54	18.02	18.11	18.19
Ilok	16.14	16.22	16.30	16.40	16.49	16.59	17.09	17.19	17.32	17.41	17.50	17.59	18.08
Karlovac	16.29	16.37	16.45	16.55	17.04	17.14	17.24	17.34	17.47	17.56	18.06	18.15	18.24
Knin	16.30	16.37	16.46	16.55	17.04	17.13	17.23	17.32	17.45	17.54	18.02	18.11	18.20
Koprivnica	16.22	16.29	16.38	16.48	16.57	17.07	17.18	17.28	17.41	17.52	18.01	18.10	18.20
Korčula	16.31	16.38	16.46	16.55	17.04	17.13	17.22	17.31	17.43	17.51	17.59	18.07	18.16
Kornat	16.36	18.43	16.52	17.01	17.09	17.19	17.28	17.37	17.49	17.58	18.07	18.15	18.23
Krapina	16.25	16.33	16.42	16.52	17.01	17.11	17.22	17.32	17.46	17.55	18.05	18.14	18.24
Križevci	16.22	16.30	16.39	16.49	16.58	17.08	17.19	17.29	17.43	17.52	18.02	18.11	18.20
Krk	16.34	16.41	16.50	16.59	17.08	17.19	17.29	17.38	17.52	18.01	18.10	18.19	18.28
Kutina	16.25	16.32	16.41	16.50	16.59	17.10	17.20	17.29	17.43	17.52	18.01	18.10	18.19
Lastovo	16.34	16.41	16.49	16.58	17.06	17.15	17.24	17.33	17.45	17.53	18.01	18.10	18.17
Lipik	16.22	16.29	16.38	16.48	16.57	17.07	17.17	17.27	17.40	17.50	17.59	18.08	18.17
Lošinj	16.37	16.44	16.52	17.02	17.10	17.20	17.30	17.40	17.52	18.01	18.10	18.19	18.28
Makarska	16.29	16.37	16.45	16.54	17.02	17.11	17.21	17.30	17.42	17.51	17.59	18.08	18.16
Maruševac	16.23	16.31	16.40	16.49	16.58	17.09	17.19	17.29	17.43	17.53	18.02	18.12	18.22
Metković	16.29	16.36	16.44	16.53	17.01	17.11	17.20	17.29	17.41	17.50	17.58	18.06	18.14

POČECI SUBOTA U SIJEČNJU, VELJAČI I OŽUJKU 2025.

MJESTO	SIJEČANJ					VELJAČA				OŽUJAK			
	3.1.	10.1.	17.1.	24.1.	31.1.	7.2.	14.2.	21.2.	28.2.	7.3.	14.3.	21.3.	28.3.
Mljet	16.31	16.38	16.46	16.55	17.03	17.12	17.21	17.30	17.41	17.50	17.58	18.07	18.14
Našice	16.18	16.26	16.34	16.44	16.53	17.03	17.13	17.23	17.36	17.46	17.55	18.04	18.13
Nova Gradiška	16.22	16.29	16.38	16.47	16.56	17.07	17.17	17.25	17.40	17.49	17.58	18.07	18.16
Novska	16.24	16.32	16.41	16.50	16.59	17.09	17.19	17.29	17.42	17.52	18.01	18.10	18.19
Opatija	16.34	16.41	16.50	16.59	17.08	17.19	17.29	17.39	17.52	18.01	18.10	18.20	18.29
Osiijek	16.16	16.24	16.33	16.43	16.52	17.02	17.11	17.22	17.35	17.44	17.53	18.02	18.11
Otočac	16.32	16.40	16.49	16.58	17.07	17.16	17.26	17.36	17.49	17.58	18.07	18.16	18.24
Pag	16.34	16.41	16.50	16.59	17.08	17.17	17.27	17.37	17.49	17.58	18.07	18.16	18.25
Pakrac	16.22	16.29	16.38	16.48	16.57	17.07	17.17	17.27	17.40	17.49	17.59	18.08	18.17
Pelješac	16.31	16.38	16.46	16.55	17.03	17.12	17.21	17.30	17.42	17.50	17.59	18.07	18.14
Petrinja	16.26	16.33	16.42	16.52	17.01	17.11	17.21	17.31	17.44	17.53	18.02	18.11	18.20
Ploče	16.29	16.36	16.44	16.53	17.02	17.11	17.20	17.29	17.51	17.50	17.58	18.07	18.15
Poreč	16.37	16.45	16.53	17.03	17.12	17.22	17.32	17.42	17.55	18.05	18.14	18.23	18.32
Požega	16.21	16.28	16.37	16.47	16.56	17.06	17.16	17.36	17.39	17.48	17.58	18.07	18.16
Pula	16.39	16.46	16.55	17.04	17.13	17.23	17.33	17.43	17.55	18.04	18.13	18.22	18.31
Rab	16.35	16.43	16.52	17.01	17.10	17.19	17.29	17.39	17.52	18.01	18.10	18.19	18.27
Rijeka	16.34	16.41	16.50	16.59	17.08	17.19	17.29	17.38	17.52	17.01	18.10	18.19	18.28
Rovinj	16.38	16.45	16.54	17.03	17.12	17.22	17.32	17.42	17.55	18.05	18.14	18.23	18.32
Sinj	16.31	16.38	16.47	16.56	17.04	17.14	17.23	17.32	17.44	17.53	18.02	18.10	18.19
Sisak	16.25	16.33	16.41	16.51	17.00	17.10	17.20	17.31	17.44	17.53	18.02	18.11	18.20
Slatina	16.20	16.28	16.37	16.46	16.55	17.05	17.16	17.26	17.38	17.48	17.58	18.07	18.16
Slavonski Brod	16.19	16.26	16.35	16.44	16.53	16.04	17.14	17.23	17.37	17.46	17.55	18.04	18.13
Slunj	16.29	16.37	16.46	16.55	17.04	17.14	17.25	17.34	17.47	17.56	18.06	18.15	18.24
Split	16.32	16.39	16.47	16.56	17.05	17.14	17.24	17.33	17.45	17.54	18.02	18.11	18.19
Šibenik	16.35	16.43	16.51	17.00	17.08	17.18	17.28	17.37	17.49	17.58	18.06	18.14	18.23
Varaždin	16.22	16.30	16.39	16.49	16.58	17.08	17.19	17.29	17.43	17.53	18.02	18.12	18.21
Vinkovci	16.17	16.24	16.33	16.43	16.52	17.02	17.11	17.22	17.35	17.44	17.53	18.02	18.11
Virovitica	16.20	16.28	16.37	16.47	16.56	17.06	17.14	17.26	17.40	17.49	17.58	18.07	18.16
Vis	16.34	16.41	16.49	16.58	17.07	17.16	17.25	17.34	17.46	17.55	18.03	18.11	18.20
Vukovar	16.16	16.24	16.32	16.42	16.51	17.01	17.11	17.21	17.34	17.44	17.53	18.02	18.11
Zadar	16.34	16.41	16.50	16.59	17.08	17.17	17.27	17.37	17.49	17.58	18.07	18.16	18.24
Zagreb	16.27	16.35	16.44	16.53	17.02	17.13	17.23	17.33	17.46	17.56	18.05	18.14	18.23
Županja	16.17	16.25	16.34	16.43	16.52	17.02	17.12	17.22	17.35	17.44	17.53	18.02	18.11

(Vremena u ovoj tablici navedena su po zimskom računanju.)

Posredničke molitve

Moj molitveni popis:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Moja molitvena iskustva:

.....

.....

.....

.....

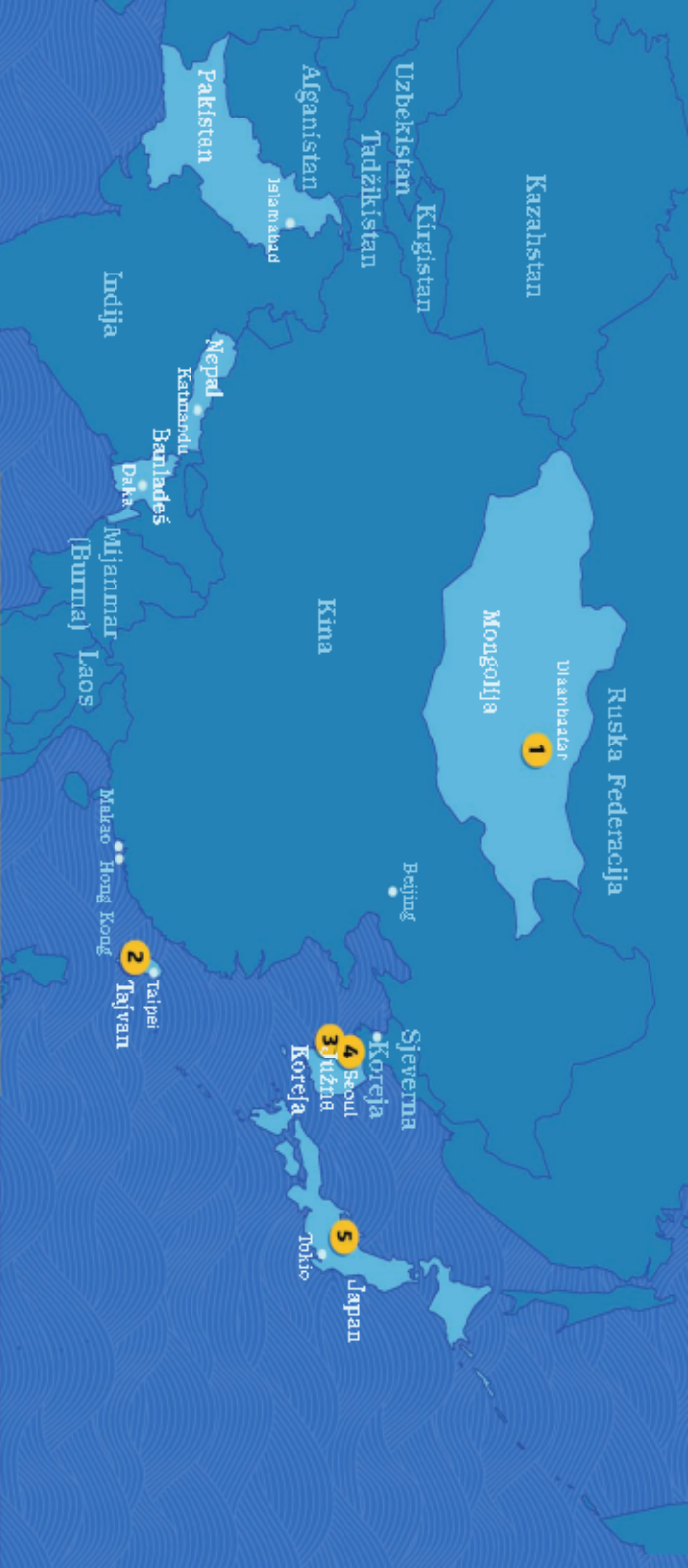
.....

.....

.....

.....

“Dio je Božjeg plana da nam kao odgovor na molitvu vjere dade ono što nam ne bi dao da Ga nismo molili.” (Ellen G. White, *Velika borba*, str. 415) “Razvijajte naviku da razgovarate sa Spasiteljem. ... Neka se vaše srce uvijek diže u tihoj molitvi za pomoć, za svjetlost, za snagu, za mudrost. Neka svaki vaš dah bude molitva.” (Ellen G. White, *Služba liječenja*, str. 328)

Sjeverna azijskopačička divizija

Udruženje	Članovi	Ukupno	Vrijednost	Planirana
Indija	127	288	32.652	171.186.000
Bangladeška unija misija	97	48	15.096	129.931.000
Japanska unija konferencija	699	133	263.237	77.697.000
Korejska unija konferencija	134	116	17.631	236.895.000
Himalajska misija	40	80	9.420	8.436.000
Mongolska misija	6	5	3.061	3.361.420
Misija Sri Lanka	35	21	3.723	22.396.000
Japanska konferencija	58	28	6.966	23.610.003
Ukupno	1.186	659	361.775	664.442.423

Misijski projekti

1. Središta za rekreaciju učenika, Ulaanbaatar, Mongolija
2. Sustav adventističkih osnovnih škola, Tajvan
3. Sigurna kuća za samohrane majke, Amsan, južna Koreja
4. Dvorana za vjelovezbu i središte za obučavanje mladih, Akaodmija, Hanokook Sahmyook, Seoul, J. Koreja
5. Središta za izvanredne aktivnosti u četirnaest škola u Japanu